

სააქციო საზოგადოება ნიკორა ტრეიდი

მმართველობის ანგარიშგება

კონსოლიდირებული

2023 წლის პირველი 6 თვე

წარმომადგენლობა და დათქმა

წინამდებარე დოკუმენტი მომზადებულია სააქციო საზოგადოება „ნიკორა ტრეიდის“ მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის და საქართველოს ეროვნული ბანკის #181/04 ბრძანების მოთხოვნების საფუძველზე და წარმოადგენს ჯგუფის – სს „ნიკორა ტრეიდი“ და მისი შვილობილი კომპანიების – კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებას.

სს ნიკორას წლიური ანგარიში: კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობითი ანგარიშგება არის სრული, სწორი და სამართლიანი.

განცხადებების ნაწილი, მოცემული ანგარიშგებაში, შესაძლებელია წარმოადგენდეს სამომავლო განცხადებებს, რომლებიც ეხება „კომპანიის“ გეგმებს, მოლოდინებს, პროგნოზებს, მიზნებს, სტრატეგიებს, სამომავლო მოვლენებს, სამომავლო შემოსავლებს, კაპიტალდაბანდებებს, ფინანსურ საჭიროებებს, სამომავლო ოპერაციებს, განვითარებას, ბიზნეს-სტრატეგიას და სხვა ინფორმაციას.

აღნიშნული სახის სამომავლო განცხადებები, ისევე როგორც გასული პერიოდის და მიმდინარე მდგომარეობის შესახებ გამოთქმული დასკვნები, რიგ შემთხვევაში ეფუძნება ჯგუფის მენეჯმენტის სუბიექტურ შეფასებას, გარკვეული დაშვებების გათვალისწინებით, განხორციელებულ ანალიტიკას დაკავშირებულს ბიზნესის ისტორიულ ტრენდთან, გარემო ეკონომიკური და სხვა ფაქტორების ტენდენციებზე დაკვირვებას, მესამე მხარეებისგან მოპოვებულ ინფორმაციას.

თემურ ალექსანდრია

ვასილ სუხიაშვილი

აღმასრულებელი დირექტორი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

სს „ნიკორა ტრეიდი“

სს „ნიკორა ტრეიდი“

გიორგი ვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

სს „ნიკორა ტრეიდი“

15 აგვისტო 2023 წელი

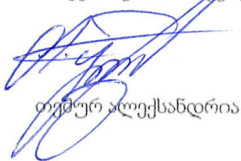
წარმომადგენლობა და დათქმა

წინამდებარე დოკუმენტი მომზადებულია სააქციო საზოგადოება „ნიკორა ტრეიდი“ მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის და საქართველოს ეროვნული ბანკის #181/04 ბრძანების მოთხოვნების საფუძველზე და წარმოადგენს ჯგუფის – სს „ნიკორა ტრეიდი“ და მისი შვილობილი კომპანიების – კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებას.

სს ნიკორას წლიური ანგარიში: კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობითი ანგარიშგება არის სრული, სწორი და სამართლიანი.

განცხადებების ნაწილი, მოცემული ანგარიშგებაში, შესაძლებელია წარმოადგენდეს სამომავლო განცხადებებს, რომლებიც ეხება „კომპანიის“ გეგმებს, მოლოდინებს, პროგნოზებს, მიზნებს, სტრატეგიებს, სამომავლო მოვლენებს, სამომავლო შემოსავლებს, კაპიტალდაბანდებას, ფინანსურ საჭიროებებს, სამომავლო ოპერაციებს, განვითარებას, ბიზნეს-სტრატეგიას და სხვა ინფორმაციას.

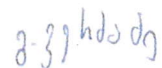
აღნიშნული სახის სამომავლო განცხადებები, ისევე როგორც გასული პერიოდის და მიმდინარე მდგომარეობის შესახებ გამოთქმული დასკვნები, რიგ შემთხვევაში ეფუძნება ჯგუფის მენეჯმენტის სუბიექტურ შეფასებას, გარკვეული დაშვებების გათვალისწინებით, განხორციელებულ ანალიტიკას დაკავშირებულს ბიზნესის ისტორიულ ტრენდთან გარემო ეკონომიკური და სხვა ფაქტორების ტენდენციებზე დაკვირვებას, მესამე მხარეებისგან მოპოვებულ ინფორმაციას.

თემურ ალექსანდრია

აღმასრულებელი დირექტორი

სს „ნიკორა ტრეიდი“

გიორგი გვერძაძე

ფინანსური დირექტორი

სს „ნიკორა ტრეიდი“

ვასილ სუხიაშვილი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

სს „ნიკორა ტრეიდი“

შინაარსი

1	კომპანიის მიმოხილვა	4
1.1.1	სს ნიკორა ტრეიდის მოკლე მიმოხილვა	4
1.1.2	მომავალზე ორიენტირებული განცხადებები	6
1.1.3	ნიკორა ჯგუფის მიმოხილვა	8
1.1.4	ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემები	13
1.1.5	ძირითადი ბაზრები	14
1.1.6	საბაზო ვაჭრობის ინდუსტრიის მიმოხილვა	16
1.1.7	საკვები პროდუქტებით საბაზო ვაჭრობა	16
	ბიზნესი და ოპერაციები	21
1.1.8	ნიკორა ტრეიდის ქსელის ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლების მიმოხილვა	22
	ფინანსური ინფორმაცია	25
1.1.9	კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	26
1.1.10	კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	27
1.1.11	კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	28
1.1.12	ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	29
1.1.13	არაუდირებული ფინანსური უწყისები IFRS 16 გავლენის გარეშე	31
1.1.14	საბალანსო უწყისის ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა	34
1.1.15	კაპიტალი	42
1.1.16	მოგება-ზარალის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა	43
1.1.17	ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა	49
1.1.18	ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები	51
	ფინანსური რისკების მართვა	53
	„კომპანიის“ ბიზნესთან დაკავშირებული რისკები	57
	მარეგულირებელი კანონმდებლობის მიმოხილვა	85
	„ობლიგაციების“ დაბეგვრა საქართველოში	94
	კომპანიის არსებითი ხელშეკრულებები	98
	ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან კომპანიის დონეზე	99
2	კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	100
	კომპანიის მმართველობის ორგანოები	101
	კომპანიის სტრუქტურა და მენეჯმენტი	108
	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	112
3	არაფინანსური ანგარიშგება	125
	ადამიანური რესურსების მართვა	125
	შრომის უსაფრთხოება და გარემოს დაცვა	129
	საზოგადოებასთან ურთიერთობა	131

1 კომპანიის მიმოხილვა

1.1.1 სს ნიკორა ტრეიდის მოკლე მიმოხილვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ბაზარზე მოქმედებს „ნიკორა სუპერმარკეტის“ და ლიბრეს ბრენდებით. ნიკორას ქსელი ბაზარზე 2000 წელს გამოჩნდა, წლების მანძილზე აქტიურად ვითარდებოდა და დღეს ყველაზე მრავალრიცხოვანი ქსელია საქართველოს მასშტაბით. ზრდა მოხდა როგორც ორგანული განვითარების მეშვეობით, ასევე სხვა ქსელების სხვადასხვა ფორმით შესყიდვის გზით. განვითარების პროცესში „ნიკორა ტრეიდი“ შეიძინა „სანდის“ ქსელი დასავლეთ საქართველოში, „ველესის“ ქსელი, ჰიპერმარკეტი „ლიბრე“ და „ნუგეშის“ სუპერმარკეტების ქსელები.

თავდაპირველად ნიკორას სუპერმარკეტების ქსელი წარმოადგენდა „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანიების მიერ წარმოებული პროდუქციის სარეალიზაციო ობიექტებს, შემდეგ დაიწყო ასორტიმენტის გაფართოება და კლასიკურ სუპერმარკეტების ქსელად ჩამოყალიბდა.

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით კომპანია 515 მაღაზიას ფლობდა მთელი საქართველოს მასშტაბით. იგი წარმოადგენს ყველაზე მსხვილ სუპერმარკეტების ქსელს ქვეყანაში მაღაზიების რაოდენობის მიხედვით.

ამჟამად კომპანია თავის სავაჭრო ობიექტებში მომხმარებელს 20,000-ზე მეტი სახეობის პროდუქციას სთავაზობს, მათ შორის 500-მდე დასახელების პროდუქტი ნიკორას ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიერაა წარმოებული. „კომპანიაში“ გარდა ადგილობრივისა მომხმარებელს ასევე შესაძლებლობა აქვს შეიძინოს უცხოური წარმოების კვების პროდუქტები, ჰიგიენის საშუალებები და ყოველდღიური მოხმარების საოჯახო ნივთები.

წინამდებარე დოკუმენტის შედგენის მომენტისთვის სს ნიკორა ტრეიდი ფლობს წილს 2 შვილობილ კომპანიაში: შპს ნუგეში – 100% და შპს ლაზი ჰოლდინგში – 67%. შესაბამისად ანგარიშგებები კონსოლიდირებულია. წინამდებარე ტექსტში სს ნიკორა ტრეიდი შეიძლება ასევე მოხსენიებულ იქნას როგორც „კომპანია“.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ არის პირველი კომპანია ვაჭრობის სფეროში, რომელმაც 2016 წლის 17 მარტს, მოახდინა 5 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების ობლიგაციების წარმატებით განთავსება და ლისტინგი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. ობლიგაციების ვადა 2 წელი იყო, საპროცენტო განაკვეთი 11%, ხოლო კუპონის გადახდის სიხშირე - წელიწადში ორჯერ. „კომპანიაში“ წარმატებით მოახდინა მათი სრულად დაფარვა ვადის გასვლასთან ერთად 2018 წლის 19 მარტს.

2018 წლის 6 აგვისტოს კომპანიამ გამოუშვა 25 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაციები და წარმატებით დალისტა ისინი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. ობლიგაციების ვადა 3 წელი იყო, საპროცენტო განაკვეთი საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირების) განაკვეთს დამატებული 400 საბაზო პუნქტი, ხოლო, კუპონის გადახდის სიხშირე - წელიწადში ოთხჯერადი.

2021 წლის 12 ნოემბერს კომპანიამ გამოუშვა 35 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაციები და წარმატებით დალისტა ისინი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. ობლიგაციების ვადა 3 წელი იყო, საპროცენტო განაკვეთი 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთს დამატებული 350 საბაზო პუნქტი, ხოლო, კუპონის გადახდის სიხშირე - წელიწადში ოთხჯერადი.

2017 წლის ივლისში განხორციელდა „კომპანიის“ რეორგანიზაცია სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნის გზით.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ გაცხადებული/ნებადართული აქვს 10 000 000 (ათი მილიონი) ცალი ჩვეულებრივი კლასის აქცია, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 2.18 ლარი 1 აქცია 1 ხმის უფლებით.

აქციის ფორმა განისაზღვრა როგორც არამატერიალიზირებული, აქციის რეგისტრირებულ მესაკუთრეებად მიიჩნევიან, რეგისტრატორის მიერ წარმოებულ ფასიანი ქაღალდების (აქციათა) რეესტრში და ნომინალური მფლობელების ჩანაწერებში (სუბრეესტრებში) რეგისტრირებული აქციების მესაკუთრეები.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენას ადგილი არ ჰქონია.

2018 წლის 30 მარტს კომპანიამ პირველად მიიღო “B+/Stable“, საკრედიტო რეიტინგი ევროპული საკრედიტო სააგენტო Scope Ratings GmbH-სგან. ბოლო რეიტინგის განახლება მოხდა 2022 წლის სექტემბერში და შენარჩუნებული იქნა “B+/Stable“ რეიტინგი.

1.1.2 მომავალზე ორიენტირებული განცხადებები

დღეისთვის „კომპანია“ წარმოადგენს დარგის ლიდერს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობის და გეოგრაფიული განშლის მიხედვით. კომპანია გეგმავს, რომ ძირითადი რესურსები მოახმაროს სავაჭრო ქსელის განვითარებას. იგეგმება სავაჭრო ობიექტების კონცენტრაციის გაზრდა როგორც ათვისებულ ლოკაციებში, ასევე ისეთ ადგილებში სადაც ქსელი ნაკლებადაა წარმოდგენილი. შესაბამისად „კომპანიას“ მიეცემა საშუალება სწრაფი ტემპებით შექმნას გრძელვადიანი მდგრადი განვითარების მყარი საფუძველი, გაიმყაროს დარგის ლიდერის პოზიციები, გაზარდოს ბაზრის წილი და გახდეს უფრო ეფექტური. ახალი მაღაზიების გახსნით „კომპანია“ მოელის გაყიდვების ზრდას როგორც ბაზრის ზრდასთან ერთად აგრეთვე დამოუკიდებელი სავაჭრო ობიექტების ბაზრის წილის დაკავებით. ინდივიდუალური სავაჭრო ობიექტებისგან განსხვავებით „კომპანიას“ თავისი მასშტაბებიდან გამომდინარე შეუძლია უკეთესი პირობები და ფასები მიიღოს მომწოდებლებისგან და შედეგად უკეთესი პირობები შესთავაზოს მომხმარებელს.

2023 წლის პირველ ნახევარში კომპანიამ 70 ახალი მაღაზია გახსნა როგორც თბილისში, ასევე რეგიონებში.

გარდა ამისა კომპანია გეგმავს რიგი მიმართულებების განვითარებას:

1. ლოგისტიკა – ამ ეტაპზე კომპანია ძირითად შესყიდვებს ახორციელებს ადგილობრივ ბაზარზე. მისი მომწოდებლები არიან, როგორც ადგილობრივი მწარმოებლები, ქართული იმპორტიორი და სადისტრიბუციო კომპანიები, ასევე საერთაშორისო სადისტრიბუციო კომპანიები. პროდუქციის ძირითადი ნაწილის დისტრიბუციას სავაჭრო ობიექტებში თვითონ მომწოდებლები ახდენენ. კომპანია გეგმავს ამ მაჩვენებლის გაზრდას და მომავალში ცენტრალიზებული წესით მეტი პროდუქციის შესყიდვას, რაც კომპანიას მისცემს კომერციული პირობების გაუმჯობესების შესაძლებლობას. ცენტრალიზებული შესყიდვების წილის უფრო მეტად გასაზრდელად კომპანია გეგმავს ახალი ლოჯისტიკური ცენტრის მშენებლობას. ასევე კომპანია გეგმავს მაღაზიების ღამით მომარაგების რეჟიმზე გადასვლას რაც შეამცირებს როგორც ლოჯისტიკურ ხარჯებს მათ შორის საწვავის მოხმარებას და შესაბამისად გარემოზე მავნე ზეგავლენას.
2. დისკაუნტერი (discounter store) – ამ კონცეფციის მაღაზიებით კომპანია უკვე რამდენიმე წელია ოპერირებს. მიმდინარე შედეგებზე დაყრდნობით შეგვიძლია თამამად ვთქვათ, რომ აღნიშნული ფორმატი წარმატებული პროექტია. კომპანია გეგმავს უფრო მეტი აქცენტი გააკეთოს დისკაუნტერის მიმართულებით სოპერაციო ეფექტურობაზე და ასორტიმენტის ოპტიმიზაციაზე რაც მისცემს საშუალებას შესთავაზოს მომხმარებელს მოთხოვნილი ასორტიმენტი უფრო დაბალი ფასებით.
3. საკუთარი სავაჭრო ნიშნით გამოშვებული პროდუქციის განვითარება (private label) – აღნიშნული უნიკალურობას სძენს კომპანიის ასორტიმენტს და ეხმარება მომხმარებლისთვის საუკეთესო შეთავაზების ფორმირებაში. ასევე იძლევა ფასების ოპტიმიზაციის საშუალებას, გამომდინარე იქიდან რომ ასეთ შემთხვევებში შეკვეთა ხდება დიდ პარტიებად, კომპანიას საშუალება აქვს შეინარჩუნოს სტაბილური ფასები. ამ ეტაპზე კომპანიის სავაჭრო ნიშნით გამოშვებული პროდუქტები, რომელიც „N1“-ის ბრენდის გამოდის, ბაზარზე პოზიციონირებულია, როგორც ერთ-ერთი საუკეთესო ფასის მქონე, რაც ზრდის მომხმარებლებისთვის ასორტიმენტის ამ ნაწილის ხელმისაწვდომობას, კომპანიას კი საშუალებას აძლევს მეტი მომხმარებელი მოიზიდოს. ასევე კარგი მექანიზმია მომწოდებლებისგან პროდუქციის მოწოდებაში წყვეტის პრევენციისთვის. ამ ფაქტორთა ერთობლიობა ზრდის კომპანიის ეფექტურობას და აუმჯობესებს კომერციულ პირობებს.
4. ასორტიმენტის ასორტიმენტის გაუმჯობესების და მომხმარებლებისთვის შეთავაზების სრულყოფის მიზნით იგეგმება გარკვეული კატეგორიის საქონლის იმპორტი. უპირველეს ყოვლისა აქცენტი კეთდება ჯანსაღი კვების პროდუქტებზე. იმპორტი ძირითადად ხდება ევროკავშირის ქვეყნებიდან, ვინაიდან კომპანიას მაღალი მოთხოვნები აქვს პროდუქციის ხარისხის სტანდარტებთან შესაბამისობაზე.
5. გაყიდვების ალტერნატიული არხების განვითარება – პანდემიამ ნათლად აჩვენა გაყიდვების დისტანციური არხების განვითარების აუცილებლობა. მომავალში იგეგმება ამ მიმართულების დახვეწა-განვითარება. გარდა

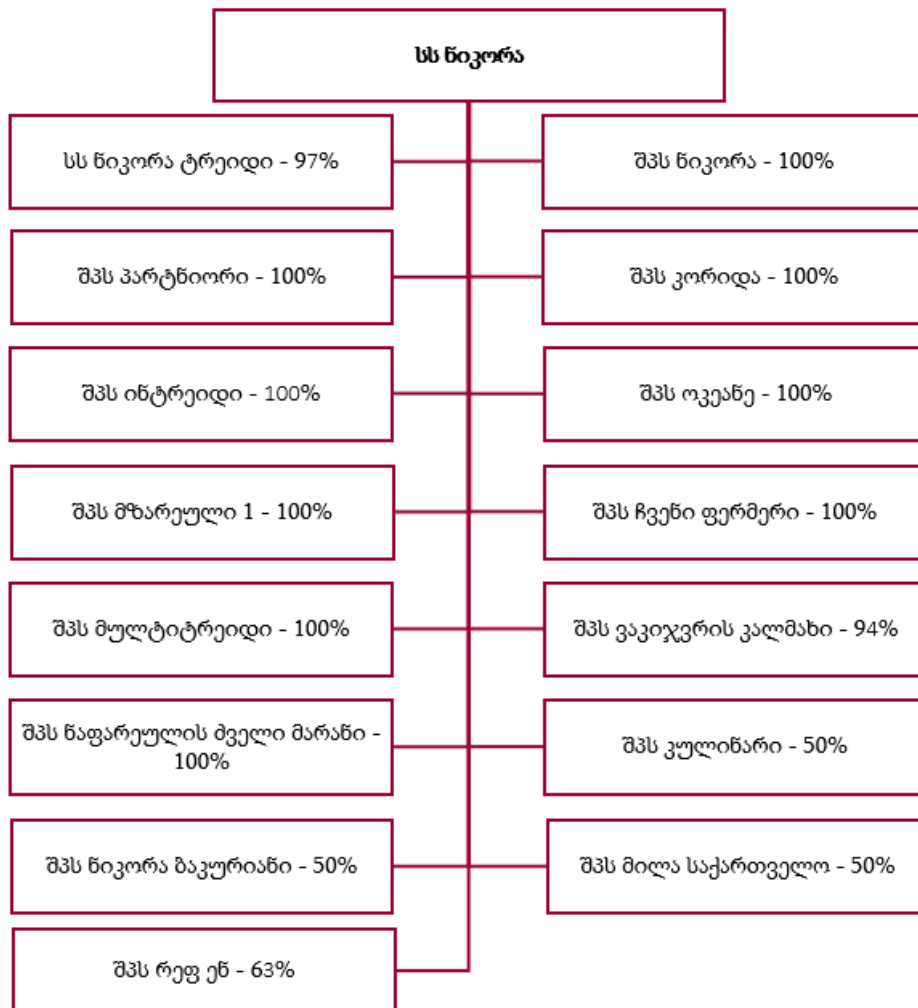
ამისა HORECA-ს სექტორის აღდგენასთან ერთად უფრო მეტად გაიზრდება ფოკუსი კორპორატიული გაყიდვების მიმართულებით.

6. კომპანიის ციფრული ტრანსფორმაცია – კომპანია აქცენტს აკეთებს პროცესების ავტომატიზაციასა და მათი მართვის ციფრულ ფორმატში გადატანაზე. ამ ეტაპზე აქტიურად მიმდინარეობს SAP-ის იმპლემენტაციის პროცესი. ასევე კომპანია გეგმავს თვითმომსახურების ტერმინალების დამატების მსხვილი ფორმატის მაღაზიებში.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ არის ნიკორა ჰოლდინგის („ნიკორა ჯგუფი“) წევრი.

1.1.3 ნიკორა ჯგუფის მიმოხილვა

ჯგუფის სტრუქტურა 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

*ზემოთ მოცემულ სტრუქტურაში მოცემული მხოლოდ მოქმედი კომპანიები.

სრულად კონსოლიდირებული და ვერტიკალურად ინტეგრირებული შვილობილები წარმოადგენენ საოპერაციო ერთეულებს, რომლებიც კონცენტრირებას აკეთებენ ბიზნესის კონკრეტულ მიმართულებაზე. ვერტიკალური ინტეგრაცია საშუალებას აძლევს „ნიკორა ჯგუფს“ თითოეულ ერთეულში მიაღწიოს რესურსების გამოყენების მაქსიმალურ ეფექტურობას. ამავდროულად, „კომპანია“ დამატებით სარგებელს ღებულობს საკუთარ ქსელში შვილობილების პროდუქციის გაყიდვის გზით.

„ნიკორა ჯგუფის“ ბიზნესი პირობითად ოთხ ნაწილად შეიძლება დაიყოს:

- კვების პროდუქტების წარმოება, რომელიც მოიცავს ხორცის, ზღვის პროდუქტების, რძის პროდუქტების, გამომცხვარი პროდუქციის, სალათების და ღვინის წარმოებას; საკვების წარმოებაში მონაწილეობენ ნიკორა, კორიდა, მზარეული 1, ჩვენი ფერმერი, კულინარი, ვაკეჯვრის კალმახი, ოკეანე და ნაფარეულის ძველი მარანი;

ბ) საცალო ვაჭრობა, რომელიც ხორციელდება ნიკორა ტრეიდის მეშვეობით;

გ) დისტრიბუცია, რომელსაც ახორციელებენ პარტნიორი და კორიდა (ნაწილობრივ);

დ) სასასმელების, სხვადასხვა საკვები პროდუქციის და საწარმოო ნედლეულის იმპორტი, რასაც ინტრეიდი და მულტიტრეიდი ახორციელებენ.

შპს „ნიკორა“ – კომპანია აწარმოებს სხვადასხვა დასახელების სოსისსა და სარდელს, მოხარშულ და შებოლილ ძეხვეულს, მრავალი სახეობის შაშხს, დელიკატესს, შებოლილ ქათამსა და ნეკნებს, ასევე აწარმოებს ნახევარფაბრიკატებს. დღესდღეობით კომპანიის ასორტიმენტი მოიცავს 135 სახეობის ხორცპროდუქტს და ნახევარფაბრიკატს.

შპს „კორიდა“ – შპს ნიკორას მსგავსად წარმოადგენს ხორცპროდუქტების და ნახევარფაბრიკატების საწარმოს დასავლეთ საქართველოში.

შპს „პარტნიორი“ – ახდენს ჰოლდინგური ჯგუფის კომპანიების მიერ წარმოებული და ასევე იმპორტირებული პროდუქციის დისტრიბუციას შიდა და გარე ქსელში.

შპს „ინტრეიდი“ – კომპანია ევროპის ქვეყნებიდან მაღალი ხარისხის ალკოჰოლური და გამაგრილებელი სასმელების, ასევე მაღალხარისხიანი საკვები პროდუქტების იმპორტს აწარმოებს.

შპს „ოკეანე“ – აწარმოებს ზღვის პროდუქტებს. კომპანია წარმოებისას იყენებს როგორც ჰოლდინგში შემავალი კომპანიის საკალმახე მეურნეობიდან მიღებულ ნედლეულს, ასევე ახორციელებს იმპორტს ნორვეგიიდან, სადაც საუკეთესო კატეგორიის თევზი ბინადრობს. ადგილობრივად წარმოებული პროდუქტების გარდა, კომპანია ასევე ახორციელებს ზღვის პროდუქტების და დელიკატესების იმპორტს.

შპს „მულტი ტრეიდი“ – კომპანია ახორციელებს ნედლეულის იმპორტს ხორცპროდუქტების წარმოებისთვის, როგორც გარე ბაზარზე გასაყიდად, ასევე შპს „ნიკორასთვის“ და შპს „კორიდასთვის“.

შპს „მზარეული 1“ – პურ-ფუნთუშეულის, გაყინული გამომცხვარი პროდუქციის წარმოება. საწარმოში დამონტაჟებულია თანამედროვე დანადგარები, რაც პროდუქციის ევროპული სტანდარტების სრული დაცვით წარმოებას უზრუნველყოფს.

შპს „ჩვენი ფერმერი“ – კომპანია რამდენიმე სახის რძის პროდუქტს და ნაყინს აწარმოებს. რძის პროდუქტები ბაზარზე „დღის პროდუქტის“ სავაჭრო ნიშნით გამოდის, ხოლო ნაყინი „პალომა“-ს სახელით.

შპს „კულინარი“ – აწარმოებს სალათებს და სხვადასხვა მზა საკვებს, რომლებიც იყიდება „ნიკორა ტრეიდის“ სუპერმარკეტის ქსელში.

შპს „ვაკიჯვრის კალმახი“ (ყოფილი „აგია“) ფლობს საკალმახე მეურნეობას და აწარმოებს კალმახს და ხიზილალას „ოკეანეს“ საფირმო სახელწოდებით.

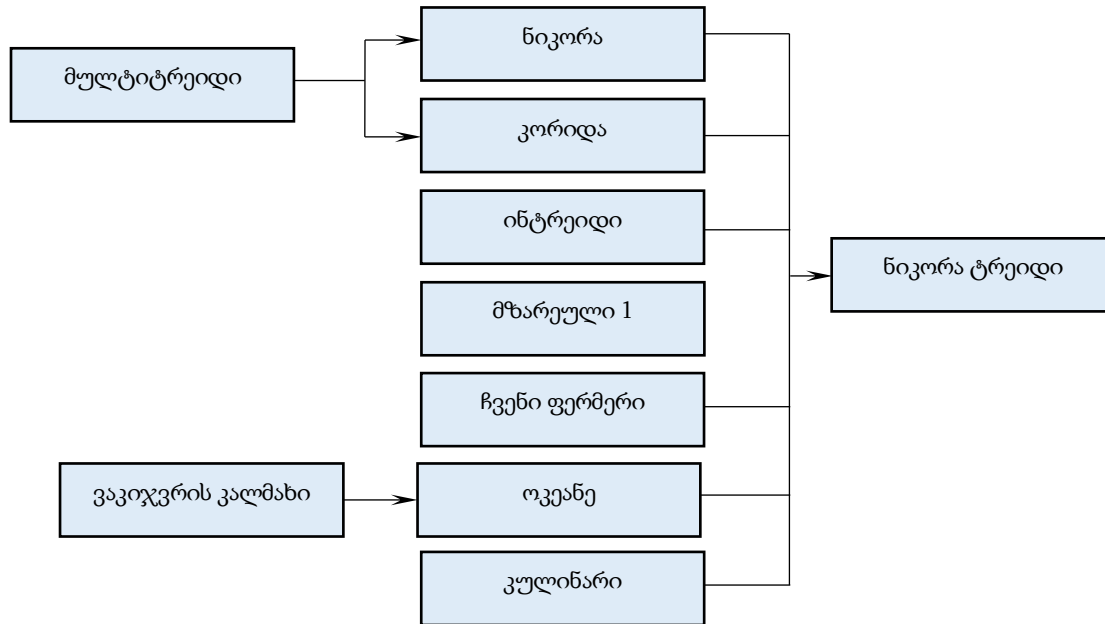
შპს „ნაფარეულის ძველი მარანი“ (100.0% წილი) – კომპანია ფლობს ვენახებს ნაფარეულის ზონაში.

შპს „ნიკორა ბაკურიანი“ – ბაკურიანში მდებარე უძრავი ქონების მენეჯმენტი.

შპს „მილა საქართველო“ – სხვადასხვა აქსესუარების და საყოფაცხოვრებო ქიმიის იმპორტი ნიკორა ტრეიდის სუპერმარკეტების ქსელისთვის

შპს „რეფ ენ“ – უძრავი ქონების მართვა.

გაყიდვები ჯგუფის შიგნით

„კომპანიის“ საოპერაციო გარემოს და საქმიანობის შედეგების მიმოხილვა

საქართველოს გააჩნია დივერსიფიცირებული „მშპ“, რომელიც სტაბილურ პერიოდში ხელს უწყობს ეკონომიკის მდგრად განვითარებას. მშპ-ს რეალური ზრდის მაჩვენებელმა 2018 წელს 4.8% შეადგინა (მშპ - \$17.6 მილიარდი, \$4,722 ერთ სულ მოსახლეზე), 2019 წელს 5.0%-ს (მშპ - \$17.5 მილიარდი, \$4,696 ერთ სულ მოსახლეზე). პანდემიამდე ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში რეალური მშპ წელიწადში საშუალოდ 3.5%-ით იზრდებოდა. 2020 წელს პანდემიის ფონზე ეკონომიკა შემცირდა - 6.8%-ით, 2021 წელს კი მშპ ზრდა 10.5%-ს შეადგენდა. 2022 წელს წინასწარი მონაცემებით საქართველოს ეკონომიკის ზრდამ 10.1% შეადგინა. 2022 წელს თიბისი კაპიტალის და გალტ & თაგარტის უკანასკნელი გათვლებით საქართველოს ეკონომიკის ზრდა 2023 წელს 5.6-5.8%-ის ფარგლებში არის მოსალოდნელი. ეროვნული ბანკის პროგნოზით 2023 წელს ეკონომიკური ზრდა 4%-ის ფარგლებშია მოსალოდნელი.

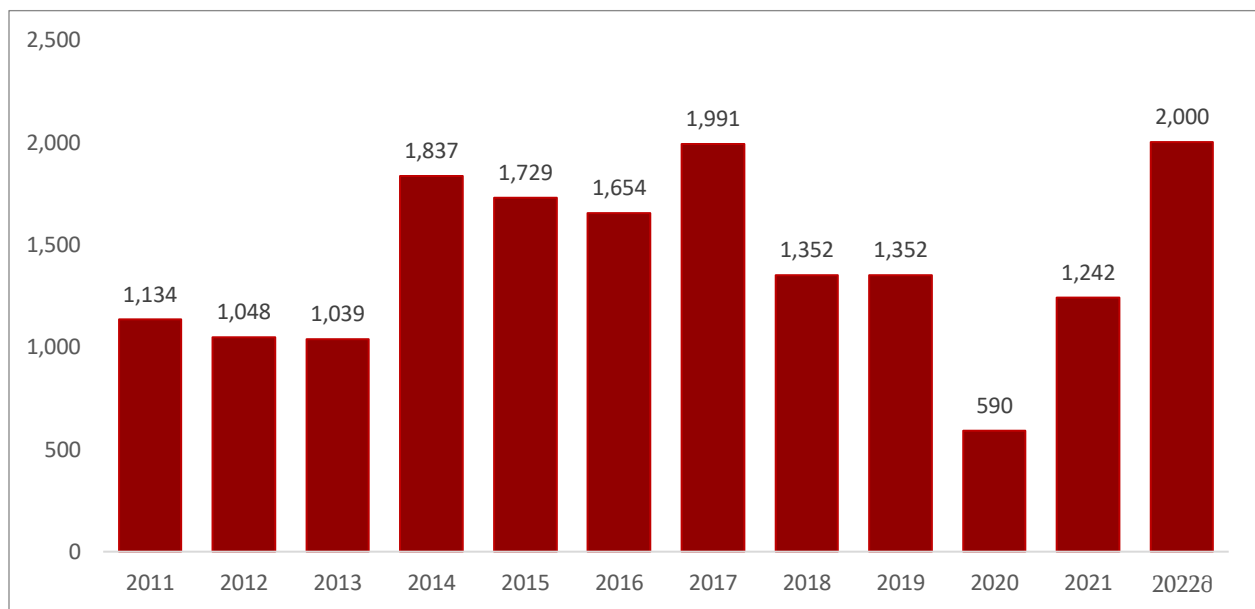
2003 წლიდან ქვეყნის სახელმწიფო ვალი დადებითად ვითარდებოდა და ვალის შეფარდება მთლიან ეკონომიკასთან მიმართებით მცირდებოდა. თუმცა, 2014 წლიდან მაჩვენებელი აღმავალი იყო და ის განსაკუთრებით გაიზარდა 2019 და 2020 წლის განმავლობაში. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს გაანგარიშებით, მთავრობის საგარეო ვალის შეფარდება ნომინალურ მშპ-სთან 31.6% შეადგინა 2018 წელს. 2019 წელს აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 32.0%-ს მიაღწია. 2020 წელს მაჩვენებელმა ისტორიულ მაქსიმუმს მიაღწია, როდესაც 47.6%-ს გაუტოლდა, ხოლო 2021 წელს მაჩვენებელმა 39.9% შეადგინა. 2022 წელს წინასწარი მონაცემებით ნიშნული 29,8% გაუტოლდა.

ფასების სტაბილურობის მისაღწევად „სებ“-ი ინფლაციის თარგეთირების რეჟიმს მისდევს. „სებ“-ის ინფლაციის სამიზნე ნიშნული 3%-ს შეადგენს. 2019 წელს საშუალო წლიურმა ინფლაციამ 4.9% შეადგინა, რაც აღემატებოდა „სებ“-ის სამიზნე ნიშნულს. წლიური ინფლაციის ზრდა გამოწვეული იყო საწვავის აქციზის განაკვეთის ზრდის შედეგად გამოწვეული ფასების ერთჯერადი ეფექტით და მოსალოდნელი იყო მისი მიზნობრივ ნიშნულთან დაახლოება. თუმცა, 2020 და 2021 წელს კოვიდ-19-ის პანდემიის და პროდუქტებზე ფასების ზრდის შედეგად

საშუალო წლიურმა ინფლაციამ 5.2% და 9.6% შეადგინა შესაბამისად. 2022 წელს ფასების დონის ზრდამ 11.9%-ს შეადგინა.

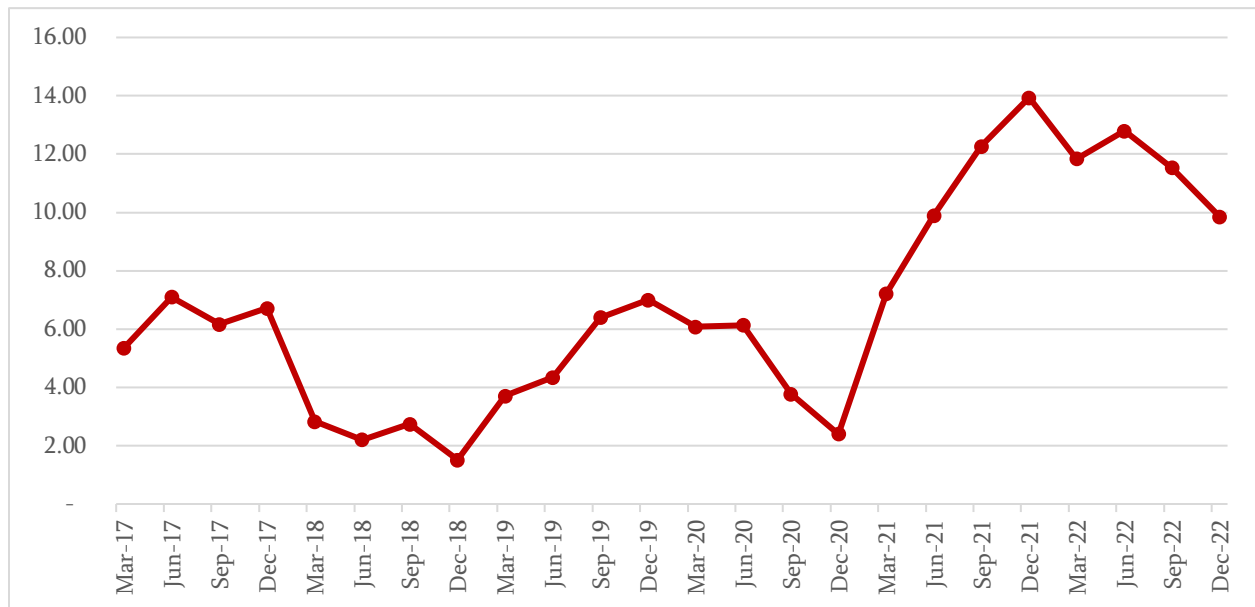
2020 წელს მსოფლიო ბანკის მონაცემებით საქართველო მე-7 ადგილზე გავიდა ბიზნესის სიმარტივით, ხოლო „Heritage Foundation“-ის 2021 წლის ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსის შეფასებით საქართველო მე-12 ყველაზე თავისუფალი ეკონომიკის მქონე ქვეყანა იყო. საქართველოს საინვესტიციო გარემო მიმზიდველს ხდის მას საერთაშორისო ინვესტორებისთვის. 2014 წელს მიღებულ იქნა ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულება, ხოლო სხვადასხვა ქვეყნებთან გაფორმებული თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებები ხელს უწყობს ინვესტიციების შემოღინებას. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის ოდენობამ 2018 წელს - 1,351.5 მილიონ აშშ დოლარს, 2019 წელს კი - 1,352.2 მილიონ აშშ დოლარს გაუტოლდა. 2020 წლის განმავლობაში საგრძნობლად შემცირდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები პანდემიის ფონზე და მაჩვენებელმა 589.8 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. 2022 წელს ნიშნული 2,000 მლნ აშშ დოლარს გაუტოლდა და წინა წელთან შედარებით 1.61-ჯერ გაიზარდა (2021: 1,241.8). საქართველოს არ გააჩნია შეზღუდვები კაპიტალის მოძრაობაზე და აქვს საგადასახადო შეღავათები, რომლებიც ხელს უწყობენ პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოღინებას.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

წყარო: სავსტატი

წლიური ინფლაცია (სამომხმარებლო ფასების ინდექსის პროცენტული ცვლილება წინა წლის შესაბამის თვესთან), %

წყარო: საქსტატი

ბოლო პერიოდის ეკონომიკური განვითარებები

საქსტატის წინასწარი მონაცემებით, 2022 წელს საქონლის ექსპორტი წინა წელთან შედარებით 31.8%-ით გაიზარდა. ამასთან ევროკავშირში ექსპორტი გაზრდილია 20.3%-ით, დსთ-ს ქვეყნებში - 33.28%-ით, ხოლო დანარჩენ ქვეყნებში - 35.4%-ით. ამავე პერიოდში საქონლის იმპორტი 34.6%-ით გაიზარდა.

ტურიზმის სფერო ზრდის ტენდენციით ხასიათდება. ამაზე მეტყველებს ტურიზმიდან შემოსავლების ზრდა წლების განმავლობაში. საერთაშორისო მოგზაურობიდან მიღებული შემოსავალი 2021 წელს წინა წელთან შედარებით 129.8%-ით გაიზარდა, ხოლო 2022 წელს 182.5%-ით გაიზარდა (2021-თან შედარებით). საერთაშორისო მოგზაურობიდან მიღებული შემოსავალი 2020 წელს 16.6%-ით, 2021 წელს 38.1%-ით, ხოლო 2022 წელს 107.6%-ით აღდგა. გაზრდილია საერთაშორისო ტურისტების რაოდენობაც. საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მონაცემებით, საერთაშორისო ვიზიტების რაოდენობა 2022 წელს წინა წელთან შედარებით 2.98 მილიონით გაიზარდა და 4.7 მილიონი შეადგინა. ამასთან ევროპიდან ვიზიტების რაოდენობა მთლიანი საერთაშორისო ვიზიტების 82.97%-ის ტოლი იყო.

საქართველოს ეროვნულის ბანკის მონაცემებით, 2022 წელს წინა წელთან შედარებით მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 926 მლნ აშშ დოლარით გაუმჯობესდა და მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.1% შეადგინა, რაც ისტორიული მინიმუმია. მკვეთრად გაიზარდა ქვეყანაში ხანგრძლივადიანი საერთაშორისო ვიზიტორების რაოდენობა და შესაბამისად, ფულადი გზავნილების მოცულობაც. 2022 წელს წინა წელთან შედარებით უცხოეთიდან ფულადი გზავნილები 86.1%-ით გაიზარდა. გაიზარდა საექსპორტო საქონელზე მოთხოვნაც. საქონლის იმპორტი წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 35.8%-ით, ექსპორტი კი - 36.0%-ით.

IMF-ის პროგნოზის მიხედვით საქართველოს ეკონომიკა 2023 წელს 4%-ით გაიზრდება, 2028 წელს კი - 5.2%-ით.

2023 წლის 29 მარტის მდგომარეობით მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 11.0% შეადგენს. განაკვეთი უცვლელია

წინა წლის 30 მარტიდან მოყოლებული. ეროვნული ბანკი მიზეზად მაღალ გაურკვევლობასა და რისკებს ასახელებს.

1.1.4 ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემები

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემების მიხედვით, 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ქვეყნის მოსახლეობის რიცხოვნობამ 3.74 მლნ ადამიანი შეადგინა, რაც 1.29%-ით მეტია წინა წელთან შედარებით. 2023 წელს დაფიქსირდა უარყოფითი ბუნებრივი მატება და დადებითი მიგრაციული სალდო. თბილისში 1.24 მლნ ადამიანი ცხოვრობს, რაც მთლიანი მოსახლეობის 33.2%-ს შეადგენს. 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით საქართველოს მოსახლეობის 60.37% ცხოვრობს საქალაქო დასახლებებში.

(ათასებში)	2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	
თბილისი	1 241.71	33.2%
იმერეთი	463.07	12.4%
ქვემო ქართლი	442.77	11.9%
აჭარის არ	361.41	9.7%
კახეთი	306.22	8.2%
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	299.29	8.0%
შიდა ქართლი	249.83	6.7%
სამცხე-ჯავახეთი	147.35	3.9%
გურია	104.34	2.8%
მცხეთა-მთიანეთი	93.25	2.5%
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	27.12	0.7%
სულ	3 736.36	100.0%

წყარო: სტატისტიკა

1.1.5 ძირითადი ბაზრები

სს “ნიკორა ტრეიდი” ჩართულია ორგანიზებული საცალო ვაჭრობის საქმიანობაში.

თიბისი კაპიტალის კვლევის თანახმად, 2022 წელს სწრაფად ბრუნვადი პროდუქტის ბაზარზე ორგანიზებული ბაზრის წილი 31%-ია. 2023 წელს მოსალოდნელია ბაზრის ამ ნაწილის 25%-ით, ხოლო 2023-2025 წელში 20%-ით ზრდა. ბაზრის ზრდის მაღალი ტემპის მიზეზად როგორც არსებული ქსელების გაფართოება, ისე ახალი მოთამაშეების გამოჩენა სახელდება. სს ნიკორა ტრეიდი ბოლო წლების განმავლობაში სტაბილურად იკავებს ორგანიზებული საცალო სასურსათო ბაზრის ლიდერის პოზიციას.

2022 წელს ორგანიზებულ ქსელებს შორის წილების გადანაწილება რადიკალურად არ შეცვლილა.

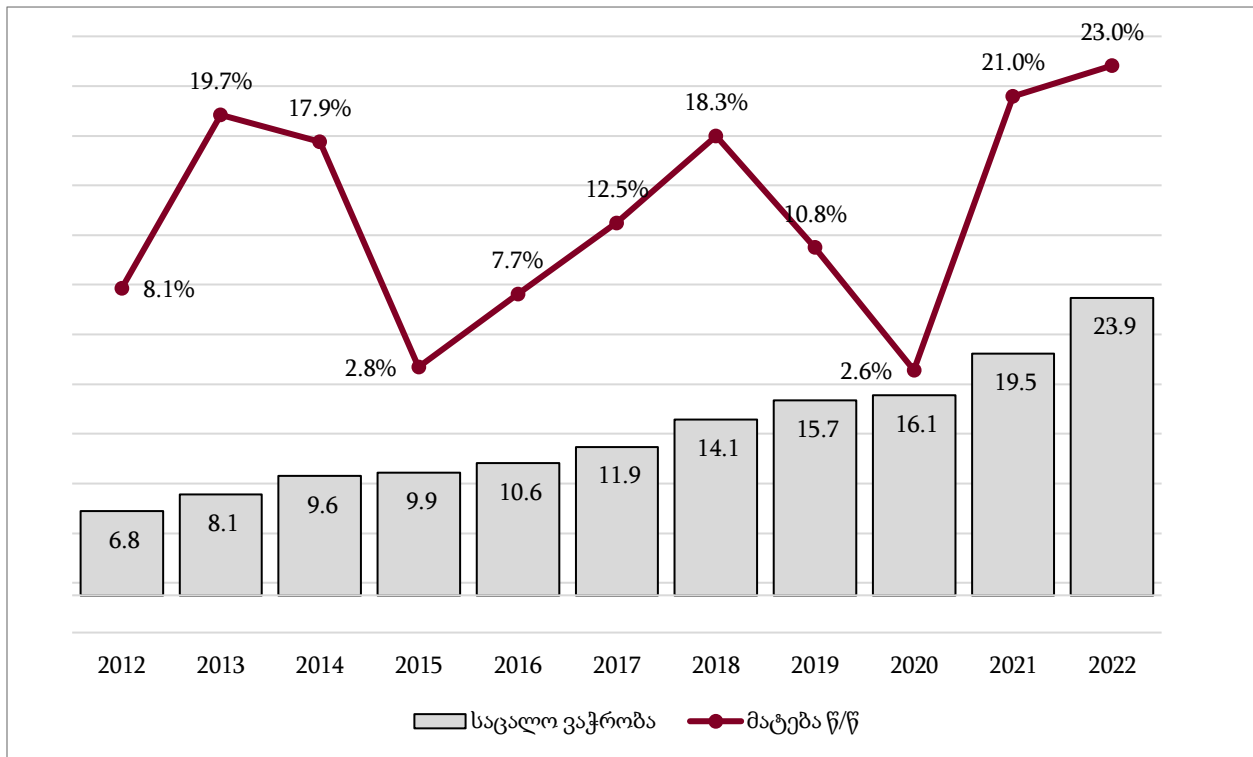
2021 წელს მთავარი მოთამაშეების ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები/კოეფიციენტები შემდეგი იყო:

ათას ლარებში	ნიკორა ტრეიდი	ორი ნაბიჯი	SPAR	კარფური
გაყიდვები	650 551	592 660	388 309	570 301
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	-480 133	-485 552	-292 169	-452 701
საერთო მოგება	170 418	107 108	96 140	117 600
საერთო მოგების მარჟა	26.20%	18.07%	24.76%	20.62%
EBITDA	65 550	52 455	42 110	29 246
EBITDA მარჟა	10.08%	8.85%	10.84%	5.13%
EBIT	29 545	28 222	23 197	12 092
EBIT მარჟა	4.54%	4.76%	5.97%	2.12%
წმინდა მოგება	20 206	20 439	13 601	5 056
წმინდა მოგების მარჟა	3.11%	3.45%	3.50%	0.89%
მიმდინარე აქტივები	87 131	61 231	69 521	99 901
გრძელვადიანი აქტივები	205 308	150 443	132 739	77 173
მიმდინარე ვალდებულებები	145 607	129 383	87 980	383 386
გრძელვადიანი ვალდებულებები	127 136	87 046	88 375	8 683
კაპიტალი	19 696	-4 755	25 905	-214 995
წმინდა საოპერაციო ფულადი ნაკადები	53 106	72 409	35 787	67 877
წმინდა საინვესტიციო ფულადი ნაკადები	-18 575	-19 093	-11 896	-24 383
წმინდა ფინანსური ფულადი ნაკადები	-19 726	-42 866	-21 437	-18 059
სესხები/EBITDA	0.77	-	1.14	7.90
(სესხები-ფული)/EBITDA	0.49	-	1.06	6.57
EBIT/ფინანსური ხარჯი (ICR)	1.83	3.92	1.73	0.54
გაყიდვები/აქტივები	2.22	2.80	1.92	3.22
მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები	0.60	0.47	0.79	0.26
ვალდებულებები/კაპიტალი	13.85	-45.52	6.81	-1.82

1.1.6 საცალო ვაჭრობის ინდუსტრიის მიმოხილვა

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის თანახმად, 2022 წელს საცალო ვაჭრობის დონე საქართველოში წინა წელთან შედარებით 4.48 მილიარდი ლარით გაიზარდა და 23.94 მილიარდი ლარი შეადგინა.

საცალო ვაჭრობის ბრუნვა (მლრდ ლარი)

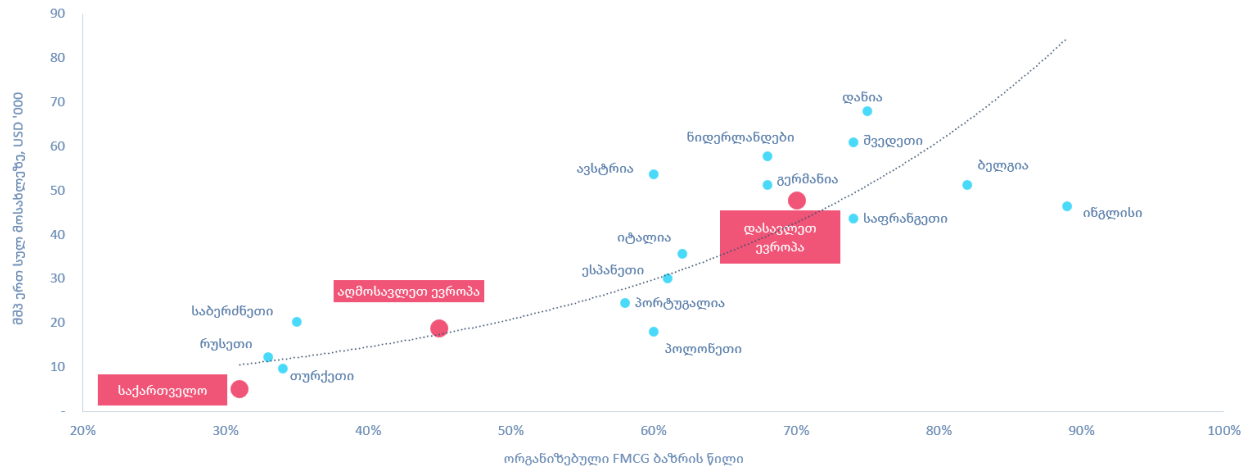
წყარო: სტატსტი

1.1.7 საკვები პროდუქტებით საცალო ვაჭრობა¹

საქართველოში მომხმარებელი განკარგავდა შემოსავლის მესამედს სურსათსა და არა-ალკოჰოლურ სასმელებზე ხარჯავს. ეს მაჩვენებელი ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში სტაბილურად იზრდება - 2017 წლის 30.09%-დან 2023 წელს 33.73%-მდე გაიზარდა. მოკლე და საშუალო ვადაში ამ მიმართულებით ცვლილებები ნაკლებად მოსალოდნელია.

¹ საცალო ვაჭრობის დარგის ბრუნვის მოცულობა ავტომობილებისა და მოტოციკლების გარდა

ორგანიზებული FMCG ბაზარი და მშპ ერთ სულ მოსახლეზე ქვეყნების მიხედვით

წყარო: თიბისი კაპიტალი

განვითარებულ ქვეყნებში საკვებ პროდუქციაზე დანახარჯის წილი სამომხმარებლო კალათში შედარებით დაბალია. თუმცა, აბსოლუტურ მნიშვნელობაში დანახარჯები იზრდება ერთ მოსახლეზე მშპ-ს ზრდასთან ერთად.

ამასთან, აღსანიშნავია განვითარებადი და განვითარებული ქვეყნების საკვების საცალო ბაზრის კიდევ ერთი განსხვავება. ზოგადად განვითარებული ქვეყნის ბაზრებს ახასიათებთ მეტი კონსოლიდაცია. მაგალითისთვის, ინდოეთში არაორგანიზებული ბაზრის წილი 8%-ს აღწევს, ჩინეთში 20%-ს, არაორგანიზებული ბაზრის წილი მეტად იკლებს განვითარებულ ქვეყნებში. ორგანიზებული საცალო კვების ვაჭრობის ბაზრის წილი ამერიკაში, იაპონიასა და გაერთიანებულ სამეფოში შესაბამისად 85%, 89% და 92%-ია. ორგანიზებული ბაზრის წილი მზარდია საქართველოშიც და მაჩვენებელმა 2016 წლის 17%-დან 2022 წელს 31%-ს მიაღწია.

თიბისი კაპიტალის პროგნოზებით 2023 წლისთვის ორგანიზებული ბაზრის წილი 25%-ით გაიზრდება, 2023-2025 წლებში 20%-ით ზრდა..

ძირითადი მოთამაშეები სურსათის საცალო ბაზარზე გაყიდვების მიხედვით²

თიბისი კაპიტალის FMCG სექტორის კვლევის თანახმად, 2021 წელს სს ნიკორა ტრეიდი გაყიდვების მოცულობით ბაზრის ლიდერია.

ბაზარზე ძირითადი მოთამაშეები შემდეგი კომპანიებია

კარფური - წარმოადგენს ფრანგულ საერთაშორისო ბრენდს, რომელსაც საქართველოში Majid Al Futtaim Group-ი ოპერირებს. კარფურის პირველი ჰიპერმარკეტი 2012 წელს გაიხსნა საქართველოში და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოპერირებდა 62 ლოკაციას. კარფური ყიდის როგორც ზოგად პროდუქციას, ასევე კერძო ლეიბლებს.

²პარაგრაფში გამოყენებულია მენეჯმენტის და თიბისი ბანკის სავარაუდო მონაცემები

ორი ნაბიჯი - 2009 წელს დაარსებული ადგილობრივი ბრენდი, რომელსაც 2017 წლის ბოლოსთვის 100 მაღაზია ჰქონდა თბილისში და 11 თბილისის გარეთ. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორი ნაბიჯი ოპერირებდა 329 მაღაზიას. ორი ნაბიჯი უზნის მაღაზიების სტრატეგიით ვითარდება და მისი მფლობელები ადგილობრივი მეწარმეები არიან.

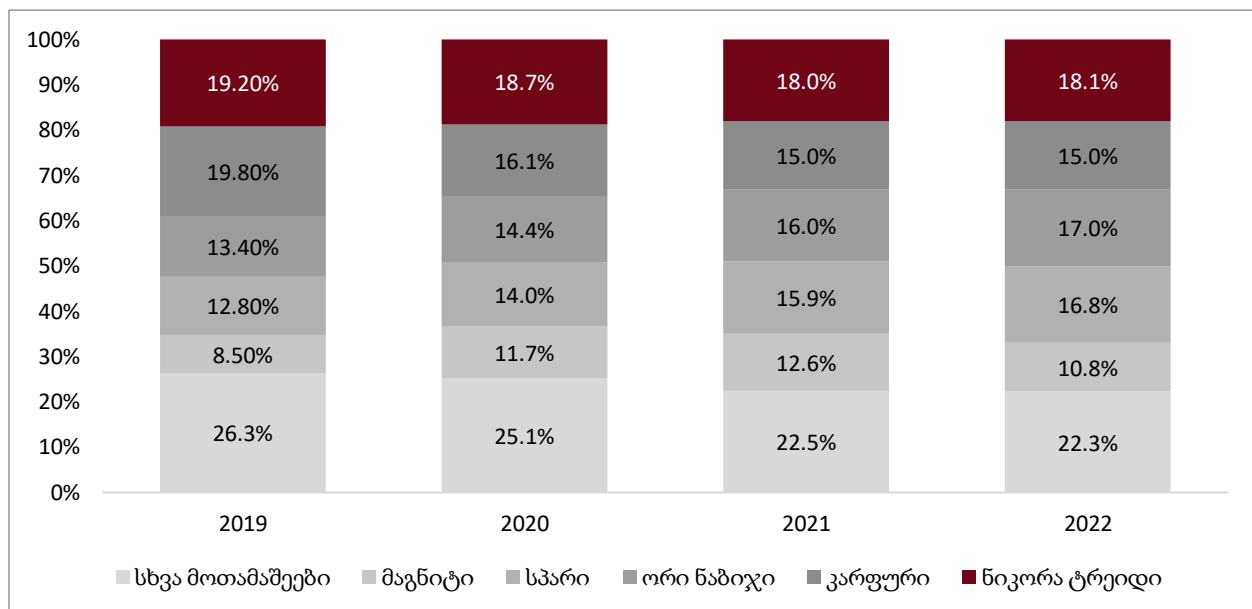
SPAR (ფუდმარტი) - სუპერმარკეტების ქსელი ფუდმარტი 2013 წლიდან არსებობს, როდესაც მან ორი არსებული საცალო ქსელი (პოპული და იოლი) შეიძინა. 2014 წელს ფუდმარტმა მოახდინა საერთაშორისო ბრენდი SPAR-ის ფრანჩაიზის მიღება და 2017 წლის ბოლოსთვის თავისი ქსელი 63 მაღაზიამდე გაზარდა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოპერირებდა 612 მაღაზიას (სპარის ფრენჩაიზისა და დეილის ჩათვლით). „ფუდმარტი“, რომელიც შედარებით ახალი შემოსულია ქართულ ბაზარზე, არის „ორი ნაბიჯის“ და „ნიკორა ტრეიდის“ პირდაპირი კონკურენტი. „ფუდმარტი“ დაარსდა 2013 წელს „იოლის“ და „პოპულის“ აქტივების ბაზაზე. „პოპული“, რომელიც ერთ დროს წამყვანი საცალო ქსელი იყო, 2012 წელს დაიხურა შემცირებული გაყიდვებისა და სამუშაო კაპიტალის ცუდი მართვის გამო. „იოლმა“ „პოპულის“ 88.5% იყიდა და მისი რეაბილიტაცია სცადა, თუმცა ეს მცდელობა წარუმატებლად დასრულდა და 2013 წელს „ფუდმარტმა“ „იოლის“ და „პოპულის“ აქტივები იყიდა. „ფუდმარტს“ ძლიერი აქციონერები და „FMO“-ს კონვერტირებადი სესხები ეხმარებიან რესტრუქტურიზაციის პროგრამის განხორციელებაში, რომლის ფარგლებშიც მოხდა მაღაზიების ნაწილის დახურვა და თანამშრომლების გათავისუფლება. 2014 წლის აპრილში „ფუდმარტმა“ ხელი მოაწერა ექსკლუზიურ სალიცენზიო შეთანხმებას უმსხვილეს ჰოლანდიურ სუპერმარკეტების ქსელ SPAR-თან, რომელსაც 12,000-ზე მეტი მაღაზია აქვს 30-ზე მეტ ქვეყანაში. მალე პირველი ბრენდირებული მაღაზიებიც გაიხსნა. „ორი ნაბიჯის“ მსგავსად, „ფუდმარტი“ იყენებს პატარა (200 კვ.მ.-ზე ნაკლები) მაღაზიებს.

გუდვილი - არის პირველი ქართული ჰიპერმარკეტების ქსელი და ოპერირებას უწევს 9 მაღაზიას თბილისში, კერძოდ 5 სუპერმარკეტი, 2 ჰიპერმარკეტი და 2 გუდვილი გურმეს ფორმატის ობიექტით. მაღაზიებში იყიდება კერძო ლეიბლების პროდუქცია. ქსელს აქვს მზა საკვების მიტანის მომსახურებაც.

ვეროპროდუქტი - ადგილობრივი ბრენდია, რომელიც 2004 წლიდან არსებობს და საქმიანობა იმპორტიორად დაიწყო. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ოპერირებდა 34 მაღაზიას. კომპანია გეგმავს ქვეყნის მასშტაბით გაფართოვებას.

FMCG ბაზარი რამდენიმე მსხვილი მოთამაშით არის წარმოდგენილი და გარემო საკმაოდ მაღალი კონკურენციით ხასიათდება. 2022 წელს ბაზარზე ახალი მოთამაშეები გამოჩნდნენ, თუმცა ბაზრის განაწილებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ განხორციელებულა. თიბისი კაპიტალის მონაცემებით, სს ნიკორა ტრეიდი ბოლო სამი წლის განმავლობაში FMCG ბაზარზე გაყიდვების მოცულობით ბაზრის ლიდერის პოზიციას იკავებს.

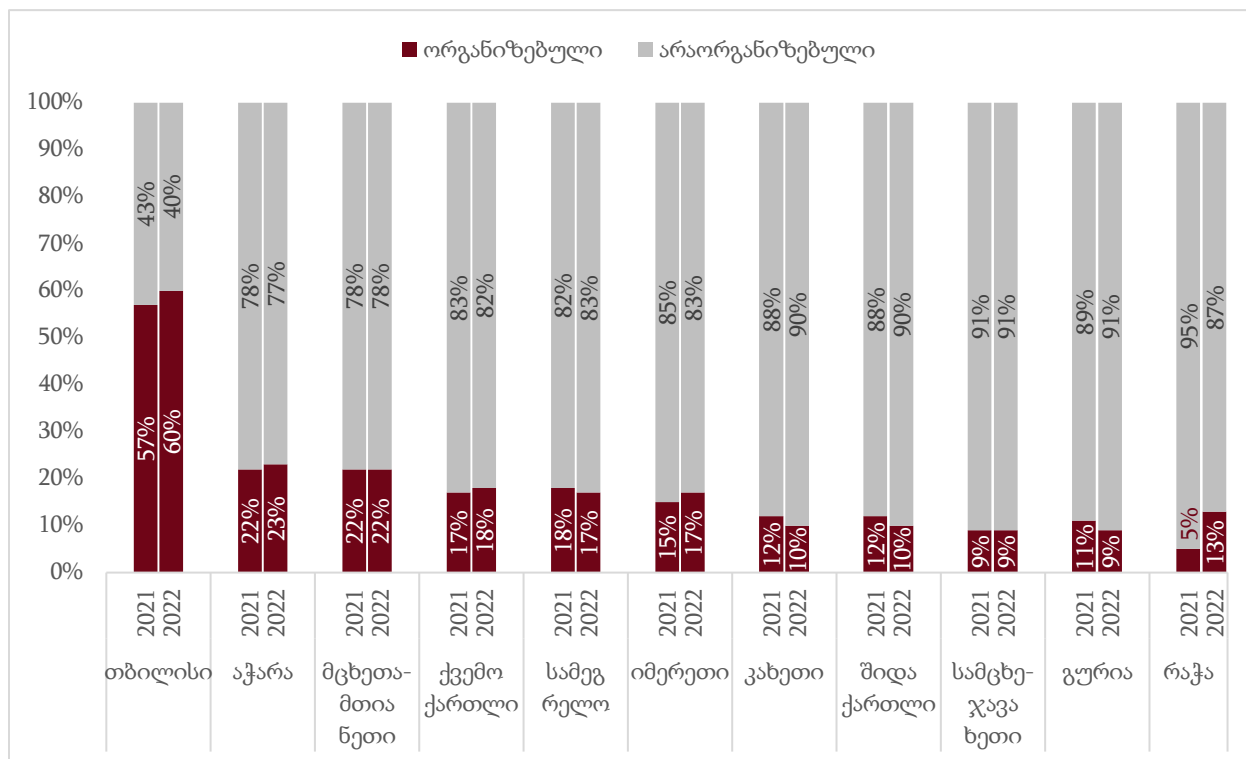
ორგანიზებული ბაზრის განაწილება

წყარო: თიბისი კაპიტალი

სწრაფად ბრუნვადი პროდუქციის ბაზრის ზრდის პოტენციალზე მიუთითებს ბაზრის რეგიონული განაწილება. ბაზრის მესამედი თბილისს უკავია და მოცემული სექტორი მძაფრი კონკურენციით ხასიათდება. თუმცა, ორგანიზებული ბაზრის წილი ჯერ კიდევ დაბალია ქვეყნის სხვა რეგიონებში, სადაც პენეტრაციის დონე საშუალოდ 16%-ს შეადგენს. აღნიშნული ბაზრის ზრდის მაღალ პოტენციალზე მიუთითებს.

ორგანიზებული და არაორგანიზებული FMCG ბაზარი

წყარო: თიბისი კაპიტალი

მთლიანი სავაჭრო ფართობი 2022 წელს წინა წელთან შედარებით 7%-ით გაიზარდა და 402 ათას კვადრატულ მეტრს მიაღწია. ამავე პერიოდში ნავაჭრი კვადრატულ მეტრზე გაზრდილია 28%-ით. 2022 წლის ბოლოს ორგანიზებული ბაზრის ქსელებს 2,171 სავაჭრო ობიექტი ჰქონდათ გახსნილი, რაც წინა წელთან შედარებით 19%-იან ზრდაში გადაითარგმნა (2021: 1,819).

1. ბიზნესი და ოპერაციები

ბოლო ათი წლის განმავლობაში ეკონომიკის სწრაფი ზრდა ხელს უწყობდა მოხმარების დონის ზრდას ქვეყანაში. მომხმარებლები საცალო ვაჭრობის უფრო მაღალ ხარისხს მოითხოვდნენ და შედეგად გაჩნდა ინდუსტრიის კონსოლიდაციის საჭიროება. აქციონერთა მხარდაჭერით, მენეჯმენტმა გადაწყვიტა გამოეყენებინა ეს შესაძლებლობა. მაღაზიების ქსელი აგრესიულად გაიზარდა როგორც ორგანული ზრდის, ასევე შესყიდვების მეშვეობით.

2010 წელს სს „ნიკორამ“ გაამაგრა თავისი პოზიციები სუპერმარკეტების ქსელი „მასივის“ შეძენით და დაიწყო მაღაზიათა გადაიარაღება. სუპერმარკეტების ქსელი „მასივი“ ეკუთვნოდა შპს „მასივს“, რომელიც დღეს, სახელწოდების და სამართლებრივი ფორმის ცვლილების შემდეგ არის სს „ნიკორა ტრეიდი“.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ (ყოფილი შპს „მასივი“), ფიზიკური პირების მიერ დაფუძნდა 2006 წელს, შპს „მასივის“ სახელწოდებით და ოპერირებდა საცალო ვაჭრობის სფეროში. 2010 წელს სს „ნიკორამ“ შეიძინა შპს „მასივის“ 100%-იანი წილი, რის შემდეგაც კომპანიის სახელწოდება შეიცვალა და გახდა შპს „ნიკორა ტრეიდი“.

2010 წლიდან სს „ნიკორას“ მფლობელობაში არსებული სუპერმარკეტები გადავიდა სს „ნიკორა ტრეიდის“ მფლობელობაში, მოხდა სავაჭრო ქსელის გაერთიანება და მას შემდეგ კომპანია ერთიანი ქსელის სახით განაგრძობს ოპერირებას.

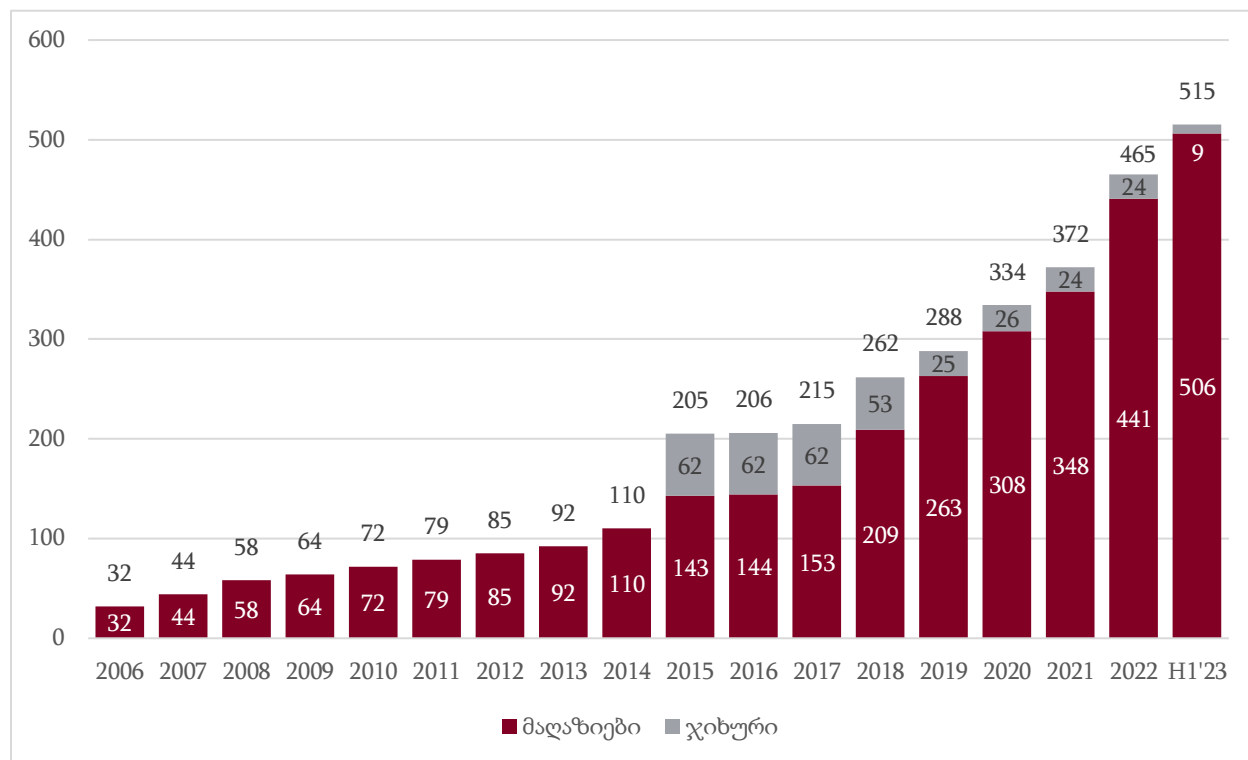
2011 წლისთვის „ნიკორა ტრეიდი“ ფლობდა 70 თანამედროვე მაღაზიას, რომლებიც მომხმარებელს მაღალი ხარისხის სავაჭრო მომსახურებას სთავაზობდნენ. ამ დროისთვის „ნიკორა“ თავს იმკვიდრებდა როგორც ინდუსტრიის ლიდერი.

2015 წლის აგვისტოში, „ნიკორა ტრეიდი“-ს მიერ „ნუგეზის“ ქსელის შეძენის შემდეგ, „კომპანია“ ქვეყნის უმსხვილესი სუპერმარკეტების ქსელი გახდა.

2018 წლიდან კომპანიამ განაგრძო ქსელის აქტიური გაფართოება და 2018-2019 წლებში 120-მდე ახალი ობიექტი გახსნა. 2020 წელს კომპანია 334 მაღაზიას ფლობდა, 2021 წლის მდგომარეობით კი ნიკორა ტრეიდი სწრაფად ბრუნვადი პროდუქციის ბაზარზე წარმოდგენილი იყო 372 მაღაზიის სახით. 2022 წლის ბოლოს კომპანია 465 მაღაზიას, ხოლო 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით 515 მაღაზიას ფლობდა და 7,500-ზე მეტი თანამშრომელი ჰყავდა.

1.1.8 ნიკორა ტრეიდის ქსელის ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლების მიმოხილვა

ნიკორა ტრეიდის სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა³

წყარო: კომპანიის შიდა მონაცემები

2014 წელს „ნიკორა ტრეიდი“ სუპერმარკეტების ქსელები „სანდი“ და „კი ბატონო“ შეიძინა.

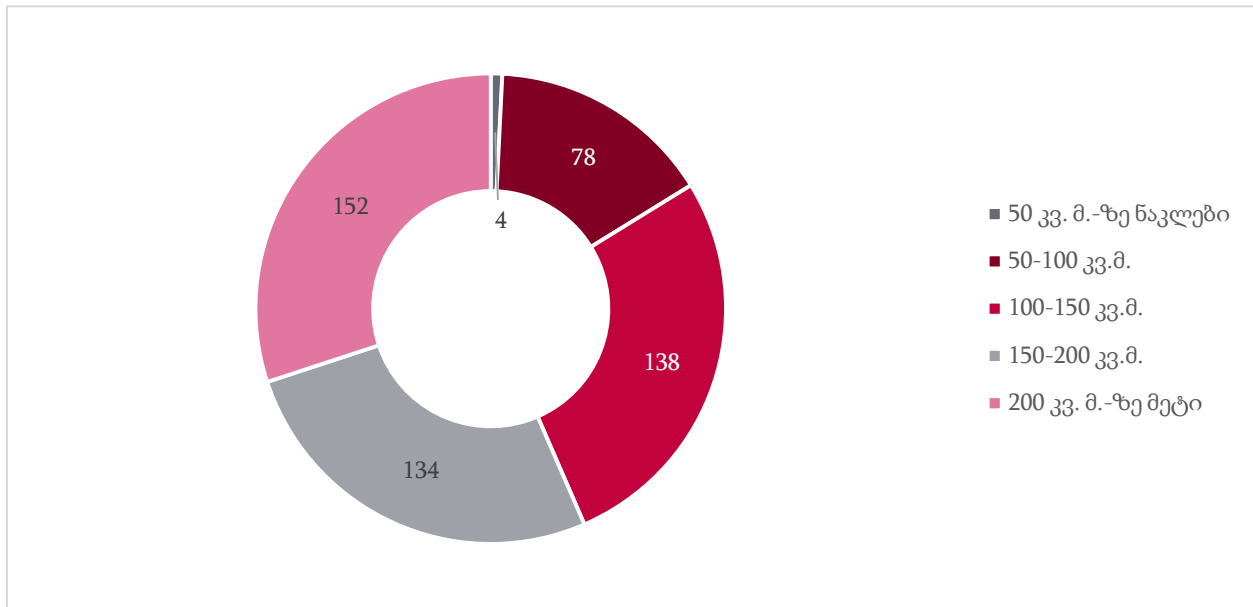
2015 წელს – „ლიბრეს“ და „ნუგეშის“ შესყიდვა განხორციელდა. „ლიბრეს“ შემენით „კომპანია“ ჰიპერმარკეტების ბაზარზე შევიდა. ქსელების ინტეგრაციასთან ერთად, „ნიკორა ტრეიდი“ ლიდერი გახდა 8 წამყვან საცალო ქსელს შორის.

„ნიკორა ტრეიდის“ მიერ მაღაზიათა რაოდენობის ზრდა საკმაოდ შთამბეჭდავი იყო. 2008 წელს კომპანიას 58 სუპერმარკეტი ჰქონდა, ორი წლის შემდეგ – 72, ხოლო 2012 წლისთვის – 85. გაფართოებასთან ერთად, 2014 წელს მაღაზიათა რაოდენობამ 110-ს მიაღწია, ხოლო 2018 წელს ამ მაჩვენებელმა 262 შეადგინა. 2019 წელს კომპანია 288 მაღაზიას ფლობდა. 2020 წელს მაჩვენებელი 334-ს გაუტოლდა. 2021 წელს მაღაზიების რაოდენობა 372-მდე გაიზარდა. 2022 წლის ბოლოს ნიკორა ტრეიდი 465 მაღაზიას ფლობდა.

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, ნიკორა ტრეიდი სხვადასხვა ფორმატის 515 მაღაზიას მოიცავდა, რომელთა ზომა მცირე კიოსკებიდან 1600 კვ.მ.-მდე მერყეობს და ქვეყნის მთელ ტერიტორიას ფარავს.

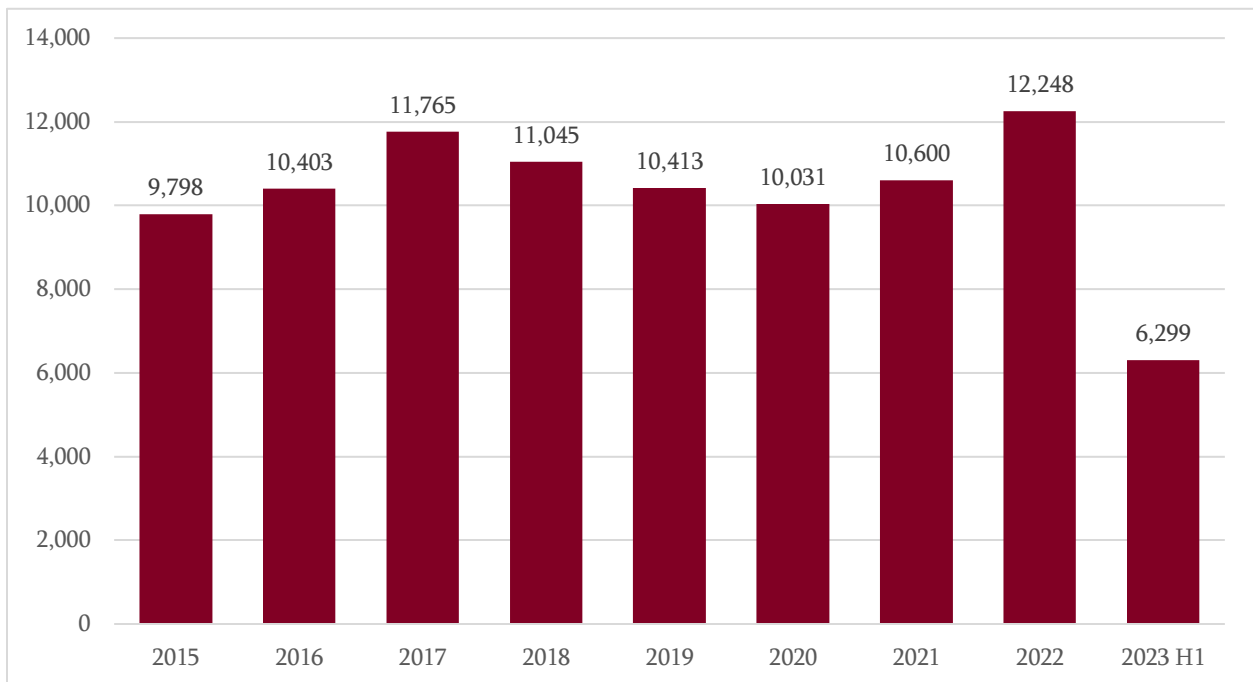
³ არ შედის კაფეები

სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა ფართობის მიხედვით, 2023 წლის 6 თვის მდგომარეობით⁴

წყარო: კომპანიის შიდა მონაცემები

საშუალო გაყიდვების მოცულობა ერთ კვადრატულ მეტრზე, დღგ-ს გარეშე

წყარო: კომპანიის შიდა მონაცემები

⁴ არ მოიცავს ჯიხურებსა და კაფეებს

სავაჭრო ფართი 2017-2023 H1 წლებში (კვადრატულ მეტრებში):

	2018	2019	2020	2021	2022	2023 H1
სავაჭრო ფართი (კვ. მ)	36 625	47 419	56 753	64 917	81 074	83 606

წყარო: კომპანიის შიდა მონაცემები

ამ ეტაპზე კომპანია ძირითად შესყიდვებს ახორციელებს ადგილობრივ ბაზარზე. მისი მომწოდებლები არიან, როგორც ადგილობრივი მწარმოებლები, ქართული იმპორტიორი და სადისტრიბუციო კომპანიები, ასევე საერთაშორისო სადისტრიბუციო კომპანიები. მთლიანი შესყიდვის ნაწილი ხდება ცენტრალიზებულად. პროდუქციის ძირითადი ნაწილის დისტრიბუციას სავაჭრო ობიექტებში თვითონ მომწოდებლები ახდენენ. კომპანია ფლობს ძირითად (თბილისი) და რეგიონულ (დასავლეთ საქართველო, კახეთის რეგიონი) საწყობებს, ასევე სადისტრიბუციო მანქანებს, რომლითაც უზრუნველყოფს ცენტრალიზებული წესით შესყიდული საქონლის დისტრიბუციას. პროდუქციის გასაყიდი ფასი ფორმირდება დაგეგმილი მიზნობრივი მაჩვენებლების და კონკურენტული გარემოს გათვალისწინებით.

კომპანიას 100-ზე მეტი სადისტრიბუციო ავტომობილი გააჩნია, რომელთა მეშვეობით იგი მუდმივად ახდენს მაღაზიებში საქონლის შევსებას რათა არ მოხდეს გაყიდვების შეფერხება.

მსხვილი შესყიდვების დროს „კომპანია“ ცდილობს მომწოდებლების დიდი დიაპაზონისგან მიიღოს საუკეთესო ფასები და ხარისხი. „კომპანია“ შესყიდვების პროცესის დროს უზრუნველყოფს რომ შეიქმნას კონკურენტული გარემო პოტენციურ კონტრაქტორებს შორის რათა „კომპანია“ საუკეთესო საბაზრო ფასს მიაღწიოს.

კომპანიის არსებობის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია „კომპანიის“ ან მისი შვილობილების გადახდისუნარიობის ან ოპერაციების შეჩერების, ასევე გაკოტრების შემთხვევებს.

2. ფინანსური ინფორმაცია

სს „ნიკორა ტრეიდის“ 2013 და 2014 წლების ანგარიშგება აუდირებული იყო „PKF საქართველოს“ მიერ, ხოლო 2015, 2016, 2017, 2018 და 2019 წლების ანგარიშგება – „Grant Thornton International“-ის წევრ შპს „გრანტ თორნტონის“ მიერ. 2020 წლის ანგარიშგება „BDO საქართველოს“ მიერ. 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგება აუდირებული იყო „Baker Tilly საქართველოს“ მიერ. 2021 წლის, ისევე როგორც წინა წლების, აუდირებული დასკვნა მოდიფიცირებულია. მოდიფიცირების საფუძველი გახდა გუდვილის შეფასების მეთოდი. კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩართული იყო გუდვილი საბალანსო ღირებულებით 38,560 ათას ლარს (2021 -38,560 ათასი ლარი).

ხელმძღვანელობა გუდვილის გაუფასურების ტესტირებას ატარებს ყოველწლიურად. გუდვილი მიკუთვნებულია ფულადი სახსრების წარმოქმნელი ერთეულებისთვის, მათ შორის ახლად შექმნილი ერთეულებისთვის, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ისარგებლებენ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილი სინერგიით და წარმოადგენს ჯგუფის ყველაზე დაბალ დონეს, რომელზეც ხელმძღვანელობა აკონტროლებს გუდვილს.

გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს დეტალურ ხუთწლიან საპროგნოზო პერიოდს და ასევე ეყრდნობა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ექსტრაპოლაციას დარჩენილი პერიოდში, რომელიც გაანგარიშებულია ხელმძღვანელობის მიერ დადგენილ ზრდის ტემპზე. გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 52,360 ლარს (2021 -51,560). 2021 და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებისთვის მომავალი ფულადი ნაკადები და შესაბამისი დაშვებები განსაზღვრა აშშ დოლარში. აქტივთა ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება დათვლილია შესაბამისი განაკვეთით, რომელიც ითვალისწინებს ფულის დროით ღირებულებას და აქტივთან დაკავშირებულ რისკებს.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „ნიკორა ტრეიდი“ ფლობდა შპს „ნუგეშის“ 100%-იან წილს და შპს „ლაზი ჰოლდინგის“ 67%-იან წილს. „კომპანიის“ ორივე შვილობილი კომპანია უმოქმედოა და უმეტესწილად არ გააჩნია მატერიალური აქტივები.

მომდევნო ტექსტი ეფუძნება აუდიტორულად შემოწმებულ რიცხვებს, თუ სხვა რამ არ არის ნახსენები. კონსოლიდირებული ანგარიშგება მოიცავს ნიკორა ტრეიდის შვილობილი კომპანიების, შპს ლაზი ჰოლდინგისა (წილობრივი მონაწილეობა – 67%) და შპს ნუგეშის (წილობრივი მონაწილეობა – 100%) მონაცემებსაც.

დამატებითი დეტალებისთვის იხილეთ კომპანიის აუდირებული ფინანსური ანგარიშგება.

1.1.9 კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	მენეჯერული 2023 წლის 30 ივნისი	მენეჯერული 2022 წლის 30 ივნისი	აუდირებულ ო 2022 წლის 31 დეკემბერი	აუდირებულ ო 2021 წლის 31 დეკემბერი	აუდირებულ ო 2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები					
გრძელვადიანი აქტივები					
გუდვილი	38 560	38 560	38 560	38 560	38 560
ძირითადი საშუალებები	89 601	63 896	72 199	59 051	54 610
აქტივების გამოყენების უფლება	141 294	102 518	124 411	103 755	109 810
არამატერიალური აქტივები	6 062	5 209	5 698	3 942	2 685
ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	121	-	601	-	-
სულ გრძელვადიანი აქტივები	275 638	210 183	241 469	205 308	205 665
მოკლევადიანი აქტივები					
მარაგები	110 390	67 861	99 183	65 124	48 815
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7 926	5 282	6 094	3 356	3 204
გაცემული სესხები	13 035	-	305	-	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	17 632	35 550	35 474	18 651	3 856
სულ მოკლევადიანი აქტივები	148 983	108 693	141 056	87 131	55 875
სულ აქტივები	424 621	318 876	382 525	292 439	261 540
კაპიტალი და ვალდებულებები					
კაპიტალი და რეზერვები					
სააქციო კაპიტალი	21 800	21 800	21 800	21 800	21 800
საემისიო კაპიტალი	18 910	18 910	18 910	18 910	18 910
გადაფასების რეზერვი	5 162	4 109	5 162	4 109	4 106
აკუმულირებული მოგება/(დაგროვილი ზარალი)	34 359	(13 884)	19 282	(25 123)	(45 326)
სულ კაპიტალი და რეზერვები	80 231	30 935	65 154	19 696	(510)
არამაკონტროლებელი წილი	-	-	-	-	-
სულ კაპიტალი	80 231	30 935	65 154	19 696	(510)
გრძელვადიანი ვალდებულებები					
ობლიგაციები და სესხები	38 494	44 014	38 455	35 388	14 657
საიჯარო ვალდებულებები	115 350	85 922	94 934	91 748	111 688
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	153 844	129 936	133 389	127 136	126 345
მიმდინარე ვალდებულებები					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	167 653	123 230	155 122	104 351	81 421
ობლიგაციები და სესხები	702	9 490	1 227	15 065	32 620
საიჯარო ვალდებულებები	22 191	25 286	27 633	26 191	21 664
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	190 546	158 006	183 982	145 607	135 705
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	424 621	318 876	382 525	292 439	261 540

1.1.10 კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	მენეჯერულ ო	მენეჯერული	აუდიტებულ ო	აუდიტებულ ო	აუდიტებულ ო
ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ამონაგები	543 903	386 012	895 009	650 551	522 031
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(401 237)	(283 292)	(652 175)	(469 777)	(384 116)
მარაგების გაუფასურება და დანაკლისი	(9 333)	(6 231)	(13 483)	(10 356)	(8 330)
საერთო მოგება	133 333	96 489	229 351	170 418	129 585
სხვა შემოსავალი	389	418	839	738	2 392
მიწოდების ხარჯები	(103 270)	(78 516)	(170 256)	(130 522)	(103 781)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(8 870)	(5 501)	(16 191)	(11 089)	(12 559)
სხვა მოგება/(ზარალი) ნეტო	638	(489)	382	(373)	451
ფინანსური შემოსავალი	1 803	500	1 886	231	-
ფინანსური ხარჯები	(8 209)	(7 376)	(15 870)	(16 132)	(15 663)
მოგება/(ზარალი) საკუროსო სხვაობიდან ნეტო	2 105	5 714	14 264	6 932	(14 578)
წლის მოგება/(ზარალი)	17 919	11 239	44 405	20 203	(14 153)
მოგება ძირითადი საშუალების გადაფასებიდან	-	-	1 053	3	1 461
წლის სრული შემოსავალი/(ზარალი)	17 919	11 239	45 458	20 206	(12 692)
სულ გაერთიანებული შემოსავალი/(ზარალი)	17 919	11 239	45 458	20 206	(12 692)

1.1.11 კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათასი ლარი	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	აკუმულირებ ული მოგება/(დაგროვი ლი ზარალი)	სულ სათაო კომპანიის მფლობელებს მიკუთვნებული
2019 წლის 31 დეკემბერი	21 800	18 910	2 645	(31 173)	12 182
წლის ზარალი	-	-	-	(14 153)	(14 153)
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	1 461	-	1 461
2020 წლის 31 დეკემბერი	21 800	18 910	4 106	(45 326)	(510)
წლის მოგება	-	-	-	20 203	20 203
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	3	-	3
2021 წლის 31 დეკემბერი	21 800	18 910	4 109	(25 123)	19 696
წლის მოგება	-	-	-	11 238	11 238
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
2022 წლის 30 ივნისი	21 800	18 910	4 106	(13 884)	30 935
წლის მოგება	-	-	-	44 405	44,405
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	1 053	-	1,053
2022 წლის 31 დეკემბერი	21 800	18 910	5 162	19 282	65,154
წლის მოგება	-	-	-	17 919	17 919
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
დივიდენდის განაწილება	-	-	-	(2 841)	(2 841)
2023 წლის 30 ივნისი	21 800	18 910	5 162	34 360	80 231

1.1.12 ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

	IFRS 16-ით მენეჯერულ ო	IFRS 16-ით მენეჯერულ ო	IFRS 16-ით აუდირებულ ო	IFRS 16-ით აუდირებულ ო	IFRS 16-ით აუდირებულ ო
ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან					
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	17 919	11 238	44 405	20 203	(14 153)
კორექტირებები:	-	-	-	-	-
ცვეთა და ამორტიზაცია	24 336	21 672	41 826	36 005	35 266
(მოგება)/ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	15	-	(96)	(129)	91
მარაგების დანაკარგები	9 334	6 231	13 483	10 356	8 330
საპროცენტო ხარჯი	8 209	7 376	15 870	16 132	15 663
ფინანსური შემოსავალი	(1 803)	(500)	(1 886)	(231)	-
(მოგება)/ზარალი კურსთაშორის სხვაობიდან	(2 105)	(5 714)	(14 264)	(6 932)	14 578
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალის ცვლილებამდე	55 905	40 303	99 338	75 404	59 775
მარაგების ზრდა	(20 541)	(8 968)	(47 542)	(26 665)	(16 380)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება	(1 832)	(5 275)	(2 738)	(152)	673
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა	11 484	25 007	53 170	23 355	8 020
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	45 016	51 067	102 228	71 942	52 088
გადახდილი პროცენტები	(7 624)	(7 368)	(15 808)	(15 928)	(15 555)
მიღებული პროცენტი	1 803	500	1 807	231	-
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	39 195	44 199	88 227	56 245	36 533
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან					
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(27 658)	(16 788)	(34 236)	(18 957)	(14 559)
არამატერიალური აქტივის შეძენა	(468)	(1 284)	(1 925)	(2 876)	(581)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული თანხები	77	16	78	119	-
სესხის გაცემა	(13 000)	-	(14 120)	-	-
გაცემული სესხებიდან მიღებული ფული	300	-	13 820	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(40 749)	(18 056)	(36 383)	(21 714)	(15 140)

**ფულადი სახსრები ფინანსური
საქმიანობიდან**

სესხებიდან მიღებული თანხები	-	13 200	13 200	42 600	38 968
აქციების გამოშვებით მიღებული ფულადი სახსრები	-	-	-	-	-
ობლიგაციების გამოშვების შედეგად მიღებული ფულადი სახსრები	-	-	-	34 766	-
სესხების დაფარვა	(494)	(9 775)	(23 759)	(48 997)	(40 341)
ობლიგაციების დაფარვა	-	-	-	(25 000)	-
დივიდენდი და შვილობილებში ინვესტიცია	(2 841)	-	-	-	-
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(12 953)	(12 669)	(24 461)	(23 095)	(18 906)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(16 288)	(9 244)	(35 020)	(19 726)	(20 279)
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში	(17 842)	16 899	16 824	14 805	1 114
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	35 474	18 651	18 651	3 856	3 238
კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა	-	-	(1)	(10)	(496)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	17 632	35 550	35 474	18 651	3 856

1.1.13 არაუდირებული ფინანსური უწყისები IFRS 16 გავლენის გარეშე

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	2023 წლის 30 ივნისი	2022 წლის 30 ივნისი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები					
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>					
გუდვილი	38 560	38 560	38 560	38 560	38 560
ძირითადი საშუალებები	89 601	63 896	72 199	59 051	54 610
აქტივების გამოყენების უფლება	-	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივები	6 062	5 209	5 698	3 942	2 685
ინვესტიციები	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	121	-	601	-	-
სულ გრძელვადიანი აქტივები	134 344	107 665	117 058	101 553	95 855
<i>მოკლევადიანი აქტივები</i>					
მარაგები	110 390	67 861	99 183	65 124	48 815
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7 926	5 282	6 094	3 356	3 204
გაცემული სესხები	13 035	-	305	-	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	17 632	35 550	35 474	18 651	3 856
სულ მოკლევადიანი აქტივები	148 983	108 693	141 056	87 131	55 875
სულ აქტივები	283 327	216 358	258 114	188 685	151 730
კაპიტალი და ვალდებულებები					
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>					
სააქციო კაპიტალი	21 800	21 800	21 800	21 800	21 800
საემისიო კაპიტალი	18 910	18 910	18 910	18 910	18 910
გადაფასების რეზერვი	5 162	4 109	5 162	4 109	4 106
აკუმულირებული მოგება/(ზარალი)	28 527	(7 237)	15 359	(12 982)	(24 617)
სულ კაპიტალი და რეზერვები	74 399	37 582	61 231	31 837	20 199
არამაკონტროლებელი წილი	-	-	-	-	-
სულ კაპიტალი	74 399	37 582	61 231	31 837	20 199
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>					
ობლიგაციები და სესხები	33 085	44 014	38 455	35 388	14 657
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	-	-	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	33 085	44 014	38 455	35 389	14 657
<i>მიმდინარე ვალდებულებები</i>					
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	175 141	125 273	157 201	106 394	84 254
ობლიგაციები და სესხები	702	9 490	1 227	15 065	32 620
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	-	-	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	175 843	134 763	158 428	121 460	116 874
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	283 327	216 358	258 114	188 685	151 730

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ამონაგები	543 903	386 012	895 009	650 551	522 031
რეალიზებული პროდუქციის	(401 237)	(283 292)	(652 175)	(469 777)	(384 116)
თვითღირებულება					
მარაგების გაუფასურება და დანაკლისი	(9 333)	(6 231)	(13 483)	(10 356)	(8 330)
საერთო მოგება	133 333	96 489	229 351	170 418	129 585
სხვა შემოსავალი	389	418	839	738	626
მიწოდების ხარჯები	(108 464)	(84 339)	(183 683)	(144 399)	(112 576)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(8 870)	(4 380)	(15 070)	(11 089)	(12 559)
სხვა მოგება ნეტო	684	(489)	79	292	451
ფინანსური შემოსავალი	1 803	500	1 886	231	-
ფინანსური ხარჯები	(2 872)	(2 774)	(5 675)	(5 295)	(5 533)
მოგება/(ზარალი) საკუთრო სხვაობიდან ნეტო	7	321	614	739	(1 405)
წლის მოგება/(ზარალი)	16 010	5 745	28 341	11 635	(1 412)
მოგება ძირითადი საშუალების გადაფასებიდან	-	-	1 053	3	1 461
წლის სრული შემოსავალი/(ზარალი)	16 010	5 745	29 394	11 638	49
სულ გაერთიანებული შემოსავალი(ზარალი)	16 010	5 745	29 394	11 638	49

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

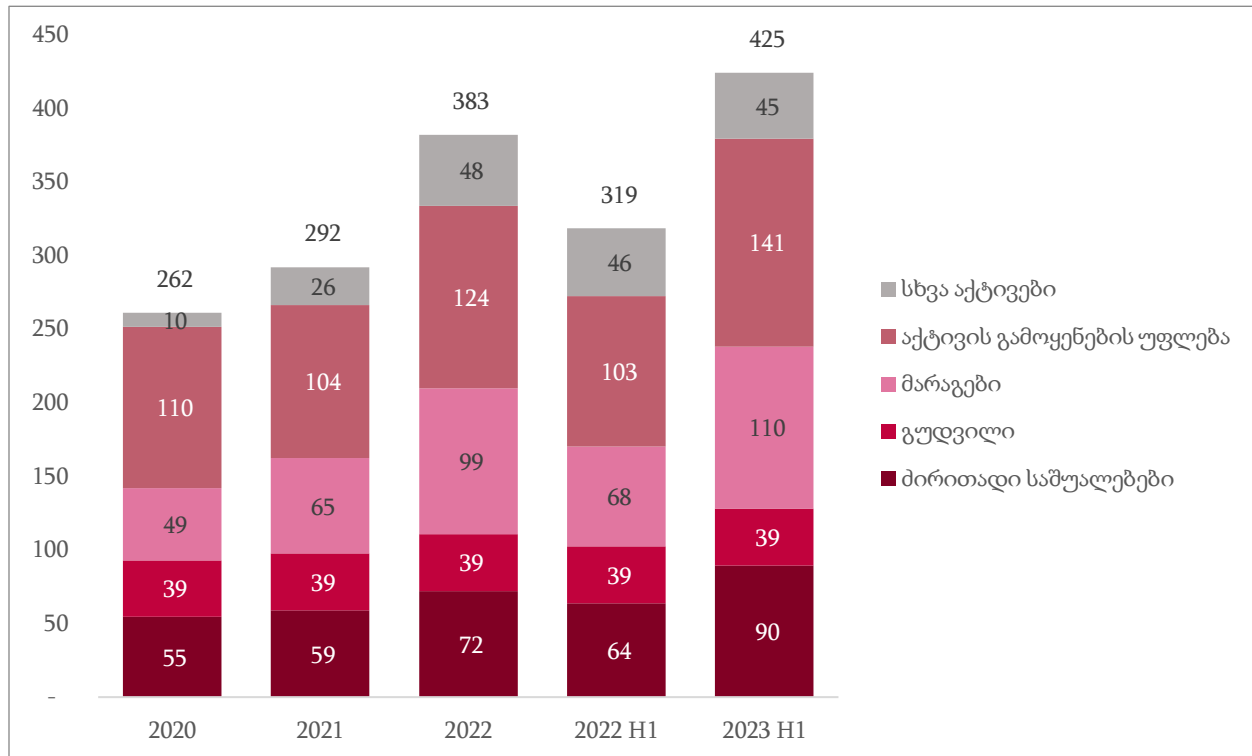
ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან					
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	16 010	5 745	28 341	11 635	(1 412)
კორექტირებები:	-	-			
ცვეთა და ამორტიზაცია	11 378	9 104	19 363	15 891	14 241
(მოგება)/ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან	15	-	(96)	(129)	91
მარაგების დანაკარგები	9 334	6 231	13 483	10 356	8 330
საპროცენტო ხარჯი	2 872	2 774	5 675	5 295	5 533
ფინანსური შემოსავალი	(1 803)	-	(1 886)	(231)	-
(მოგება)/ზარალი კურსთაშორის სხვაობიდან	(7)	(321)	(614)	(739)	1 405
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან სამუშაო კაპიტალის ცვლილებამდე	37 799	23 533	64 266	42 078	28 189
მარაგების ზრდა	(20 541)	(8 968)	(47 542)	(26 665)	(16 380)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება	(1 832)	(1 926)	(2 738)	(152)	673
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა	11 300	21 658	53 586	22 750	10 854
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	26 726	34 296	67 572	38 011	23 335
გადახდილი პროცენტები	(2 287)	(2 766)	(5 613)	(5 091)	(5 708)
მიღებული პროცენტი	1 803	-	1 807	231	
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	26 242	31 530	63 766	33 151	17 627
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან					
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(27 658)	(16 788)	(34 236)	(18 957)	(14 559)
არამატერიალური აქტივის შეძენა	(468)	(1 284)	(1 925)	(2 876)	(581)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული თანხები	77	16	78	119	-
სესხის გაცემა	(13 000)	-	(14 120)	-	-
გაცემული სესხებიდან მიღებული ფული	300	-	13 820	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(40 749)	(18 056)	(36 383)	(21 714)	(15 140)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან					
სესხებიდან მიღებული თანხები	-	13 200	13 200	42 600	38 968
აქციების გამოშვებით მიღებული ფულადი სახსრები	-	-	-	-	-
ობლიგაციების გამოშვების შედეგად მიღებული ფულადი სახსრები	-	-	-	34 766	
სესხების დაფარვა	(494)	(9 775)	(23 759)	(48 997)	(40 341)
ობლიგაციების დაფარვა	-	-	-	(25 000)	
დივიდენდი და შვილობილებში ინვესტიცია	(2 841)	-			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	-	-	-	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(3 335)	3 425	(10 559)	3 369	(1 373)
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში	(17 842)	16 899	16 824	14 806	1 114
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	35 474	18 651	18 651	3 856	3 238
კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა	-	-	(1)	(10)	(496)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	17 632	35 550	35 474	18 651	3 856

1.1.14 საბალანსო უწყისის ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

კომპანიის აქტივები

კომპანიის საბალანსო უწყისის ზომა ისტორიულად მნიშვნელოვნად იზრდებოდა.

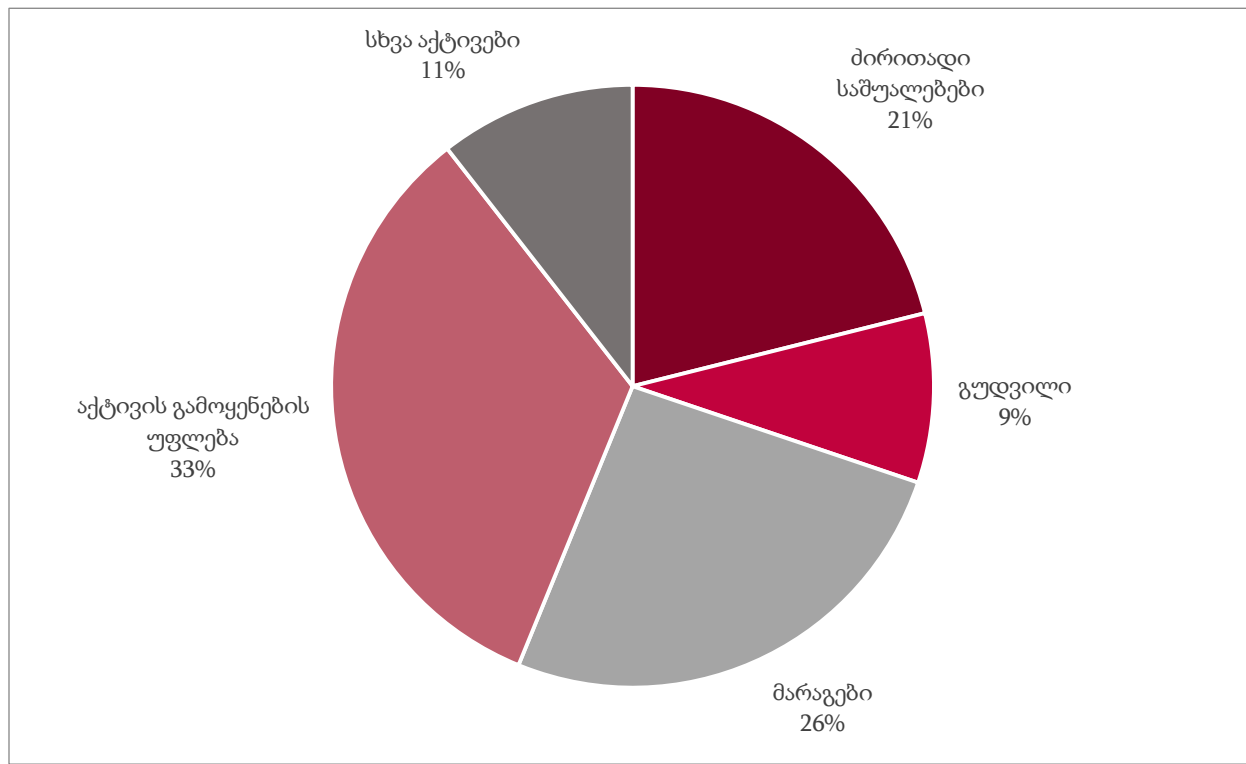
კომპანიის აქტივები (მილიონი ლარი)

წყარო: აუდირებული ანგარიშგებები

აქტივების მატერიალური ზრდა 2019 წელს უმეტესწილად უკავშირდება აქტივის გამოყენების უფლების მუხლს, რომელიც, თავის მხრივ, IFRS 16 სტანდარტის მიღებასთან ერთად გაჩნდა საბალანსო უწყისში.

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით კომპანიის აქტივების პროცენტული გადანაწილება შემდეგნაირად გამოიყურება:

წყარო: აუდირებული ანგარიშგებები

ძირითადი საშუალებები

პროდუქციის წარმოების, მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია გადაფასებული ღირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხით (თუკი გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი).

სხვა ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით (თუკი გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი). თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასის, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადების, გამოუქვითავი გადასახადებისა და სხვა პირდაპირი ხარჯების ჯამით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებები წარმოადგენს საცალო ქსელის აქტივების ძირითად ნაწილს. კომპანიის ძირითადი საშუალებები სტაბილურად იზრდებოდა ბოლო წლების განმავლობაში. 2019 წლიდან 2023 წლის ივნისამდე საბალანსო ღირებულება 52.3-იდან 89.6 მლნ ლარამდე გაიზარდა, რაც 71%-იან ზრდას უდრის.

გუდვილი

აქტივებს შორის უდიდესი კომპონენტი 38.6 მილიონი ლარის ღირებულების მქონე გუდვილია, რომელიც „ნუგეზის“ ქსელის შესყიდვის შემდეგ გაჩნდა.

ყოველ წელს ხდება გუდვილის ტესტირება გაუფასურებაზე. აღნიშნული ინფორმაცია მოცემულია აუდიტის დასკვნაში.

სავაჭრო მოთხოვნები და სასაქონლო მარაგები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 2023 წლის 30 ივნისისთვის გაუტოლდა 7.9 მილიონ ლარს, რაც მთლიანი აქტივების 1.9% იყო.

უნდა აღინიშნოს, რომ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების უდიდესი ნაწილი წარმოადგენს კომპანიის მიერ მისი მომწოდებლებისგან მიღებულს რეტრო ბონუსებს და დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ მოკლევადიან მოთხოვნებს. რეტრო ბონუსები არის ფასდათმობის სახეობა, რომელიც მყიდველს (ამ შემთხვევაში „კომპანიას“) მიეცემა მომწოდებლისგან მის მიერ შეძენილი პროდუქციის ღირებულების ნაწილის უკან დაბრუნების გზით, გაყიდვის წახალისების მიზნობრივობით.

ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მომწოდებლების მიმართ დავალიანება მუდმივად აღემატება მათ მიმართ არსებულ მოთხოვნებს (რეტრო ბონუსებს).

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ღირებულება (ათასი ლარი)	7 926	5 282	6 094	3 356	3 204
წილი მიმდინარე აქტივებში	5.32%	4.86%	4.32%	3.85%	5.73%
წილი მთლიან აქტივებში	1.87%	1.66%	1.59%	1.15%	1.23%

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მთლიანი აქტივების 26.0%-ს შეადგენდა. მარაგების ბალანსი სტაბილურად იზრდებოდა ბოლო წლების განმავლობაში. 2019 წელს ბალანსმა 40.8 მილიონი ლარი შეადგინა, 2020 წელს - 48.8 მილიონი, 2021 წელს - 65.1 მილიონი, ხოლო 2022 წლის 31 დეკემბერს 99.2 მილიონი. 2023 წლის პირველ ნახევარში მარაგები 110.4 მილიონი ლარი იყო.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ძირითადად მაღაზიებსა და საწყობებში არსებულ გასაყიდ პროდუქციას მოიცავს.

სასაქონლო მარაგები	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ღირებულება (ათასი ლარი)	110 390	67 861	99 183	65 124	48 815
წილი მიმდინარე აქტივებში	74.10%	62.43%	70.31%	74.74%	87.36%
წილი მთლიან აქტივებში	26.00%	21.28%	25.93%	22.27%	18.66%

კომპანიის მენეჯმენტის შეფასებით, საბრუნავი კაპიტალი საკმარისია კომპანიის მიმდინარე საქმიანობის დასაფინანსებლად შემდეგი ერთი წლის მანძილზე. კომპანია საბრუნავ კაპიტალს აფინანსებს კრედიტორული

ვალდებულებების და სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებების ხარჯზე. დაფინანსების მსგავსი მოდელი მიღებული პრაქტიკაა საცალო ვაჭრობის სფეროში.

კომპანიის მიმდინარე და სამომავლო სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და სასაქონლო მარაგები სრულადაა დაგირავებული სს თიბისი ბანკის სესხების უზრუნველსაყოფად.

ნაღდი ფული

კომპანია 2021 წლამდე შედარებით მცირე რაოდენობით ნაღდ ფულს აჩერებდა საკუთარ ბალანსზე. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ბალანსზე არსებული ნაღდი ფულის მოცულობა იყო 3.2 მილიონი, 2020 წლის ბოლოს - 3.9 მილიონი, ხოლო 2021 წლის ბოლოს 18.7 მილიონი. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაღდი ფულის მოცულობა 35.5 მილიონი ლარს გაუტოლდა. 2023 წლის 30 ივნისს კომპანიას ბალანსზე 17.6 მლნ ლარი ჰქონდა.

ფული და ფულის ექვივალენტები (ათასი ლარი)	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ფული სალაროში	1 294	984	1 289	933	1 003
შეზღუდული ფული	-	-	-	-	250
საბანკო ანგარიშები	16 338	34 566	34 185	17 718	2 603
სულ	17 632	35 550	35 474	18 651	3 856

აღნიშნული წლების განმავლობაში კომპანიას არ უსარგებლია საბანკო ოვერდრაფტით.

კომპანიის ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები

საცალო ვაჭრობის სფეროში მოდერნიზაციის კომპანიები ხშირად იყენებენ სავაჭრო ვალდებულებებს საბრუნავი კაპიტალის დასაფინანსებლად. შედეგად, სავაჭრო ვალდებულებები ხშირ შემთხვევაში მთლიანი ვალდებულებების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. სს ნიკორა ტრეიდის საბალანსო სტრუქტურა იმეორებს აღნიშნულ მოდელს.

აღსანიშნავია, რომ კომპანიის გაფართოებასთან ერთად მისი სავაჭრო ვალდებულებები მნიშვნელოვნად გაიზარდა. 2019 წლის ბოლოს სავაჭრო ვალდებულებების ბალანსი 70.5 მილიონ ლარს უდრიდა, 2020 წლის ბოლოს - 81.4 მილიონ ლარს, ხოლო 2021 წელს - 104.4 მილიონ ლარს. 2022 წლის ბოლოს სავაჭრო ვალდებულებებმა 155.1 მილიონი ლარი შეადგინა. 2023 წლის პირველ ნახევარში კომპანიას 167.7 მლნ ლარის ვალდებულება ჰქონდა, რაც მთლიანი ვალდებულებების 48.7%-ის ტოლია.

სავაჭრო ვალდებულებები	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ღირებულება (ათასი ლარი)	167 653	123 230	155 122	104 351	81 421
წილი მიმდინარე ვალდებულებებში	87.99%	77.99%	84.31%	71.67%	60.00%
წილი მთლიან ვალდებულებებში	48.68%	42.80%	48.88%	38.26%	31.07%

სესხები და ობლიგაციები

კომპანიის ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი (2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მთლიანი ვალდებულებების 11.4%) წარმოადგენს სესხებს და ობლიგაციებს. კომპანიას სესხები აქვს აღებული სს თიბისი ბანკისგან და ასევე, დაკავშირებული მხარისგან (მფლობელი კომპანიისგან - სს ნიკორასგან).

სესხები და ობლიგაციები (ათასი ლარი)	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
საბანკო სესხები ცვლადი პროცენტით	(0)	14,384	510	11 147	17 943
სესხები დაკავშირებული მხარისგან	3,701	3,701	3 702	3 908	3 896
ფიქსირებული პროცენტით					
ობლიგაციები	35,495	35,419	35 469	35 398	25 438
სულ სესხები და ობლიგაციები	39,196	53,503	39 682	50 453	47 278
წილი მთლიან ვალდებულებებში	11.38%	18.58%	12.50%	18.50%	18 04%

სესხები

სესხების ჩაშლა 2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

პროდუქტი	კრედიტორი	ვალუტა	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	ნაშთი ⁵	ნაშთი ⁶	აუთვისებული ნაშთი	გადახდის ტიპი
ვადიანი სესხი	სს ნიკორა	GEL	18-ოქტ-19	18-ოქტ-25	3 600	3 600	-	ბულეტი
საკრედიტო ხაზი	სს თიბისი ბანკი	GEL	30-ივნ-22	01-ივლ-24	-	-	4 000	ბულეტი
სულ						3 600		

წყარო: სს თიბისი ბანკი

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით სესხების ძირის გადახდის გრაფიკი შემდეგი იყო (ათასებში და ნომინალურ ვალუტაში):

ვალუტა	ნაშთი პერიოდის ბოლოს	2023	2024	2025	2026	2027	2028
GEL	3 600	-	-	3 600	-	-	-

წყარო: კომპანიის მონაცემები

ზემოთ მოცემული სესხების ვადიანობა მერყეობს 1-დან 3 წლამდე.

სს თიბისი ბანკისგან საკრედიტო ხაზის საპროცენტო განაკვეთები მცოცავია და მიბმულია ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთზე.

საბანკო სესხები აღებულია ზოგადი საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულების ფარგლებში.

სესხები უზრუნველყოფილია როგორც უძრავი, ასევე მოძრავი ქონებით და სასაქონლო-მატერიალური მარაგებით.

საბანკო სესხების სამართლიანი ღირებულება უტოლდება საბალანსო ღირებულებას, რადგან დისკონტირების გავლენა უმნიშვნელოა.

აღსანიშნავია, რომ სს ნიკორა ტრეიდი წარმოადგენს ნიკორა ჯგუფში შემავალი ყველა კომპანიის საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულებისა და მის ფარგლებში გაფორმებული ან/და მომავალში გასაფორმებელი საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებების საფუძველზე ნაკისრი სასესხო ვალდებულებების თავდებს.

ასევე, სს ნიკორა ტრეიდის კუთვნილი უძრავი ქონება – იპოთეკის, ხოლო მოძრავი ქონება - გირავნობის უფლებით არის დატვირთული სს თიბისი ბანკის სასარგებლოდ ნიკორა ჯგუფში შემავალი ყველა კომპანიის საკრედიტო

⁵ პერიოდის ბოლოს, ნომინალური ვალუტა (ათასებში)

⁶ პერიოდის ბოლოს, ლარი (ათასებში)

პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულებისა და მის საფუძველზე გაფორმებული ან/და მომავალში გასაფორმებელი საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებით ნაკისრი სასესხო ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად.

სხვაგვარად რომ ვთქვათ, იმ შემთხვევაში თუ რომელიმე ნიკორა ჯგუფში შემავალი კომპანია დროულად და ჯეროვნად ვერ შეასრულებს სასესხო ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს, ბანკს უფლება ექნება, მოსთხოვოს სს ნიკორა ტრეიდს (როგორც თავდებს) ნიკორა ჯგუფში შემავალი რომელიმე კომპანიის გადასახდელი თანხის გადახდა. ასევე, მოცემულ შემთხვევაში ბანკს უფლება ექნება, ხელშეკრულებით შეთანხმებული წესით მოახდინოს სს ნიკორა ტრეიდის იპოთეკით/გირავნობით დატვირთული უძრავ-მოდრავი ქონების რეალიზაცია, რომელიმე კომპანიის მიერ გადასახდელი თანხის დასაფარად.

ზემოაღნიშნული გარანტიის მაქსიმალური შესაძლო მოცულობა უდრის 50 მილიონ დოლარს.

ნიკორა ჯგუფში შემავალი სხვა კომპანიები ამჟამად დამოუკიდებლად ემსახურებიან საკუთარ საბანკო ვალდებულებებს, არ არღვევენ დაკისრებულ ფინანსურ შეზღუდვებს და კომპანია არ მოეღოს ზემოაღნიშნულ გარანტიასთან დაკავშირებით რაიმე ფინანსური ხარჯების გაწევას.

კომპანია და სს თიბისი ბანკი შეთანხმდნენ, რომ კომპანიის მიერ გაცემული აღნიშნული კორპორატიული გარანტიასა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებებზე გავრცელდება 10 მილიონი ლარის ოდენობის ლიმიტი, რა თანხაზე მეტი თანხისთვის გაცემული აღნიშნული კორპორატიული გარანტიისა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებები სუბორდინირებულ იქნებიან ამ ობლიგაციასთან მიმართებაში. აღნიშნული სუბორდინაციის შესახებ ხელშეკრულება გაფორმდება წინამდებარე ემისიის პროსპექტში გათვალისწინებული წესით. ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან არიდების მიზნით, წინამდებარე ჩანაწერის მიზნებისთვის სუბორდინირებული ვალდებულება ნიშნავს ვალდებულებას, როდესაც ზემოაღნიშნული გარანტიისა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებებიდან გამომდინარე მოთხოვნების დაკმაყოფილება მოხდება მხოლოდ ობლიგაციონერების მოთხოვნების სრულად დაკმაყოფილების შემდეგ.

2023 წლის 6 თვის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია სასესხო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროცენტის ან/და ძირის გადაუხდელობას.

ობლიგაციები

2021 წლის 10 ნოემბერს, თიბისი კაპიტალმა, როგორც საბროკერო აგენტმა, სს ნიკორა ტრეიდისთვის გამოუშვა 35 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაციები. ობლიგაციებს ერიცხება წლიური 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთს დამატებული 350 საბაზისო პუნქტი (3.50%) (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 13.73%) და 2024 წლის 12 ნოემბერს ეწურება ვადა. პროცენტის გადახდა წარმოებს კვარტლურად.

კომპანიის ობლიგაციების კონტრაქტი ითვალისწინებს გარკვეულ შემზღუდველ პირობებს. მოცემული გულისხმობს გარკვეული ფინანსური კოეფიციენტების დაკმაყოფილებას. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გვაქვს შემდეგი ორი ფინანსური შემზღუდველი პირობა:

Debt/EBITDA კოეფიციენტი არ უნდა შეადგინოს 4.5-ზე მეტი წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით;

DSCR კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 1.1-ზე ნაკლები წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით.

ობლიგაციების კონტრაქტი გულისხმობს შეზღუდვებს დივიდენდების გადახდასთან დაკავშირებითაც.

ობლიგაციები წარმოადგენს კომპანიის პირდაპირ არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებს, რომლებიც რიგითობით უთანაბრდება ერთმანეთს და ჯგუფის ყველა სხვა არაუზრუნველყოფილ და არასუბორდინირებულ ვალდებულებას.

1.1.15 კაპიტალი

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის სამართლებრივი ფორმა იყო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, ხოლო მისი 100%-იანი წილის მფლობელი სს ნიკორა.

2017 წლის 31 ივლისში კომპანიამ შეიცვალა იურიდიული ფორმა და ჩამოყალიბდა სააქციო საზოგადოებად. ავტორიზებულმა სააქციო კაპიტალმა შეადგინა 10,000,000 ჩვეულებრივი აქცია და თითო აქციის ღირებულებად განისაზღვრა 2.18 ლარი.

2023 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით, კომპანიის სააქციო კაპიტალი იყო 21,800 ათასი ლარი. დამატებით, აღნიშნული პერიოდისთვის, კომპანია ფლობდა 18,910 ათასი ლარის ღირებულების საემისიო კაპიტალს.

გამოშვებული აქციები	ჩვეულებრივი აქციები	ჩვეულებრივი აქციები	ჩვეულებრივი აქციები	ჩვეულებრივი აქციები
	2023 H1	2022	2021	2020
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა წლის დასაწყისში (2.18 ლარი თითოეული)	10 000	10 000	10 000	10 000
სააქციო კაპიტალი წლის დასაწყისში (ათასი ლარი)	21 800	21 800	21 800	21 800
წლის განმავლობაში გამოშვებული და სრულად გადახდილი ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	-	-	-	-
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა წლის ბოლოს (2.18 ლარი თითოეული)	10 000	10 000	10 000	10 000
სააქციო კაპიტალი წლის ბოლოს (ათასი ლარი)	21 800	21 800	21 800	21 800
საემისიო კაპიტალი (ათასი ლარი)	18 910	18 910	18 910	18 910

1.1.16 მოგება-ზარალის ანგარიშების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

შემოსავლები

შემოსავლების ძირითადი ნაწილი (2023 წლის მონაცემებით 90%-მდე) მოიცავს ნიკორა ტრეიდის მალაზიების რეალიზაციებს, ხოლო დანარჩენი ნაწილი წარმოადგენს სხვა არასაოპერაციო შემოსავლებს.

კომპანიის ჯამურმა შემოსავლებმა 2022 წლის პირველ ნახევარში 386.0 მილიონი ლარი შეადგინა, 2023 წლის პირველ ნახევარში კი - 543.9 მილიონი ლარი. 2023 წლის პირველ ნახევარში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით შემოსავლები 40.9%-ით გაიზარდა.

(ათასი ლარი)	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
შემოსავალი	543 903	386 012	895 009	650 551	522 031
რეალიზაციის თვითღირებულება	(410 570)	(289 523)	(665 658)	(480 133)	(392 446)
საერთო მოგება	133 333	96 489	229 351	170 418	129 585
საერთო მოგების მარჟა	24.51%	25.00%	25.63%	26.20%	24.82%

შემოსავლებისა და რეალიზაციის თვითღირებულების დეტალური ჩაშლა წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
შემოსავალი					
საკვები	336 120	274 973	557 269	466 500	375 862
არა-საკვები	207 784	111 039	337 740	184 051	146 169
თვითღირებულება					
პროდუქციის თვითღირებულება	(401 237)	(283 292)	(652 175)	(469 777)	(384 116)
მარაგების გაუფასურება და დანაკლისი	(9 334)	(6 231)	(13 483)	(10 356)	(8 330)

რეალიზაციის თვითღირებულების შემადგენელი ნაწილი არის გადასაყიდი საქონლის ღირებულება, რომელსაც აკლდება ქეშბეკები. რეალიზაციის თვითღირებულება 2019 წელს 30%-ით გაიზარდა წინა წელთან შედარებით და 335.3 მილიონ ლარს გაუტოლდა, 2020 წელს 17%-იანი ზრდის შედეგად, აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 392.5 მილიონი ლარი შეადგინა. 2021 წელს თვითღირებულება 22%-ით გაიზარდა და 480.1 მილიონი ლარი შეადგინა. ზრდა კომპანიის გაფართოების პროგრამის შედეგია. 2022 წელს მაჩვენებელი 665.7 მილიონ ლარს გაუტოლდა და წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 38.6%-ით გაიზარდა. 2023 წლის პირველ ნახევარში რეალიზაციის თვითღირებულება წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 41.8%-ით გაიზარდა და 410.6 მლნ ლარი შეადგინა.

რეალიზაციის წილები რეგიონების მიხედვით მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

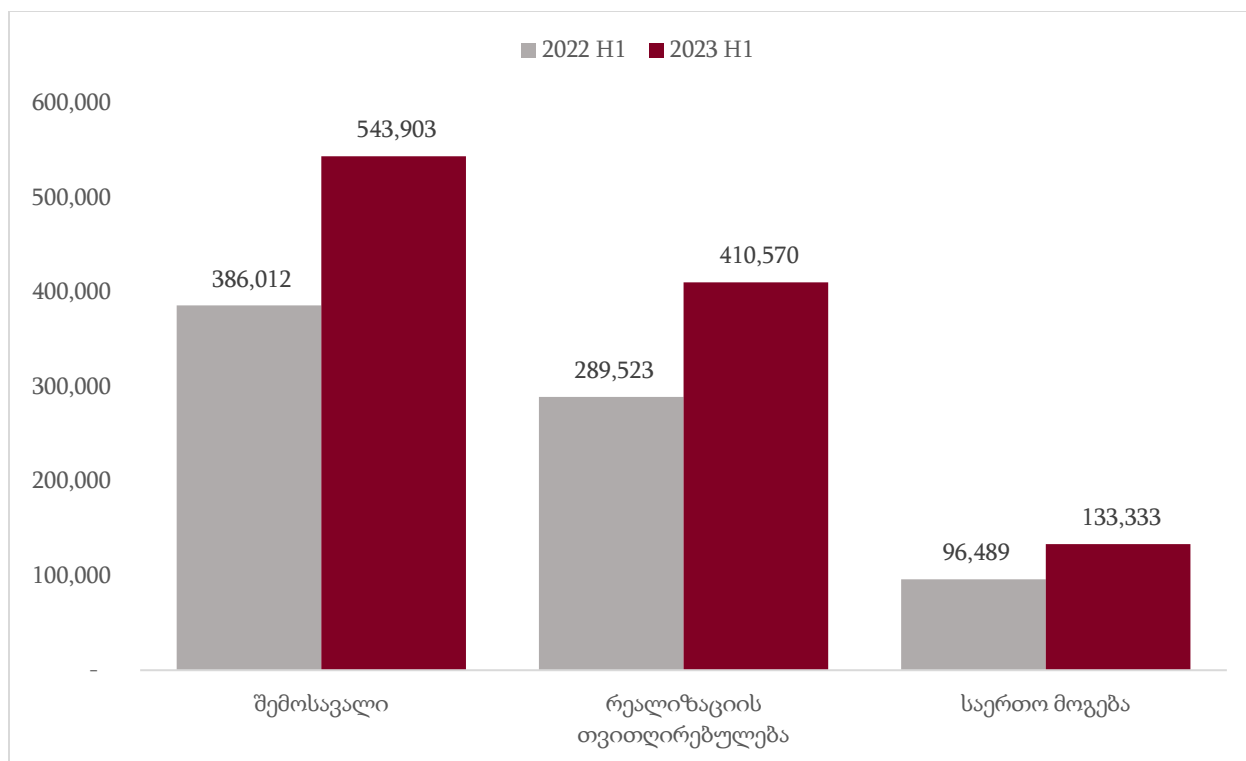
რეგიონი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
თბილისი	71%	73%	70%	73%	76%
აჭარა	6%	5%	6%	5%	4%
სამეგრელო	4%	4%	4%	4%	5%
კახეთი	4%	3%	3%	4%	4%
იმერეთი	3%	3%	3%	3%	3%
სამცხე-ჯავახეთი	3%	3%	3%	3%	3%
ქვემო ქართლი	3%	3%	3%	3%	2%
შიდა ქართლი	2%	3%	3%	3%	2%
მცხეთა მთიანეთი	2%	2%	2%	2%	1%
გურია	1%	1%	1%	1%	1%
რაჭა ლეჩხუმი ქვემო სვანეთი	1%	0%	1%	0%	0%
ზემო სვანეთი	0%	0%	0%	0%	0%
სულ	100%	100%	100%	100%	100%

კომპანია პროდუქციის უდიდეს ნაწილს ადგილობრივ ბაზარზე ყიდულობს ადგილობრივი მომწოდებლებისგან და პირდაპირ ყიდის მომხმარებელზე. იმის ზუსტად დადგენა, თუ თავად ადგილობრივმა მომწოდებლებმა პროდუქციის რა ნაწილი შეისყიდეს იმპორტის მეშვეობით და შესაბამისად, რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ადგილობრივი მომწოდებლების ფასებზე გაცვლით კურსებს, მენეჯმენტის განცხადებით შეუძლებელია.

კომპანიას არ გააჩნია საკრედიტო გაყიდვები (საბალანსო უწყისზე აღრიცხული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ძირითადი ნაწილი არის მომწოდებლების რეტრო ბონუსები, რომელიც გაშიფრულია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ნაწილში).

საერთო მოგება 19%-ით გაიზარდა 2019 წელს და 104.5 მილიონი ლარი გახდა. 2020 წელს საერთო მოგების ზრდა 24% იყო და ეს მაჩვენებელი 129.6 მილიონ ლარს გაუტოლდა. 2021 წელს საერთო მოგებამ 170.4 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც წინა წელთან შედარებით 32%-იან ზრდას წარმოადგენს. მერყევი გაცვლითი კურსებისა და ბიზნესების ინტეგრაციის რთული პროცესის მიუხედავად, კომპანიამ შეძლო საერთო მოგების სტაბილური ზრდის ტემპის შენარჩუნება. 2022 წელს მაჩვენებელი 229.4 მილიონ ლარს გატულოდა. საერთო მოგება 2023 წლის პირველ ნახევარში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 38.2%-ით გაიზარდა და 133.3 მლნ ლარს გაუტოლდა.

საერთო მოგების მარჟა 2020 წელს 24.82%-ს გაუტოლდა, 2021 წელს 26.20% შეადგინა, ხოლო 2022 წელს 25.63%-ს ტოლი იყო. 2023 წლის პირველი ნახევარში მაჩვენებელი 24.51%-ს გაუტოლდა.

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
შემოსავალი	543 903	386 012	895 009	650 551	522 031
საერთო მოგება	133 333	96 489	229 351	170 418	129 585
სხვა შემოსავალი	389	418	839	738	2 392
მიწოდების ხაჯი	(103 270)	(78 516)	(170 256)	(130 522)	(103 781)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(8 870)	(5 501)	(16 191)	(11 089)	(12 559)
სულ საოპერაციო ხარჯები	(111 751)	(83 599)	(185 608)	(140 873)	(113 948)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან	21 582	12 890	43 743	29 545	15 637
საოპერაციო მარჟა	3.97%	3.34%	4.89%	4.54%	3.00%

სხვა შემოსავლების პუნქტი მოიცავს საიჯარო შემოსავლებს. 2020 წელს აღნიშნული საიჯარო შემოსავლებთან ერთად მოიცავდა კოვიდ 19-ით განპირობებულ მოიჯარეებისგან მიღებულ შემოსავლებს. (1.8 მილიონი ლარი)

მაღაზიათა რაოდენობის ზრდასთან ერთად, ბუნებრივია, იზრდება მიწოდებასთან დაკავშირებული ხარჯებიც. 2020 წელს აღნიშნული ხარჯები იყო 103.7 მილიონ ლარი. 2021 წელს კი 25.8%-ით გაიზარდა და 130.5 მილიონი ლარი შეადგინა. მაჩვენებელი 2022 წლის პირველ ნახევარში 78.5 მილიონ ლარს, ხოლო 2023 წლის ანალოგიურ

პერიოდში 31.5%-ით გაიზარდა და 103.3 მილიონ ლარს გაუტოლდა.

მიწოდებასთან დაკავშირებული ხარჯების დეტალური ჩაშლა მოცემულია ქვედა ცხრილში:

ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
თანამშრომელთა ხელფასი	47 190	32 595	74 947	53 131	44 377
ცვეთა და ამორტიზაცია	22 883	21 303	39 140	35 267	33 202
კომუნალური ხარჯი	13 024	10 445	23 329	19 900	10 948
საბანკო ხარჯი	4 101	2 717	6 288	4 412	3 171
რემონტი	1 435	1 207	2 457	2 122	2 231
მარკეტინგის ხარჯი	1 909	1 718	3 492	3 156	2 227
დისტრიბუცია	3 375	2 845	6 473	4 138	1 660
იჯარა*	4 842	2 698	7 462	2 148	746
სხვა	4 511	2 988	6 668	6 248	5 219
სულ მიწოდების ხარჯები	103 270	78 516	170 256	130 522	103 781
წილი შემოსავლებიდან	26.8%	20.3%	19.0%	20.06%	19.88%

* იჯარის ხარჯის მცირე ოდენობა უკავშირდება 2019 წლიდან IFRS 16 სტანდარტის შემოსვლას.

ადმინისტრაციულმა ხარჯებმა 2020 წელს 12.6 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო 2021 წელს 11.7%-იანი შემცირება დაფიქსირდა და 11.1 მილიონ ლარს გაუტოლდა. 2022 წლის პირველ ნახევარში მაჩვენებელმა 5.5 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო 2023 წლის პირველ ნახევარში 8.9 მილიონი ლარი.

ადმინისტრაციული ხარჯების დეტალური ჩაშლა მოცემულია ქვედა ცხრილში:

ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
თანამშრომელთა ხელფასი	4 992	3 883	9 758	7 055	5 461
საგადასახადო ხარჯი	1 032	22	1 321	1 588	2 208
ცვეთა და ამორტიზაცია	1 453	369	2 686	738	2 064
კონსულტაცია და პროფესიული მომსახურება	186	120	384	167	748
უიმედო ვალების და საეჭვო მოთხოვნებთან დაკავშირებული ხარჯები	-	-	30	152	200
საოფისე ხარჯი	139	99	255	201	631
სხვა	1 068	709	1 757	1 188	1 248
სულ ადმინისტრაციული ხარჯები	8 870	5 501	16 191	11 089	12 559
წილი შემოსავლებიდან	1.6%	1.4%	1.7%	2.4%	2.6%

მთლიანობაში, 2022 წლის პირველ ნახევარში საოპერაციო მოგება 12.9 მილიონი ლარი იყო, ხოლო 2023 წლის

შესაბამის პერიოდში მაჩვენებელი 67.43%-ით გაიზარდა და 21.6 მილიონი ლარი შეადგინა. ამასთან საოპერაციო მოგების მარჟა 2023 წლის პირველ ნახევარში 3.97%-ს გაუტოლდა.

აღსანიშნავია, რომ მაღაზიების საიჯარო ხარჯების დაახლოებით 70%-მდე დენომინირებულია აშშ დოლარში. მომავალში კომპანია გეგმავს იჯარის ხარჯები ლარში გადაიყვანოს და კონკრეტული მაღაზიის გაყიდვების მოცულობებს დაუკავშიროს.

არასაოპერაციო ხარჯები და წმინდა მოგება

კომპანიის მომგებიანობაზე ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია არასაოპერაციო ხარჯებმა. არასაოპერაციო ხარჯების ძირითადი ნაწილი წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯებს და გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეულ მოგება/ზარალს.

ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ფინანსური შემოსავალი	1 803	500	1 886	231	-
ფინანსური ხარჯი	(8 209)	(7 376)	(15 870)	(16 132)	(15 663)
მოგება/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან	2 105	5 714	14 264	6 932	(14 578)
სხვა მოგება/(ზარალი) ნეტო	638	(489)	382	(373)	451
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)	17 919	11 239	44 405	20 203	(14 153)
წლის წმინდა მოგების მარჟა	3.29%	2.91%	4.96%	3.11%	-2.71%
მოგება ძირითადი საშუალების გადაფასებიდან	-	-	1 053	3	1 461
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)	17 919	11 239	45 458	20 206	(12 692)

არასაოპერაციო შემოსავლებისა და ხარჯების შემადგენელი ნაწილების დინამიკა:

- ფინანსური შემოსავალი წარმოადგენს კომერციულ ბანკებში განთავსებული ანაზრებსა და გაცემულ სესხებზე მიღებულ საპროცენტო შემოსავალს.
- წარდგენილი ფინანსური ხარჯი წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯებს. 2022 წლის პირველ ნახევარში ამ მაჩვენებელმა 7.4 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო 2023 წლის პირველ ნახევარში - 8.2 მილიონ ლარამდე გაიზარდა. საპროცენტო ხარჯის ნაწილი მოიცავს IFRS 16-ის მიღების ეფექტს, რომელმაც შეცვალა იჯარების აღრიცხვის წესი და გაზარდა საპროცენტო ხარჯები.
- კომპანიას 2022 წლის პირველ ნახევარში 5.7 მილიონი ლარის მოგება ჰქონდა საკურსო სხვაობიდან, 2023 წლის პირველ ნახევარში კი - 2.1 მილიონი ლარის მოგება.

2023 პირველ ნახევარში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით კომპანიის წმინდა მოგება 59.4%-ით გაიზარდა და 17.9 მილიონი ლარი შეადგინა. ამასთან მისი წმინდა მოგების მარჟა 3.29%-ს გაუტოლდა.

აღსანიშნავია, რომ 2020 წელს დაფიქსირებული ზარალის ერთ-ერთი გამომწვევი მიზეზი IFRS-16 სტანდარტზე გადასვლაა, რადგან ახალი სტანდარტი მატერიალურად ზრდის კომპანიის ხარჯებს. 2020 წლის წმინდა მოგება IFRS-16 სტანდარტის გათვალისწინების გარეშე დადებითი იქნებოდა.

კომპანიის ან მისი შვილობილების გადახდისუნარიანობის, ოპერაციების შეჩერების ან გაკოტრების შემთხვევებს ადგილი არ ჰქონია.

1.1.17 ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

საოპერაციო ფულადი ნაკადები

ათასი ლარი	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
საოპერაციო შედეგები საოპერაციო კაპიტალში	55 905	40 304	99 338	75 404	59 775
ცვლილებამდე					
მარაგების ზრდა	(20 541)	(8 968)	(47 542)	(26 665)	(16 380)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება	(1 832)	(1 926)	(2 738)	(152)	673
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა	11 484	21 658	53 170	23 355	8 020
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	45 016	51 067	102 228	71 942	52 088
გადახდილი პროცენტები	(7 624)	(7 368)	(15 808)	(15 928)	(15 555)
მიღებული პროცენტები	1 803	500	1 807	231	-
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	39 195	44 199	88 227	56 245	36 533

2023 წლის პირველ ნახევარში საოპერაციო შედეგებმა საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე 55.9 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 38.7%-ით აღემატება წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელს.

საბრუნავ კაპიტალში 2023 წლის პირველ ნახევარში დაფიქსირდა ცვლილებები. კერძოდ, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ბალანსი 20.5 მილიონი ლარით გაიზარდა; კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 11.5 მილიონი ლარით გაიზარდა, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები კი - 1.83 მილიონი ლარით. მთლიანობაში საბრუნავი კაპიტალის მოცულობა 10.9 მილიონი ლარით გაიზარდა. შედეგად, 2023 წლის პირველი ნახევრის ფული საოპერაციო საქმიანობიდან 45.0 მილიონ ლარს გაუტოლდა.

საინვესტიციო ფულადი ნაკადები

ათას ლარში	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(27 658)	(16 788)	(34 236)	(18 957)	(14 559)
არამატერიალური აქტივის შეძენა	(468)	(1 284)	(1 925)	(2 876)	(581)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	77	16	78	119	-
მიღებული თანხები					
სესხის გაცემა	(13 000)	-	(14 120)	-	-
გაცემული სესხებიდან მიღებული ფული	300	-	13 820	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(40 749)	(18 056)	(36 383)	(21 714)	(15 140)

საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების მოძრაობა უმეტესწილად ძირითადი საშუალებების შეძენას უკავშირდება. ძირითადი საშუალებების შეძენა კომპანიის განვითარებასთან არის დაკავშირებული და აუცილებელია გაყიდვების შემდგომი ზრდისთვის.

2023 წლის პირველ ნახევარში წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 65%-ით გაიზარდა ძირითადი საშუალებების შესყიდვები, ხოლო ჯამში საინვესტიციო საქმიანობაზე დახარჯული ფული - 126%-ით. ამასთან 2023 წლის პირველ ნახევარში გაიხსნა 70 ახალი მაღაზია.

საფინანსო ფულადი ნაკადები

ათას ლარში	2023 H1	2022 H1	2022	2021	2020
აქციების გამოშვებით მიღებული ფულადი სახსრები	-	-	-	-	-
სესხებიდან მიღებული თანხები	-	13 200	13 200	42 600	38 968
ობლიგაციის გამოშვებით მიღებული თანხები				34 766	-
სესხების დაფარვა	(494)	(9 775)	(23 759)	(48 997)	(40 341)
ობლიგაციის დაფარვა			-	(25 000)	-
დივიდენდი და შვილობილებში ინვესტიცია	(2 841)	-	-	-	-
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	(12 953)	(12 669)	(24 461)	(23 095)	(18 906)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(16 288)	(9 244)	(35 020)	(19 726)	(20 279)

2023 წლის პირველ ნახევარში კომპანიას ახალი აქციები არ გამოუშვა.

2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოუშვა 35 მლნ ლარის ობლიგაციები. 2022 წლის განმავლობაში ფიქსირდება მატერიალური მოცულობის სესხების აღება და ჩაფარვა, რადგან არსებული სესხების ჩანაცვლება ხდებოდა ახალი სესხებით.

2023 წლის პირველ ნახევარში წმინდა ფული საფინანსო საქმიანობიდან უარყოფითი 16.3 მილიონი ლარი იყო. წინა წელს შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელმა უარყოფითი 9.2 მილიონი ლარი შეადგინა.

1.1.18 ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები

ფინანსური ლევერეჯის კოეფიციენტები

	2020	2021	2022	2022 H1	2023 H1
IFRS 16-მდე					
სესხები / კაპიტალი	2.34	1.58	0.65	1.42	0.53
სესხები / EBITDA	2.29	2.04	1.05	n/a	n/a
IFRS 16-ის შემდეგ					
სესხები / EBITDA	3.49	2.77	2.06	n/a	n/a

- სესხები / კაპიტალი - მიმდინარე და გრძელვადიანი საბანკო სესხები და ობლიგაციები გაყოფილი აქციონერთა კაპიტალზე.
- სესხები / EBITDA - მიმდინარე და გრძელვადიანი საბანკო სესხები და ობლიგაციები გაყოფილი EBITDA-ზე.

კოეფიციენტები დათვლილია ისტორიული მონაცემების მიხედვით. საბალანსო მუხლები აღებულია წლის ბოლო დღის მდგომარეობით, ხოლო მოგება-ზარალის მუხლები წარმოადგენს წლის მონაცემებს.

მოგებიანობის კოეფიციენტები

	2020	2021	2022	2022 H1	2023 H1
IFRS 16-ის შემდეგ					
უკუგება საშუალო აქტივებზე	-5.59%	7.53%	11.61%	7.35%	8.88%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე	-242.5%	126.7%	68.15%	88.79%	49.30%
საოპერაციო მოგების მარჟა	3.00%	4.54%	4.89%	3.34%	3.97%
წმინდა მოგების მარჟა	-2.71%	3.11%	4.96%	2.91%	3.29%
მოგება აქციაზე	(1.42)	2.02	4.44	1.12	1.79

- უკუგება საშუალო აქტივებზე - წმინდა მოგება გაყოფილი წლის საშუალო აქტივებზე
- უკუგება საშუალო კაპიტალზე - წმინდა მოგება გაყოფილი წლის საშუალო კაპიტალზე
- საოპერაციო მოგების მარჟა - საოპერაციო მოგება გაყოფილი შემოსავლებზე
- წმინდა მოგების მარჟა - წმინდა მოგება გაყოფილი შემოსავლებზე
- მოგება აქციაზე - წმინდა მოგება გაყოფილი აქციათა სრულ რაოდენობაზე

ლიკვიდურობის კოეფიციენტები

	2020	2021	2022	2022 H1	2023 H1
ლიკვიდური აქტივები/მოკლევადიანი ვალდებულებები	0.05	0.15	0.23	0.26	0.20
მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები	0.41	0.60	0.77	0.69	0.78
საოპერაციო ფულადი ნაკადების მარჟა	7.00%	8.16%	9.86%	11.45%	7.21%

- ლიკვიდური აქტივები/მოკლევადიანი ვალდებულებები - მიმდინარე აქტივები მარაგების გამოკლებით გაყოფილი მიმდინარე ვალდებულებებზე
- მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები - მიმდინარე აქტივები გაყოფილი მიმდინარე ვალდებულებებზე
- საოპერაციო ფულადი ნაკადების მარჟა - წმინდა ფული საოპერაციო საქმიანობიდან გაყოფილი გაყიდვებზე

საოპერაციო კოეფიციენტები

	2020	2021	2022	2022 H1	2023 H1
მარაგების ბრუნვის დღეები	35.32	34.37	33.54	28.14	32.65
დებიტორული დავალიანების ბრუნვის დღეები	6.07	6.21	4.43	3.17	2.63
კრედიტორული დავალიანების ამოღების დღეები	48.40	48.48	46.73	41.59	41.66
ფულის ამოღების ციკლი	(7.01)	(7.89)	(8.76)	(10.29)	(6.38)

- მარაგების ბრუნვის დღეები - საშუალო წლიური მარაგები გაყოფილი გაყიდვებზე, გამრავლებული 365-ზე
- სავაჭრო მოთხოვნების ბრუნვის დღეები - საშუალო წლიური სავაჭრო მოთხოვნები გაყოფილი გაყიდვებზე, გამრავლებული 365-ზე
- სავაჭრო ვალდებულებების ამოღების დღეები - საშუალო წლიური სავაჭრო ვალდებულებები გაყოფილი გაყიდული საქონლის თვითღირებულებაზე, გამრავლებული 365-ზე
- ფულის ამოღების ციკლი - მარაგების ბრუნვის დღეებს დამატებული სავაჭრო მოთხოვნების ბრუნვის დღეები და გამოკლებული სავაჭრო ვალდებულებების ამოღების დღეები

3. ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საკრედიტო რისკი
- საპროცენტო განაკვეთის რისკი
- სავალუტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი

სხვა საქმიანობებთან ერთად ჯგუფი დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან წარმოქმნილ რისკების წინაშე. ეს განმარტებითი შენიშვნა აღწერს ჯგუფის მიზნებს, პოლიტიკებსა და პროცედურებს რისკების მართვისათვის და რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. ჯგუფს გააჩნია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარკვეული ოპერაციები. ჯგუფი არ იყენებს არანაირ წარმოებულ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის მართვისთვის.

ჯგუფი სავალუტო რისკის მგრძნობელობას ანგარიშობს შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას 2023 წლის და 2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	30.06.2023		30.06.2022	
	აშშ დოლარი	ევრო	აშშ დოლარი	ევრო
ფული და ფულის ეკვივალენტები	14	1	11	-
სულ ფინანსური აქტივები	14	1	11	-
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	250	85	42	25
საიჯარო ვალდებულებები	112 710	2 206	102 859	1 002
სესხები და ობლიგაციები	-	-	-	1 179
სულ ფინანსური ვალდებულებები	112 960	2 291	102 901	2 205

წმინდა საგალუტო პოზიცია	(112 946)	(2 290)	(120 890)	(2 205)
-------------------------	-----------	---------	-----------	---------

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს უცხოური ვალუტის მიმართ მგრძნობელობას.

	აშშ დოლარი/ ლარი + 20%	აშშ დოლარი/ ლარი - 20%	ევრო/ლარი + 20%	ევრო/ლარი + 20%
მოგება/(ზარალი) 2023 H1	(22 589)	22 589	(458)	458
მოგება/(ზარალი) 2022 H1	(20 578)	20 578	(441)	441

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. ჯგუფი დგას საპროცენტო რისკის წინაშე, რადგანაც ჯგუფს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე მიღებული სესხები და ობლიგაციები.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზი ჩატარდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების მიმართ არსებული რისკის საფუძველზე. ცვალებადი განაკვეთის ვალდებულებების შემთხვევაში, ანალიზი მომზადდა იმის დაშვებით, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ვალდებულების თანხა მთელი წლის განმავლობაში დაუფარავი იყო. 100 საბაზისო ერთეულის გაზრდა (100 საბაზისო ერთეული შეესაბამება 1 პროცენტთან ცვლილებას) ან შემცირება ხდება საპროცენტო განაკვეთის რისკის შიდა ანგარიშგებისას უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობისთვის და წარმოდგენს ხელმძღვანელობის მიერ საპროცენტო განაკვეთების შესაძლო ცვლილების შეფასებას, გონივრულობის ფარგლებში. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობას 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ივნისი 2023		ივნისი 2022	
	ზრდა 100 საბაზისო პუნქტით	შემცირება 100 საბაზისო პუნქტით	ზრდა 100 საბაზისო პუნქტით	შემცირება 100 საბაზისო პუნქტით
მოგება/(ზარალი)	(355)	355	(434)	434

მგრძნობელობის ანალიზის შეზღუდვა. ზემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს 1 ცვლადის ცვლილებას იმ დაშვებით, რომ სხვა ცვლადები დარჩება უცვლელი. რეალურად, ცვლადები ერთმანეთთან კორელაციურ კავშირშია და ერთი

ცვლადის ცვლილება გავლენას ახდენს სხვა დანარჩენზე. ცვლადებს შორის ურთიერთობა არ არის წრფივი და მცირე ან დიდი ცვლილება შეიძლება არ იყოს გამოსადეგი შედეგების ექსტრაპოლაციისთვის. მოცემული მგრძნობელობის ანალიზი დამატებით შეზღუდულია იმით, რომ დაშვება არის ჰიპოტეტური პოტენციური რისკის დემონსტრაციისთვის და წარმოადგენს ჯგუფის მოსაზრებას ბაზრის შესაძლო ცვლილებაზე. რეალურად ბაზრის სამომავლო ცვლილება შეუძლებელია წინასწარ განისაზღვროს.

მგრძნობელობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს რომ ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები იმართება აქტიურად. შესაბამისად, ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება იყოს განსხვავებული საბაზრო ფაქტორების ცვლილებების დროს.

ჯგუფის ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკის მიზანია გაუმკლავდეს ბაზარზე არასასურველი ცვლილების ეფექტს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. ჯგუფის საფრთხეს საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით განაპირობებს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები. ჯგუფის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებიდან და ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან (გარდა ნაღდი ფულისა).

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძვლიან ანალიზს, კონტრაგენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით, ჯგუფი მომხმარებლებს აერთიანებს მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. საკრედიტო რისკის სამართავად ჯგუფი განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს: მომხმარებელი იურიდიული პირია თუ ფიზიკური, ბითუმად მოვაჭრეა თუ საცალოდ, მომხმარებლების გეოგრაფიულ განაწილებას და წარსულში ფინანსური სიმწელების არსებობას. მაღალ რისკიანი მომხმარებლები გაერთიანებულია შეზღუდულ მომხმარებელთა ჯგუფში და მათზე რეალიზაცია ხორციელდება წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობას 2023 და 2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	30.06.2023	30.06.2022
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	7 926	5 282
გაცემული სესხები	13 035	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები გარდა ნაღდი ფულისა	16 338	34 566

სულ	37 299	39 848
-----	--------	--------

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არსებობა, რათა მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში. ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის ხელმძღვანელობა ახორციელებს სისტემატურ ზედამხედველობას მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიების ლიკვიდურობის ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი დაფარვა. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები შესაძლოა არ შეესაბამებოდეს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი ინფორმაცია მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც უთითებს ხელშეკრულების მიხედვით დარჩენილ მთლიან დაუდისკონტირებელ გადახდებს საპროცენტო დავალიანების ჩათვლით. იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი სესხები და ობლიგაციები, მომავალში გადასახდელი ფულადი ნაკადები გაანგარიშებულია საანგარიშგებო წლის ბოლოს დაფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში გვიჩვენებს ლიკვიდურობის ანალიზი 2023 და 2022 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით:

	6 თვეზე ნაკლები	6 თვიდან 1 წლამდე	1 - 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	156 632	-	-	-	156 632
საიჯარო ვალდებულებები	21 869	18 516	110 845	16 878	233 715
სესხები და ობლიგაციები	2 549	2 577	36 879	-	42 005
სულ 30.06.2023	181 049	21 093	147 725	16 878	432 352
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	123 231	-	-	-	123 231
საიჯარო ვალდებულებები	17 287	16 629	106 840	14 208	154 963
სესხები და ობლიგაციები	6 533	5 792	46 315	-	58 641
სულ 30.06.2022	146 168	21 538	153 663	14 208	337 576

4. „კომპანიის“ ბიზნესთან დაკავშირებული რისკები

„კომპანია“ მგრძნობიარეა როგორც საერთო მაკროეკონომიკური ცვლილებების, ასევე სამომხმარებლო მოთხოვნის მიმართ, რომელთა ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ფინანსურ შედეგებზე.

მშპ-ის რეალური ზრდის მაჩვენებელმა 2018 წელს 4.8% შეადგინა, 2019 წელს - 5.0%-ს, 2020 წელს პანდემიის ფონზე ეკონომიკა 6.8%-ით შემცირდა. 2021 წელს საქსტატის მონაცემებით მშპ-ს ზრდა 10.5%-ს შეადგენდა ხოლო 2022 წელს წინასწარი მონაცემებით საქართველოს ეკონომიკა 10.1%-ით გაიზარდა. ბიზნესის მომგებიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ზოგადი ეკონომიკური პირობების გაუარესებამ. „კომპანიას“ არ აქვს კონტროლი ეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომელიც გავლენას ახდენს მის საქმიანობაზე, როგორიცაა სავალუტო კურსი, ფულადი გზავნილების მოცულობა, ინფრასტრუქტურული დანახარჯების მოცულობა, სურსათის ფასები, ნავთობის ფასები და სამომხმარებლო ხარჯები. ეს ფაქტორები უფრო ართულებს „კომპანიისთვის“ წინასწარ განჭვრეტოს ცვლილებები მისი მომწოდებლის ხარჯებში, მომხმარებლების განწყობაში, და ფასების დონეში რამაც შესაძლოა არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ეფექტურობაზე მისი საოპერაციო და ფინანსური შედეგების თვალსაზრისით.

სამომხმარებლო ფასის ინდექსით განსაზღვრული ინფლაციის მაჩვენებელი მნიშვნელოვანი ინდიკატორია, როგორც ქვეყნის ეკონომიკისთვის, ასევე „კომპანიის“ ბიზნესისთვის. სამომხმარებლო კალათის მნიშვნელოვანი ნაწილი შედგება ისეთი სწრაფად ბრუნვადი პროდუქტებისგან, რომელთანაც „კომპანიის“ ძირითადი საქმიანობაა დაკავშირებული. ქვეყანაში ფასების ზრდის სამიზნეზე მაღალ მაჩვენებელზე ხანგრძლივად შენარჩუნებამ და/ან მისმა არასტაბილურმა დინამიკამ შესაძლოა გაზრდილი ხარჯებისა და მომხმარებელთა გადახდისუნარიანობის შემცირების გამო გაზარდოს წნეხი მარჟაზე, რამაც, თავისმხრივ, შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესსა და ფინანსურ მაჩვენებლებზე.

რყევები საქართველოს საცალო ყოველდღიური მოხმარების საქონლის ბაზარზე ისტორიულად დაკავშირებულია ცვლილებებთან საერთო ეკონომიკურ პირობებში, მოხმარებასთან, რომელიც ზოგადად იზრდება ეკონომიკური ექსპანსიის დროს და მცირდება რეცესიის დროს. საქართველოში ეკონომიკური ვარდნა გავლენას ახდენს როგორც საერთო მაკროეკონომიკურ პირობებზე, ასევე პირადი მოხმარების დონეზე. სამომხმარებლო მოთხოვნის შემცირებამ საქართველოში ასევე შესაძლოა გამოიწვიოს კონკრეტულ მომწოდებლებთან მოქმედი მიწოდების ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფასდაკლების პირობის შეუსრულებლობა, რომელიც საზიანო გავლენას იქონიებს კომპანიის საოპერაციო შედეგებზე. მაკროეკონომიკური რისკების დეტალებისთვის იხილეთ „ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე“.

„კომპანია“ შესაძლებელია ვერ შეინარჩუნოს საკუთარი ზრდის მაჩვენებელი და/ან ამჟამინდელი პოზიცია ბაზარზე.

ბაზარი, რომელზეც „კომპანია“ ოპერირებს, არის ძალიან ცვალებადი და ხასიათდება ახალი მოთამაშეების გამოჩენით და არსებული მოთამაშეების გასვლით. ახალ მოთამაშეებს აქვთ სხვადასხვა დონის ფინანსური შესაძლებლობები და ბაზარზე მუშაობის გამოცდილება. მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანია“ ბაზარზე ბოლო 13 წლის მანძილზე წარმატებულად ფუნქციონირებს, ხასიათდება მზარდი ტენდენციით და ფართოვდება, ახლადგამოჩენილი კონკურენტების გამოცდილების მაღალი დონის ან „კომპანიის“ მიერ თავისი განვითარების მიზნების (რომლებიც ძირითადად მოიცავს ბაზრის წილის ზრდას და პლატფორმის გაფართოებას ქვეყნის რეგიონებში) მიუღწევლობის შედეგად, „კომპანია“ შესაძლებელია ვერ შეინარჩუნოს საკუთარი ზრდის მაჩვენებელი და/ან ამჟამინდელი პოზიცია ბაზარზე.

ქვეყანაში ტურისტების რაოდენობას გარკვეული გავლენა აქვს საცალო გაყიდვების მოცულობაზე, რადგან ზოგიერთი ტურისტი საქართველოში ყოფნის დროს ადგილობრივ მაღაზიებში ყიდულობს პროდუქციას. 2019 წელს რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოსთან ავიამიმოსვლის შეზღუდვამ და შემდგომში 2020 წლის მარტიდან კოვიდ პანდემამ მნიშვნელოვნად უარყოფითი გავლენა იქონია საქართველოში ტურიზმის მოცულობაზე და შესაბამისად „კომპანიის“ გაყიდვებზე. მოცემული ვითარების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება შეინიშნება 2022 წლიდან. 2022 წელს საერთაშორისო ვიზიტორების მიერ განხორციელებული ვიზიტების რაოდენობა წინა წელთან შედარებით 173%-ით გაიზარდა და 4.7 მილიონი შეადგინა. საერთაშორისო მოგზაურობიდან მიღებული შემოსავალი ამ პერიოდში 2.82-ჯერ გაიზარდა.

კომპანიას აქვს რისკები ახალი ან არსებული საცალო მაღაზიების გაფართოებასთან და განვითარებასთან დაკავშირებით

კომპანია სწრაფად გაიზარდა მას შემდეგ რაც საქმიანობა დაიწყო. მაღაზიათა ქსელი, რომელიც მოიცავდა 52 მაღაზიას 2010 წელს, 2022 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავდა 465 მაღაზიას.

ზრდის ამგვარი ტემპის გამო შესაძლოა შემცირდეს კომპანიის ეფექტურობა, წარმოიქმნას სირთულეები ოპერაციების დონეზე, გამოიწვიოს წყვეტა საწარმოო ციკლში (შესყიდვა, მომარაგება). უნდა აღინიშნოს, რომ ამ რისკების მართვაში კომპანიას დიდი გამოცდილება აქვს. 2015 წელს მოხდა ნუგეშის ქსელის შესყიდვა, ასევე აქტიურად მიმდინარეობდა ახალი მაღაზიების გახსნა. ყოველივე ამის შედეგად 2015 წელს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა 93-ით გაიზარდა, რაც 85%-იან ზრდას ნიშნავს. ახლადშემენილი აქტივების ინტეგრაცია 2016 წელს წარმატებით დასრულდა.

კომპანიის სწრაფმა ზრდამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი წნეხი შეუქმნას ხელმძღვანელობას და მათი ყურადღება შეასუსტოს ყოველდღიურ საოპერაციო საკითხებთან დაკავშირებით.

კომპანიას შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას რომელიმე მომწოდებელზე დამოკიდებულების მაღალმა ხარისხმა

აღნიშნულმა შესაძლოა კომპანიას სირთულეები შეუქმნას რამდენიმე მიმართულებით. მაგ.: წყვეტა პროდუქციის მოწოდებაში, რომელიმე მომწოდებლის ბაზრიდან გასვლა. კომპანია აღნიშნულ რისკებს მართავს მომწოდებლების მაქსიმალური დივერსიფიკაციის გზით. უმსხვილესი მომწოდებლის წილი („ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანიების გარდა) ნაკლებია 5%-ზე. გარდა ამისა პროდუქტების თითოეულ კატეგორიაში რამდენიმე მომწოდებელია, რომლებიც ერთმანეთის კონკურენტები არიან, შესაბამისად, რომელიმე მათგანის გასვლა ქსელიდან არ იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებას კომპანიის საქმიანობაში, რადგან ასეთ მომწოდებელს მარტივად ანაცვლებს მისი კონკურენტი. ასევე შესაძლებელია საჭიროების შემთხვევაში მნიშვნელოვანი პროდუქტების საკუთარი ძალებით იმპორტი.

კომპანია შესაძლოა აღმოჩნდეს მარაგების გაუფარგისების რისკის წინაშე პროდუქციის ვადის გასვლის გამო

ამჟამად, მარაგების ბალანსის მონიტორინგი ხორციელდება გაყიდვების განყოფილების მიერ, პროდუქტის ვიზუალური მდგომარეობის, ვადის გასვლის, თაროების მოწესრიგების და სხვა პირობების რეგულარული შემოწმების გზით. ასევე მაღაზიებში პროდუქციის განლაგების და რეალიზაციისას „FIFO“ მეთოდის დაცვით, რაც გულისხმობს რიგითობის დაცვას და პირველ რიგში უფრო ადრე შეძენილი პროდუქტის განლაგებას და გაყიდვას. დაზიანებული და/ან ვადაგასული პროდუქტები უბრუნდება მომწოდებელს ან იგზავნება საწყობში გასანადგურებლად.

კომპანიას არ აქვს დაზღვევადა შესაბამისად, რამდენიმე სადაზღვევო შემთხვევის ერთდროულად დადგომამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს მის საქმიანობაზე

კომპანიის მაღაზიები ძირითადად განთავსებულია იჯარით აღებულ ფართებში. შესაბამისად, არც თვითონ უძრავი ქონება და არც მასში განთავსებული მარაგები თუ მანქანა-დანადგარები არ არის დაზღვეული. კომპანიას მიაჩნია, რომ აღნიშნული რისკი მეტწილად დივერსიფიცირებულია, ვინაიდან მაღაზიები საკმაოდ მცირე მოცულობისაა და ერთი კონკრეტული ლოკაციის დაზიანებამ (თუნდაც სრულმა) არ შეიძლება მოიტანოს იმხელა ზიანი, რაც ფინანსურად მომგებიანს გახდიდა შესაბამისი ობიექტების დაზღვევას. აღსანიშნავია, რომ კომპანიას არ აქვს დაზღვეული სასაწყობო ფართები და მასში არსებული პროდუქციაც.

შემთხვევაში, თუ ერთდროულად დადგება სადაზღვევო რისკი ობიექტების მნიშვნელოვან რაოდენობაში ამან შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის საოპერაციო შედეგებსა და ზოგადად, მის საქმიანობაზე.

„კომპანიის“ გაყიდვები დამოკიდებულია დისტრიბუციის არხებზე, რომელთა შეფერხებამ შესაძლოა უარყოფითი

გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ საქმიანობაზე

„კომპანიას“ აქვს ინტეგრირებული პროდუქციის მიწოდების არხები საკუთარ სტრუქტურაში, რაც მოიცავს ჯგუფში შემავალ სადისტრიბუციო განყოფილებას, რომელიც ამარაგებს „ემიტენტს“. დისტრიბუციის არხებში შეფერხებამ შესაძლოა გამოიწვიოს გაყიდვების შემცირება, მომხმარებლის დაკარგვა და სხვა უარყოფითი გავლენები „კომპანიის“ ფინანსურ შედეგებზე.

საცალო ვაჭრობის სექტორის კონსოლიდაციამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“

ამჟამად საცალო ვაჭრობის სექტორი საქართველოში დაყოფილია ორგანიზებულ და არა-ორგანიზებულ სეგმენტებად. საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფინანსური ანგარიშგებების მიხედვით ორგანიზებულ სეგმენტში ერთ-ერთი ყველაზე წამყვანი პოზიცია გაყიდვების მოცულობის მიხედვით „კომპანიას“ უჭირავს. არსებობს რისკი, რომ მოხდეს ორგანიზებული ბაზრის კონსოლიდაცია და ბაზარზე შედეგად გამოჩნდეს დამატებით ერთი ან რამდენიმე მსხვილი კონკურენტი მოთამაშე, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს საფასო კონკურენციის გამძაფრება, მარჟების შემცირება და ბაზრის წილების ცვლილება. არაორგანიზებული სეგმენტი დანაწევრებულია ინდივიდუალურ მოთამაშეებად და მათ კონსოლიდაციის ალბათობა შედარებით დაბალია, თუმცა შესაძლებელია მოსალოდნელია მოხდეს არაორგანიზებული სეგმენტის ეტაპობრივი ჩანაცვლება ორგანიზებული მოთამაშეების მიერ გრძელვადიან პერსპექტივაში.

უკანასკნელ წლებში, განსაკუთრებით პანდემიის ფონზე მომხმარებლისთვის მნიშვნელოვანი გახდა პროდუქციის ონლაინ მიწოდების სერვისი. ნიკორას სუპერმარკეტები კონკურენტების მსგავსად თანამშრომლობს Glovo-ს მიტანის სერვისთან. არსებობს რისკი, რომ Glovo-ს მიტანის სერვისის მაღალი საფასურის შემთხვევაში მომხმარებელმა არჩიოს პროდუქციის გამოძახება ისეთი ქსელებიდან, რომლებიც თავად უზრუნველყოფენ პროდუქციის მიტანას და არ ითხოვენ დამატებით საფასურს აღნიშნულ მომსახურებაში.

ვალუტის კურსის ცვლილებებმა იქონია და შეიძლება მომავალშიც იქონიოს გავლენა „კომპანიაზე“.

„კომპანიის“ ხარჯების გარკვეული ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, უმეტესად აშშ დოლარში, მაშინ როცა მისი შემოსავლის დიდი ნაწილი დენომინირებულია ქართულ ლარში. „კომპანია“ პროდუქციის უდიდეს ნაწილს ადგილობრივ ბაზარზე ყიდულობს ადგილობრივი მომწოდებლებისგან და პირდაპირ ყიდის მომხმარებელზე. ადგილობრივი იმპორტიორებისგან გაკეთებული შესყიდვები ლარში არის დენომინირებული და კურსის ცვლილება პირველ რიგში იმპორტიორებზე ახდენს გავლენას და მხოლოდ შემდეგ შეიძლება გადაეცეს „კომპანიას“. გასაყიდი საქონელი სწრაფად ბრუნვადია, რის გამოც „კომპანიას“ საკუთრო ცვლილებების შედეგად შეცვლილი თვითღირებულების გასაყიდ ფასებში ასახვა მალევე შეუძლია. იმის ზუსტად დადგენა თუ თავად ადგილობრივმა მომწოდებელმა პროდუქციის რა ნაწილი შემოიტანეს იმპორტის მეშვეობით და რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ადგილობრივი მომწოდებლების ფასებზე გაცვლით კურსების ცვლილებას მენეჯმენტის შეფასებით შეუძლებელია.

„კომპანიის“ საიჯარო კონტრაქტების 70%-მდე აშშ დოლარშია დენომინირებული. უცხოური ვალუტის იჯარები ფიქსირებული განაკვეთისაა, ხოლო ლარის იჯარები უმეტესად კონკრეტული მაღაზიის ბრუნვაზეა დაკავშირებული. იჯარების უმეტესობის საშუალო ხანგრძლივობა 1-5 წელს შეადგენს. მათთან მიმართებით „კომპანიას“ ყოველთვის არ აქვს შესაძლებლობა აწარმოოს მოლაპარაკებები სახელშეკრულებო პირობებთან დაკავშირებით, რათა შეამციროს საკუთარი სავალუტო რისკები, და, ამასთან, ფასების ზრდა ქართულ ლარში შეიძლება იყოს კონტრპროდუქტიული (გამოიწვიოს მომხმარებელთა რაოდენობის შემცირება). შედეგად, ვალდებულებების ვალუტის კურსის მიმართ ლარის კურსის ნებისმიერმა გაუფასურებამ შესაძლებელია გამოიწვიოს წმინდა მოგების შემცირება, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება განაპირობოს ბიზნესის ზრდისკენ მიმართული ინვესტიციების შეწყვეტა და მენეჯმენტის მობილიზება არსებული საბაზრო პოზიციის შენარჩუნებისკენ და აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“.

მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანიას“ სურს შეამციროს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ვალდებულებების რაოდენობა, მსგავსი ზომები არ იძლევა უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკებისგან დაცვის გარანტიას. თუ ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში შეიცვლება, ამან შესაძლებელია „კომპანიას“ მიაყენოს ზიანი, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“.

„კომპანიას“ აქვს არასაკმარისი ლიკვიდურობა, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ გადახდისუნარიანობაზე

სარეიტინგო სააგენტოს შეფასების თანახმად კომპანიის ლიკვიდურობა არასაკმარისია. სარეიტინგო სააგენტოს პროგნოზითვე კომპანიის თავისუფალი ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან უარყოფითი იქნება მოკლევადიან და საშუალოვადიან პერსპექტივაში.

აღნიშნული რისკი ძირითადად განპირობებულია ჯგუფის მნიშვნელოვანი დამოკიდებულებით მოკლევადიან ვალებზე. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ მოკლევადიანი სესხები ყოველწლიურად ახლდება და გრძელდება შემდგომ პერიოდზე. მიუხედავად ამისა, რომ კომპანიას აქვს საკრედიტო ხაზები, რომლებიც ლიკვიდობის ბუფერს ქმნიან. ხაზები ერთწლიანია და ყოველ პერიოდში ხანგრძლივდება.

მითითებულმა ლიკვიდურობის რისკმა, შეიძლება გამოიწვიოს „კომპანიის“ დაფინანსების მოთხოვნების ზრდა, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია გაზარდოს „კომპანიის“ სავალო ტვირთი. აღნიშნულმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ განვითარების სტრატეგიასა და ასევე მის უნარზე დროულად შეასრულოს ფინანსური ვალდებულებები.

„კომპანიას“ შესაძლებელია წარმოეშვას მნიშვნელოვნად მეტი დავალიანება ან განახორციელოს სხვა ქმედებები,

რამაც შეიძლება გაზარდოს ზედმეტი დავალიანების წარმოშობის რისკების ინტენსივობა.

ორგანული ზრდის ეფექტურად მართვის მიზნით, „კომპანია“ დროულად უნდა გააფართოვოს და განავითაროს თავის ოპერაციული სისტემები და პროცედურები. თუ „კომპანია“ ვერ შეძლებს ამას საჭირო სახსრების ან კვალიფიციური პერსონალის არარსებობის გამო, შესაძლებელია იგი ვეღარ მოემსახუროს მისი მომხმარებლების მოთხოვნებს, აიყვანოს და შეინარჩუნოს ახალი თანამშრომლები, დაიწყოს ახალი ბიზნესი, ეფექტურად მართოს ბიუჯეტის ხარჯები, ზუსტად განსაზღვროს ოპერაციული ხარჯები ან სხვაგვარად ეფექტურად წარმართოს საკუთარი ბიზნესი. იმ საქმიანობის სფეროების ბუნების გათვალისწინებით, რომლებშიც „კომპანიას“ ოპერირებს, შესაძლებელია მას დროდადრო მოუწიოს პოტენციურ დანახარჯებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის გათვლების შეცვლა და, შედეგად, უფრო ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში, შეიძლება ასევე შეიცვალოს მისი დაფინანსების მოთხოვნები. აღნიშნულმა შესაძლოა გამოიწვიოს პროექტის დანახარჯების რესტრუქტურისაცა და გაზარდოს ან შეამციროს „კომპანიის“ მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მიმოქცევა.

მითითებულმა რისკმა, ასევე ზემოთ აღწერილმა ნებისმიერმა სხვა ფაქტორმა, შეიძლება გამოიწვიოს „კომპანიის“ დაფინანსების მოთხოვნების ზრდა, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია გაზარდოს „კომპანიის“ სავალო ტვირთი. აღნიშნულმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ განვითარების სტრატეგიასა და ასევე მის უნარზე დროულად შეასრულოს ფინანსური ვალდებულებები.

შრომითმა დავებმა და გაფიცებმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ წარმოების დონესა და მომგებიანობაზე.

„კომპანიის“ საქმიანობა დამოკიდებულია სამუშაო ძალასთან დადებითი ურთიერთობების შენარჩუნებაზე. „კომპანიის“ წარმოების დონეზე ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს შრომითმა დავებმა პროფკავშირებთან რამაც შეიძლება გამოიწვიოს საქმიანობის შენელება, შეფერხება ან შეჩერება გაფიცვის შემთხვევაში. შრომითი პროცესის შეჩერებამ შეიძლება გამოიწვიოს პროდუქციის მომხმარებელზე მიწოდების შეფერხება ან დროებითი შეჩერება რამაც შესაძლოა გრძელვადიანი უარყოფითი გავლენა იქონიოს მომხმარებლებთან ურთიერთობასა და საბაზრო პოზიციებზე. „კომპანიის“ საქმიანობაზე ასევე შეიძლება გავლენა იქონიონ მისი მომწოდებლების შრომითმა დავებმა თავიანთ თანამშრომლებთან და პროფკავშირებთან.

„კომპანიის“, მისი მომწოდებლების თანამშრომლების გაფიცებმა, სამუშაოს შეჩერებამ ან შენელებამ მატერიალური უარყოფითი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს „კომპანიის“ მომგებიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის წარმოების უნარზე.

ძირითადი ხელმძღვანელობის დაკარგვამ და ხელმძღვანელების მოზიდვის და შენარჩუნების შეუძლებლობამ უარყოფითი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს „კომპანიის“ საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებზე.

„კომპანია“ დამოკიდებულია ტოპ-მენეჯმენტზე საქმიანობის ყველა ძირითადი მიმართულებით, როგორებიცაა ხარისხის კონტროლი, გაყიდვები და მარკეტინგი, ლოგისტიკა, ფინანსური მართვა და სხვა. „კომპანიის“ ტოპ-მენეჯმენტის ბევრი წევრი წლის განმავლობაში მუშაობს საცალო ვაჭრობის და საკვების წარმოების სფეროებში და „კომპანიის“ წარმატება დამოკიდებულია შესაფერისი, კვალიფიცირებული და გამოცდილი ხელმძღვანელი პირების იდენტიფიცირებაზე, აყვანაზე, განვითარებასა და შენარჩუნებაზე.

თუკი „კომპანიის“ ტოპ-მენეჯმენტის წევრები დატოვებენ მას და „კომპანია“ ვერ შეძლებს მათი შესაფერისი შემცვლელების დროულ მოძებნას და აყვანას, ამან შესაძლოა არსებითად უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს „კომპანიის“ მომგებიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის წარმოების უნარზე.

საქართველოში კორპორაციული მართვის სტანდარტები მუდმივად ვითარდება. ეს განსაკუთრებით რელევანტურია ანგარიშვალდებული საწარმოების შემთხვევაში. როგორც კომპანიისთვის ცნობილია, საქართველოს ეროვნული ბანკი მუშაობს კორპორაციული მართვის კოდექსზე, რის შედეგადაც კიდევ უფრო დაიხვეწება და მეტი მოთხოვნა დაწესდება შიდა კორპორაციული მოწყობის ნაწილში. აღნიშნულმა რეგულაციებმა შესაძლოა, გაზარდოს კომპანიის სახელფასო და/ან ადმინისტრირებისათვის საჭირო რესურსი. ამან კი შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის საოპერაციო შედეგებზე.

2014-2022 წლების აუდიტის დასკვნა მოდიფიცირებულია, რის გამოც ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი მონაცემები, რომელზეც აუდიტორმა პირობითი მოსაზრება გამოხატა, შესაძლოა ზუსტად არ ასახავდნენ ეკონომიკურ რეალობას. ასევე, ახალი ან არსებული ანგარიშგების სტანდარტების არასწორმა ინტერპრეტაციამ შესაძლოა არასწორად ასახოს კომპანიის არააუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი შედეგები და კომპანიის ფინანსების ეკონომიკური რეალობა.

აუდიტის პირობითი მოსაზრების საფუძველი გახდა გუდვილის შეფასების მეთოდი. „კომპანიის“ და მისი შვილობილების კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩართული იყო 2015 წელს შპს „ნუგეშის“ 100%-ის შეძენისას წარმოქმნილი გუდვილის ღირებულება. შპს „ნუგეშის“ შეძენისას გუდვილის ღირებულება დათვლილი იყო როგორც სხვაობა შეძენისას გადახდილ ანაზღაურებასა და შეძენის მომენტში შეძენილი კომპანიის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების საადრიცხო ღირებულებას შორის. გუდვილის ღირებულების განსაზღვრის ასეთი მეთოდი არ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს.

აუდიტორის მოდიფიცირებული დასკვნის შინაარსიდან გამომდინარე არსებობს რისკი, რომ „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგება ზუსტად არ ასახავდეს მის ეკონომიკურ რეალობას და რომ ანგარიშგებაში ნაჩვენები რიცხვები რომლებზეც აუდიტორმა მოდიფიცირებული დასკვნა გამოხატა მატერიალურად განსხვავდებოდნენ რეალური მონაცემებისგან.

„კომპანიის“ მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ დროულად მოახდენს ჯგუფის საანგარიშგებო პოლიტიკაში შესაბამისი ახალი თუ უკვე არსებული სტანდარტების, ცვლილებებისა და ინტერპრეტაციების ასახვას.

კომპანია დამოკიდებულია ბრენდსა და მის რეპუტაციაზე, რეპუტაციულმა ზიანმა შესაძლოა მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის შემოსავლებზე

ადგილობრივ, ბაზარზე კომპანია სარგებლობს კარგი რეპუტაციითა და მომხმარებლების მაღალი ნდობით, შესაბამისად, კომპანიას დაწერგილი აქვს მთელი რიგი ოპერაციებისა, რომ უზრუნველყოს პროდუქციის ხარისხის სტანდარტებთან შესაბამისობა და ჯანმრთელობისთვის უვნებლობა, მათი პერიოდული შემოწმებით და ტექნოლოგიების მუდმივი მონიტორინგითა და გაუმჯობესებით.

კომპანიას დაწერგილი აქვს სურსათის უვნებლობის, ხარისხის და გარემოდსაცვითი მენეჯმენტის სისტემები და მიღებული აქვს შესაბამისი ISO სერთიფიკატი: 22000:2018, ვადიანობით 2024 წლის 18 დეკემბრამდე, ISO 9001:2015, ვადიანობით 2024 წლის 18 დეკემბრამდე; ISO 14001:2015 ვადიანობით 2024 წლის 14 ნოემბრამდე.

არსებობს რისკი იმისა, რომ გაუთვალისწინებელი შემთხვევების დადგომის შედეგად კომპანიამ ვერ შეძლოს ხარისხის დაცვა და ჯგუფს შეეღახოს რეპუტაცია, რაც მნიშვნელოვნად აისახება მის საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებზე.

მოკლე ინფორმაცია იმ მატერიალური რისკების შესახებ, რომლებიც სპეციფიკურია ეკონომიკისთვის:

„კომპანიის“ ოპერაციები ძირითადად ხორციელდება საქართველოში და მისი შემოსავლის დიდი ნაწილი მიღებულია საქართველოში არსებული წყაროებიდან. შესაბამისად, „კომპანიის“ საერთო ფინანსური მდგომარეობა და მისი ოპერაციების შედეგები მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ, სამართლებრივ და პოლიტიკურ პირობებზე. ისეთ ფაქტორებს, როგორცაა მთლიანი შიდა პროდუქტი („მშპ“), ინფლაცია, საპროცენტო განაკვეთები და ვალუტის გაცვლითი კურსები, ასევე უმუშევრობა, პირადი შემოსავალი და კომპანიების ფინანსური მდგომარეობა, არსებითი გავლენა აქვს მომხმარებლების მოთხოვნაზე „კომპანიის“ მომსახურების მიმართ.

ინვესტიციის განხორციელება ისეთ განვითარებად ბაზრებში, როგორიც საქართველოა, შეიცავს უფრო მაღალ რისკს, ვიდრე ინვესტიციის განხორციელება შედარებით განვითარებულ ბაზრებში.

ინვესტორებმა, რომლებიც ინვესტიციას ახორციელებენ ისეთ განვითარებად ბაზრებში, როგორიც საქართველოა, უნდა გაითვალისწინონ, რომ ამგვარ ბაზრებზე არსებობს უფრო მაღალი რისკები განვითარებულ ბაზრებთან შედარებით, მათ შორის, მნიშვნელოვანი სამართლებრივი, ეკონომიკური და პოლიტიკური რისკები. აღნიშნული რისკები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, ბაზარზე არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის მაღალი ცვალებადობით, ამასთან, განვითარებადი ბაზრებისთვის დამახასიათებელია შეზღუდული ლიკვიდურობა,

ვიწრო საექსპორტო ბაზა, მიმდინარე ოპერაციების ანგარიშის დეფიციტი და ხშირი ცვლილებები პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და მარეგულირებელ სფეროში. ინვესტორებმა ასევე უნდა გაითვალისწინონ, რომ იმგვარი განვითარებადი ეკონომიკა, როგორიც აქვს საქართველოს, ხშირად იცვლება და წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ მოცემული ინფორმაცია შესაძლებელია შედარებით სწრაფად გახდეს მოძველებული. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვნად შეამცირა კორუფცია, საქართველოს მსგავს განვითარებად ბაზრებში მაინც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს მთავრობის წარმომადგენლების კორუფციას და სახელმწიფო სახსრების არამართლზომიერ გამოყენებას.

კომპანიებზე, რომლებიც საქმიანობენ ისეთ განვითარებად ბაზრებზე, როგორიც საქართველოა, შესაძლებელია გავლენა იქონიოს კაპიტალის საერთაშორისო ბაზრების რღვევამ და დაფინანსების ხარჯების ზრდამ ან ხელმისაწვდომობის შემცირებამ, რამაც შედეგად შეიძლება გამოიწვიოს ფინანსური სირთულეები ამ კომპანიებისთვის. „კომპანია“ ვერ იწინასწარმეტყველებს იმ გავლენას, რაც გლობალური ბაზრების ცვალებადობის გაგრძელებამ ან განახლებამ შეიძლება მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, თავის მხრივ, „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

გარდა ამისა, კომპანიებისთვის კრედიტის ხელმისაწვდომობა განვითარებად ბაზრებზე მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია ინვესტორის ნდობის ხარისხზე მთლიანად განვითარებადი ბაზრების მიმართ. საერთაშორისო ინვესტორების რეაქციას იმ მოვლენებზე, რომლებიც ხდება ერთ განვითარებად ბაზარზე, აქვს ჯაჭვური ეფექტი და ამ შემთხვევაში მთლიანი რეგიონი ან ინვესტიციის კლასი კარგავს მიმზიდველობას ინვესტორებისთვის. ამგვარი მოვლენები მოიცავს საკრედიტო რეიტინგის შემცირებას ან სახელმწიფოს ან ცენტრალური ბანკის ჩარევას ერთ ან რამდენიმე ბაზარზე, მიუხედავად იმისა, ეს დაკავშირებულია თუ არა კონკრეტულ ქვეყანასთან ან რეგიონთან. თუ ადგილი ექნება ამგვარ „გადამდებ“ ეფექტს, შესაძლებელია საქართველოზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ნეგატიურმა ეკონომიკურმა ან ფინანსურმა მოვლენებმა სხვა ქვეყნების განვითარებად ბაზრებზე. წარსულში „გადამდებმა“ ეფექტებმა უარყოფითი გავლენა იქონია საქართველოზე, მათ შორის, რუსეთის ფინანსურმა კრიზისმა 1998 წელს და 2007-2009 წლების გლობალურმა ფინანსურმა კრიზისმა, ასევე რეგიონში განგრძობადმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ და ბაზრის ცვალებადობამ. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მასზე მსგავსი მოვლენები მომავალშიც არ იქონიებს გავლენას.

ნებისმიერი კომპანიის საქმიანობაზე ზემოქმედებას ახდენს იმ ქვეყნის ეკონომიკური გარემო, რომელშიც ის ბიზნეს საქმიანობას ეწევა. შესაბამისად, კომპანიის შემდგომ განვითარებაზე უდიდესი გავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების ტემპსა და საბაზრო პირობებს. კომპანიის შემოსავლის უდიდესი წყარო ტრანსპორტისა და ტექნიკის რეალიზაციიდან მოდის, აქედან გამომდინარე კომპანიის შედეგები საკმაოდ სენსიტიურია ბაზარზე არსებულ მოთხოვნასთან მიმართებაში. ქვეყნის, რეგიონის ან საერთაშორისო მასშტაბით ეკონომიკაში განვითარებულმა ნეგატიურმა მოვლენებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინონ კომპანიის შედეგებზე, მის უნარზე წარმატებით დანერგოს საკუთარი სტრატეგია და მის ფინანსურსა თუ საოპერაციო შედეგებზე.

კომპანიის საქმიანობაზე, მოქმედებს არამხოლოდ შინაგანი ფაქტორები, არამედ ისეთი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები, რომელთა მართვაც კომპანიას არ ექვემდებარება. მსგავსი მაჩვენებლები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ინფლაცია თუ დეფლაცია, სავალუტო კურსის რყევები, წვდომა დაფინანსებასა თუ საპროცენტო განაკვეთების დონეები. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო განვითარებადი ქვეყანაა და მოულოდნელმა ან ხშირმა ცვლილებებმა სახელმწიფოს მაკროეკონომიკასა თუ პოლიტიკაში შესაძლოა არსებითად და უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. არ არსებობს გარანტია, რომ კომპანია მოახერხებს აღნიშნული რისკების რეალიზების შემთხვევაში მათ წარმატებით მიტიგაციას და შესაბამისად, არ არსებობს გარანტია, რომ ამ რისკების რეალიზება უარყოფით გავლენას არ იქონიებს კომპანიის საოპერაციო თუ ფინანსურ შედეგებზე და მის სამომავლო პერსპექტივაზე.

საქართველო გარდამავალი დონის, განვითარებადი ეკონომიკების კატეგორიას მიეკუთვნება და საერთაშორისო სტანდარტებით, მისი სუვერენული რეიტინგი არ არის საინვესტიციო კატეგორიის. პროსპექტის წარდგენის თარიღისთვის, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ საქართველოსთვის მინიჭებულია შემდეგი რეიტინგი:

- Fitch Ratings – BB (Positive Outlook) - განახლების თარიღი: 2023 წლის 27 იანვარი
- Moody's – Ba2 (Negative Outlook) - განახლების თარიღი: 2022 წლის 28 აპრილი
- S&P Global Ratings – BB (Stable Outlook) - განახლების თარიღი: 2022 წლის 26 აგვისტო

საქართველოს მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ და რეგიონულმა პოლიტიკურმა დაძაბულობამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკასა და „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქართველო ესაზღვრება რუსეთს, აზერბაიჯანს, სომხეთსა და თურქეთს და შესაძლებელია მასზე უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურმა არეულობამ მის საზღვრებს შიგნით და მეზობელ ქვეყნებში. კერძოდ, 1991 წელს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, საქართველოს დაძაბული ურთიერთობა აქვს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონთან (ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიები) რეგიონებთან და ასევე რუსეთთან. აღნიშნული დაძაბული ურთიერთობა დროთა განმავლობაში გამოიხატა სამშვიდობო შეთანხმებების პერიოდულ დარღვევებში და პერიოდულ დაძაბულობაში. 2008 წლის აგვისტოში მოხდა კონფლიქტის ესკალაცია სამხრეთ ოსეთის რეგიონში, სადაც ქართული სამხედრო ძალები დაუპირისპირდნენ ადგილობრივ სამართალდამცავ ორგანოებს და რუსეთის სამხედრო ძალებს, რომლებმაც გადმოკვეთეს საერთაშორისო საზღვარი. შედეგად, საქართველოში გამოცხადდა საბრძოლო მდგომარეობა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველომ და რუსეთმა ხელი მოაწერეს ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმებას, რომლის საფუძველზეც რუსეთს საკუთარი სამხედრო ძალები უნდა გაეყვანა საქართველოს ტერიტორიიდან იმავე თვის ბოლოს, რუსეთმა სცნო გამოყოფილი რეგიონების დამოუკიდებლობა და მას შემდეგ დაძაბულობა მუდმივად გრძელდება, რამდენადაც რუსეთის სამხედრო ძალები აგრძელებენ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეგიონების ოკუპაციას. მაგალითად, 2013 წლის ზაფხულიდან დაწყებული, რუსეთის სასაზღვრო პოლიციამ რამდენჯერმე აღმართა მავთულხლართები საქართველოსა და სამხრეთ ოსეთს შორის არსებული დემარკაციული ხაზების გასწვრივ. მსგავსმა ქმედებებმა

მომავალში შესაძლებელია კიდევ უფრო გაზარდოს დამაბულობის დონე. რუსეთი ასევე წინააღმდეგია აღმოსავლეთ ევროპაში „NATO“-ს გაფართოებით, რამაც პოტენციურად შეიძლება მოიცვას ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, მათ შორის, საქართველო. საქართველოს მთავრობამ მიიღო გარკვეული ზომები რუსეთთან ურთიერთობის გასაუმჯობესებლად, თუმცა აღნიშნულს შედეგი არ მოჰყოლია ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის ფორმალური თუ სამართლებრივი ცვლილების კუთხით. ურთიერთობები ასევე არის დამაბული აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის და პერიოდულად ადგილი აქვს ძალადობის შემთხვევებს.

ასევე, საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობის ნებისმიერმა შემდგომმა გაუარესებამ, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ სტაბილურობაზე საქართველოში. 2019 წლის 8 ივლისიდან რუსეთიდან საქართველოს მიმართულებით პირდაპირი საჰაერო ფრენები აიკრძალა, რამაც გავლენა იქონია ტურიზმის სექტორზე. ამავდროულად, პანდემიამდე კი რუსეთიდან ტურისტული ნაკადების შემცირებამ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია სავალუტო ბაზარზე. სეზონის შეფასებით რუსეთიდან პირდაპირი საჰაერო ფრენების აკრძალვით ქვეყანამ შესაბამის პერიოდში ტურიზმიდან დაახლოებით 300 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები შემოსავალი მიიღო მოსალოდნელთან შედარებით.

ბოლო პერიოდში რეგიონში განვითარებული მოვლენებიდან ცალკეულად აღსანიშნავია რუსეთისა და უკრაინის ომი. მიუხედავად იმისა, რომ შემოსავლები საქართველოს ეკონომიკაში საკმაოდ დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა მაინც მოწყვლადია სამეზობლოში გეოპოლიტიკურ და ეკონომიკურ განვითარებებთან მიმართებაში. უფრო კონკრეტულად, რუსეთისა და უკრაინის ომი და დამატებით რუსეთისთვის მკაცრი სანქციების დაწესებას შესაძლებელია უარყოფითი ზეგავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკაზე.

2021 წლის მდგომარეობით, უკრაინისა და რუსეთის წილი საქართველოს ექსპორტში, ტურიზმში, ფულადი გზავნილების ნაკადსა და პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში ჯამურად შეადგენს 21%-ს. უკრაინისა და რუსეთის წილი ექსპორტში შეადგენს 7%-სა და 14%-ს, ფულადი გზავნილების ნაკადის 4%-სა და 18%-ს, ტურიზმით მიღებულ შემოსავლის 15%-სა და 12%-ს შესაბამისად. უკრაინიდან და რუსეთიდან პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შეადგენს 1%-სა და 6%-ს შესაბამისად, რაც ძირითადად შედგება წინა პერიოდის ინვესტირების მოგების რეინვესტირებისგან. მნიშვნელოვანია, რომ უკრაინაში და რუსეთში საქართველოს ექსპორტის ნახევარზე მეტს რე-ექსპორტი შეადგენს, მაშინ როდესაც, ტურიზმისა და ფულადი გზავნილების ნაკადების 50% იმპორტულ საქონელზე იხარჯება. ეს ფაქტორები ამცირებენ შემაჯამებელ წმინდა ნეგატიურ ზეგავლენას დაკარგულ ფულად შემოსავლებზე. 2022 წლის მონაცემებით ექსპორტში რუსეთის და უკრაინის წილი შეადგენს 11,7% და 4,1%-ს შესაბამისად, ფულადი გზავნილების წილი რუსეთიდან გაიზარდა და 47.3%-ს შეადგენს ჯამური გზავნილების, ხოლო უკრაინიდან გზავნილების წილი შემცირდა 0.3%-მდე. ტურიზმიდან შემოსავლებში 2022 წლის მონაცემებით რუსეთის წილი შეადგენდა 25.34% ხოლო უკრაინის წილი 8.03%.

ასევე, აღსანიშნავია სომხეთ-აზერბაიჯანის ომი 2020 წლის სექტემბერ-ოქტომბრის პერიოდში, რომელმაც უარყოფითად იმოქმედა რეგიონის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე, და 2021 წლის რეგიონის ეკონომიკის აღდგენის მოლოდინებზე. 2020 წლის 10 ოქტომბერს მოხერხდა ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების მიღწევა, რომელმაც ჩააცხრო რეგიონში პოლიტიკური დამაბულობა და შესაბამისად მეტ-ნაკლებად გაანეიტრალა უარყოფითი

მოლოდინები. თუმცა, 11 ოქტომბერს სომხეთი და აზერბაიჯანი ერთმანეთის მხრიდან ქალაქების დაბომბვას იუწყებოდნენ. კონფლიქტი 2020 წლის ნოემბერში დასრულდა, როდესაც 16 ნოემბერს სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა თანამდებობა დატოვა, ხოლო, 17 ნოემბერს აზერბაიჯანის პრეზიდენტი კონფლიქტის რეგიონს ეწვია.

საქართველოს პოლიტიკურ თუ ეკონომიკურ სტაბილურობაზე შეიძლება იმოქმედოს ნებისმიერმა ვითარებამ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან:

- რუსეთთან საქართველოს ურთიერთობების, მათ შორის სასაზღვრო და ტერიტორიულ დავებთან დაკავშირებული ურთიერთობის, გაუარესება;
- ცვლილებები საქართველოს როგორც ენერგომატარებლების სატრანზიტო ქვეყნის მნიშვნელობაში;
- ცვლილებები საქართველოსთვის გაწეული დახმარების მოცულობაში ან ქართველი მწარმოებლების შესაძლებლობაში, ხელი მიუწვდებოდეთ მსოფლიოს საექსპორტო ბაზრებთან;
- რეგიონის ქვეყნებს შორის ურთიერთობების მნიშვნელოვანი გაუარესება.
- რეგიონის ქვეყნებში ეკონომიკური და ფინანსური მდგომარეობის გაუარესება.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ეკონომიკა წარმოადგენს მცირე ზომის ღია ეკონომიკას; საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის პოლიტიკა ხასიათდება დაბალი ტარიფებით და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმით. შესაბამისად 2022 წელს საგარეო სავაჭრო გახსნილობის დონემ (საქონლისა და მომსახურების ექსპორტი + საქონლისა და მომსახურების იმპორტი)/მშპ 117.2% შეადგინა. შედეგად საქართველოს სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში მომხდარ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკაზე. მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკური პარამეტრების (ინფლაცია, მშპ-ს რეალური ზრდა, გაცვლითი კურსები და ა.შ.) გადაცემა საქართველოს ეკონომიკაზე ხდება ისეთი გზებით როგორებიცაა იმპორტი, ექსპორტი, ფულადი გზავნილები, პირდაპირი ინვესტიციები და ა.შ.

2021 წელს საქონლის ექსპორტი 26.9%-ით გაიზარდა და 4,242 მილიონი დოლარი შეადგინა. ექსპორტის მთავარი პარტნიორები იყვნენ ჩინეთი (615 მილიონი, 29% წ/წ), რუსეთი (610 მილიონი, 38.3% წ/წ) და აზერბაიჯანი (531 მილიონი 20.5% წ/წ). 2022 წელს ექსპორტმა 5.592 მლრდ აშშ დოლარი შეადგინა. მთავარი პარტნიორები კი იყვნენ ჩინეთი (736.8 მილიონი), აზერბაიჯანი (672.6 მილიონი) და რუსეთი (651.6 მილიონი). სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეროვნული ვალუტების გაუფასურებამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან ეს გაუფასურება ქართულ ექსპორტებს გააძვირებს სავაჭრო პარტნიორის ვალუტაში და შეამცირებს მათ კონკურენტუნარიანობას.

2021 წელს საქონლის იმპორტი 25.5%-ით გაიზარდა და 10,103 მილიონი დოლარი შეადგინა. იმპორტის მთავარი წყაროები თურქეთი (1,828 მილიონი, 29.9% წ/წ), რუსეთი (1,022 მილიონი, 15.1% წ/წ) და ჩინეთი (864 მილიონი, 22% წ/წ) იყვნენ. 2022 წელს იმპორტმა 13.591 მლრდ დოლარი შეადგინა. მთავარი პარტნიორები კი იყვნენ თურქეთი (2.374 მლრდ), რუსეთი (1.835 მლრდ) და ჩინეთი (1.126 მლრდ). სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეროვნული

ვალუტების გაუფასურებამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან ეს გაუფასურება იმპორტირებულ საქონელს ლარში აიაფებს და შედეგად ზრდის იმპორტირებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობას.

რეგიონსა ან საქართველოში მდგომარეობის შემდგომმა გაურესებამ შეიძლება მნიშვნელოვნად უარყოფითად იმოქმედოს მეზობელი ქვეყნებისა და საქართველოს ეკონომიკაზე. გაურკვევლობის პირობებში რთულია დაზუსტებით ითქვას რა ეფექტი ექნება რეგიონში განვითარებულ მოვლენებს საქართველოს ეკონომიკაზე.

საქართველოში პოლიტიკური არასტაბილურობის რისკმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

1991 წელს დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, საქართველომ განიცადა მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ტრანსფორმაცია და ფედერალური სოციალისტური სახელმწიფოს შემადგენელი რესპუბლიკიდან გარდაიქმნა დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. პოლიტიკური გარემო საქართველოში მკვეთრად ცვალბადი იყო 1990-იან წლებში და 2000-იანი წლების დასაწყისში.

2003 წელს საქართველოში მომხდარი მშვიდობიანი რევოლუციის შემდგომ, რომელიც ცნობილია „ვარდების რევოლუციის“ სახელით, 2004 წლის იანვრიდან 2013 წლის ნოემბრამდე საქართველოს პრეზიდენტი იყო მიხეილ სააკაშვილი. 2012 წლის ოქტომბერში გამართულ საპარლამენტო არჩევნებში კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“, რომელსაც მეთაურობდა ბ-ნი ბიძინა ივანიშვილი, მოიპოვა ხმების უმრავლესობა (54.97%). პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის მმართველმა პარტიამ დამარცხება აღიარა, რასაც შედეგად მოჰყვა ძალაუფლების გადაცემა. 2013 წლის მარტში პარლამენტმა ერთხმად დაუჭირა მხარი საკონსტიტუციო ცვლილებებს, რომლებითაც კიდევ უფრო შეიკვეცა საქართველოს პრეზიდენტის ფუნქციები. საქართველოს პარლამენტის, პრეზიდენტის ან პრემიერ-მინისტრის უფლებამოსილებების ნებისმიერმა შემდგომმა ცვლილებამ შესაძლოა პოლიტიკური კრიზისი ან პოლიტიკური დესტაბილიზაცია გამოიწვიოს ან სხვაგვარი უარყოფითი შედეგი მოუტანოს პოლიტიკურ კლიმატს საქართველოში.

ბოლო საპრეზიდენტო არჩევნები საქართველოში ჩატარდა 2018 წლის 28 ოქტომბერს, რაც, ამავდროულად, იყო უკანასკნელი არჩევნები, როდესაც პრეზიდენტი პირდაპირი გზით აირჩა. 28 ნოემბერს გამართულ მეორე ტურში გამარჯვება სალომე ზურაბიშვილმა (რომელსაც მხარს უჭერდა სახელისუფლებლო პარტია) მოიპოვა და დაამარცხა გრიგოლ ვაშაძე - პარტია „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი და ოპოზიციური პარტიების გაერთიანების კანდიდატი.

2020 წლის 31 ოქტომბერს გაიმართა საქართველოს საპარლამენტო არჩევნები. არჩევნების შედეგებით, მმართველმა პარტიამ მოახერხა პარლამენტში უმრავლესობის მოპოვება. ოპოზიციურმა პარტიებმა ახალი მოწვევის პარლამენტს ბოიკოტი გამოუცხადეს.

პოლიტიკური დაძაბულობის განმუხტვას შეეცადა ევროკავშირი თავისი სპეციალური წარმომადგენლის, შარლ

მიშელის მეშვეობით გამართული მედიაციის პროცესით. შედეგად, 2021 წლის 19 აპრილს ძირითად პოლიტიკურ ძალებს შორის შედგა შეთანხმება რამდენიმე არსებით პუნქტზე, მათ შორის, სასამართლოს არსებით რეფორმაზე. ამასთან, შეთანხმდა, რომ ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები დაინიშნებოდა 2022 წელს იმ შემთხვევაში, თუ 2021 წლის ოქტომბრის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებში პარტია „ქართული ოცნება“ მიიღებდა ნამდვილი პროპორციული ხმების 43% -ზე ნაკლებს. მოგვიანებით ქართული ოცნება ამ შეთანხმებიდან გავიდა. ხელშეკრულებიდან გასვლის მთავარ მიზეზად დასახელდა ის გარემოება, რომ მთავარმა ოპოზიციურმა პარტიამ - ერთიანმა ნაციონალურმა მოძრაობამ შეთანხმებას ხელი არ მოაწერა.

პოლიტიკური კრიზისის და ე.წ. „შარლ მიშელის შეთანხმების“ ფონზე, კიდევ უფრო დიდი მნიშვნელობა შეიძინა 2021 წლის 2 ოქტომბრის დანიშნულმა ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებმა. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დაფიქსირებული ოფიციალური მონაცემებით, არჩევნების პირველ ტურში ქართულმა ოცნებამ ხმათა 46% აიღო. რამდენიმე თვითმმართველ ქალაქში (თბილისი, ქუთაისი, ბათუმი და ზუგდიდი) დაინიშნა არჩევნების მეორე ტური მერის ასარჩევად. ამასთან, არჩევნებამდე რამდენიმე დღით ადრე დაპატიმრეს ქვეყანაში დაბრუნებული მესამე პრეზიდენტი, მიხეილ სააკაშვილი, რამაც მისი მომხრეების პროტესტი და გარკვეული პოლიტიკური ძალების კონსოლიდაცია მოახდინა. არჩევნების მეორე ტური ჩატარდა 2021 წლის 30 ოქტომბრის სადაც ხმათა უმრავლესობით პარტია „ქართულმა ოცნებამ“ გაიმარჯვა, ხოლო დაპატიმრებულმა მიხეილ სააკაშვილმა შიმშილობა შეწყვიტა.

2022 წლის მდგომარეობით მოქმედი პარლამენტი დაკომპლექტებულია და განაგრძობს საკანონმდებლო საქმიანობას.

ნებისმიერმა პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შეიძლება ნეგატიური გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

ადრეულ 1990-იან წლებში, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდგომ, საქართველოს საზოგადოებამ და ეკონომიკამ განიცადა სწრაფი ტრანსფორმაცია ცენტრალიზებული ეკონომიკის მქონე ერთპარტიული სახელმწიფოდან საბაზრო ეკონომიკის მქონე პლურალისტულ დემოკრატიად. აღნიშნული ტრანსფორმაციისთვის პერიოდულად დამახასიათებელი იყო მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა, რაც იწვევდა მშპ-ს შემცირებას, ჰიპერინფლაციას, ვალუტის არამდგრადობას, სახელმწიფო ვალუტის მაღალ დონეს მშპ-თან მიმართებით, „შავი“ და „ნაცრისფერი“ ბაზრის ეკონომიკის არსებობას, უმუშევრობის მაღალ დონეს და საქართველოს მოსახლეობის ნაწილის გაღარიბებას.

2008 და 2009 წლებში მომხდარი ეკონომიკური ვარდნის შემდგომ, 2010 წლიდან საქართველოს ეკონომიკა ზრდას

დაუბრუნდა.

აღსანიშნავია, რომ რეგიონალური კრიზისის ფონზე, საქართველოს ეკონომიკურმა ზრდამ გამოავლინა მდგრადობა და შეინარჩუნა დადებითი ზრდის ტემპი. პანდემიის დაწყებამდე, საქართველოს საშუალო ეკონომიკური ზრდა 2017-2019 წლებში შეადგენდა 4.9%-ს (2017 წელი, 4.8%, 2018 წელი, 4.8%, 2019 წელი, 5.0%).

კოვიდ-19 პანდემიამ საკმაოდ მძიმე გავლენა იქონია საქართველოს ეკონომიკაზე. მკაცრმა და არაპროგნოზირებადმა შეზღუდვებმა დააზიანა მრავალი სექტორი. მათ შორის მნიშვნელოვნად დაზიანდა ტურიზმი, რომლის ხვედრითი წილი საქართველოს ეკონომიკაში სტაბილურ პერიოდში საკმაოდ მნიშვნელოვანია. საქსტატის მონაცემებით, 2020 წელს საქართველოს ეკონომიკა 6.8%-ით შემცირდა 2019 წელთან შედარებით. 2022 წელს მოხდა ეკონომიკის მნიშვნელოვანი აღდგენა. კერძოდ, 2021 წელთან შედარებით, რეალური მშპ გაიზარდა 10.1%-ით, ხოლო 2019 წელთან შედარებით კი 13.4%-ით.

პანდემიის პერიოდში ასევე მოხდა მთავრობის ვალის მნიშვნელოვანი მატება. კერძოდ, 2020 წელს, მთავრობის ვალის შეფარდება მშპ-თან გადააჭარბა თავისუფლების აქტით განსაზღვრულ 60%-იან ნიშნულს და შეადგინა 60.2%. 2018 წელს აღნიშნული მაჩვენებელი შეადგენდა 38.9%-ს, ხოლო 2019 წელს, 40.4%-ს. 2021 ბოლოსკენ მოხდა მთავრობის ვალის შემცირება და ნიშნულმა 49.7% შეადგინა. მოცემული მაჩვენებელი 2022 წლის ბოლოს კიდევ უფრო შემცირდა და შეადგინა 41.4%. ფინანსთა სამინისტროს თანახმად მოსალოდნელია, რომ შემცირების ტენდენცია გაგრძელდება და 2023 წლის მდგომარეობით მთავრობის ვალის შეფარდება მშპ-სთან 38.32%-ს, 2026 წლის ბოლოს კი 36.39%-ს გაუტოლდება.

2019 წელს პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ შეადგინა 1,352.2 მილიონი აშშ დოლარი. აღსანიშნავია, რომ 2020 წლის განმავლობაში საგრძნობლად შემცირდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები, მაჩვენებელმა 589.8 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული შემცირების ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზი იყო არარეზიდენტი კომპანიიდან რეზიდენტი კომპანიისადმი საკუთრების გადაცემა. 2021 წელს პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ შეადგინა 1,241.8 მილიონი აშშ დოლარი, რაც 110.55%-ით აღემატება 2020 წლის მნიშვნელობას, მაგრამ 8.16%-ით ნაკლებია 2019 წლის მაჩვენებელზე. 2022 წელს წინასწარი მონაცემებით პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები 2,000.0 მილიონი აშშ დოლარს გაუტოლდა, რაც წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 61.05%-ით მეტია. მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები გაერთიანებული სამეფოდან, რომლის წილი 2021 წლის პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში შეადგენს 48.61%-ს. კერძოდ, 2020 წელთან შედარებით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები გაერთიანებული სამეფოდან გაიზარდა 99.18%-ით, ხოლო 2019 წელთან შედარებით 154.1%-ით. 2022 წლის პირველადი მონაცემების მიხედვით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები გაერთიანებული სამეფოდან 2021 წელთან შედარებით შემცირდა 29%-ით და შეადგინა 428.3 მილიონი აშშ დოლარი. დანარჩენი ქვეყნების შეთხვევაში 2021 წელთან შედარებით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები გაიზარდა 146.6%-ით, ხოლო 2019 წელთან შედარებით - 41%-ით. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების როლი საქართველოს ეკონომიკაში საკმაოდ მნიშვნელოვანია. საქსტატის მონაცემებით, 2019 წელს პირდაპირმა უცხოურმა ინვესტიციებმა მშპ-ის 7.75%, 2020 წელს 3.72%, 2021 წელს 6.67%, ხოლო 2022 წელს 8.13% შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ გაერთიანებული სამეფოს გარდა, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების

ერთ-ერთ ძირითად წყაროს ასევე წარმოადგენს თურქეთი, რომლიდანაც ინვესტიციები 2019 წლის დონესთან შედარებით სრულად აღდგენილი არ არის. ამ მონაცემების შესაბამისად და იმის გათვალისწინებითაც, რომ თურქეთი საქართველოს მეზობელი ქვეყანაა, აღნიშნულ ქვეყანაში ეკონომიკის შემცირებამ, ვალუტის გაუფასურებამ და პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ და/ან პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

ტურიზმი საქართველოს ეკონომიკის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან დარგს წარმოადგენს და დიდი ზეგავლენა აქვს მთლიანი ეკონომიკის ზრდაზე. 2021 წელს საქართველოში საერთაშორისო ვიზიტორების მიერ განხორციელებული ვიზიტების რაოდენობა 1.72 მილიონი იყო. ამ მაჩვენებელით 2022 წელს 4.7 მლნ შეადგინა, რაც 173%-ით აღემატება წინა წლის დონეს.

საქართველოს ეკონომიკური ზრდის პერსპექტივა კვლავ მნიშვნელოვანი საფრთხეების წინაშე დგას, მათ შორის გაცვლითი კურსის მერყეობის, ფინანსური სტაბილურობის შესუსტების, ინფლაციის, ბიუჯეტის შესრულებისა და კაპიტალის გადინების რისკების წინაშე. საბაზრო კრიზისმა და ეკონომიკის გაუარესებამ საქართველოში შეიძლება მომხმარებლების მხრიდან დანახარჯების შემცირება გამოიწვიოს და სერიოზული უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოში კომპანიის მომხმარებელთა მსყიდველუნარიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ვირუსიდან მომდინარე გაურკვეველმა და არასტაბილურმა გლობალურმა ეკონომიკურმა პირობებმა, შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი პოლიტიკური და მაკროეკონომიკური რეფორმები მსოფლიო მასშტაბით. ამან მნიშვნელოვანი გავლენა შეიძლება იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რაც შესაძლოა უარყოფითად აისახოს კომპანიის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე.

ლარის გაუფასურებამ აშშ დოლართან/სხვა ეკონომიკურად დაკავშირებული ქვეყნების ვალუტებთან მიმართებით შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქსტატისა და სებ-ის მონაცემებზე დაყრდნობით, მიმდინარე ანგარიშების დეფიციტმა 2021 წელს 1,937 მლნ აშშ დოლარს და მთლიანი შიდა პროდუქტის 10.4% შეადგენდა. 2022 წელს ეს მაჩვენებელი 1,011 მლნ აშშ დოლარამდე შემცირდა და მშპ-ს 4.1% შეადგინა. მიმდინარე ანგარიშების უარყოფითი სალდო მნიშვნელოვან რისკს წარმოადგენს. იმ შემთხვევაში, თუ არ აღდგება და შემდგომ შენარჩუნდება წმინდა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემოსვლა. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა შესაძლებელია გამოიწვიოს მთავრობის მიერ მიმდინარე ოპერაციების ანგარიშის დეფიციტის დასაფინანსებლად აღებული სესხების ოდენობების კიდევ უფრო გაზრდა, ლარის კურსის გაუარესება ან იმპორტის შემცირება, რამაც შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ეკონომიკა არის საკმაოდ დოლარიზებული. საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით, დოლარიზაციის მაჩვენებელი კომერციულ ბანკებში განთავსებული იურიდიული და ფიზიკური პირების დეპოზიტებისათვის წინა წელთან შედარებით 3,84%-ით შემცირდა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 56.1%-ს შეადგინა (2021: 59.9%). მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი

მუდმივად იღებს ზომებს საქართველოს სავალუტო ბაზრის განვითარების მხარდასაჭერად, დოლარიზაციის მაჩვენებელმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს სებ-ის სავალუტო და გაცვლითი კურსების პოლიტიკის განხორციელების ეფექტურობაზე.

ლარი სრულად კონვერტირებადი ვალუტაა, თუმცა, საქართველოს ფარგლებს გარეთ მისი კონვერტირებისთვის საერთოდ არ არსებობს სავალუტო ბაზარი. სებ-ის მონაცემებით, 2021 წელს ლარის-აშშ დოლარის და ლარის-ევროს ბაზრებზე სავაჭრო ბრუნვის საერთო მოცულობამ (მათ შორის, გაყიდვებისა და შესყიდვების ჯამი, სებ-ის საქმიანობის გარდა), შესაბამისი თანმიმდევრობით, 52.1 მილიარდი აშშ დოლარი და 26.7 მილიარდი ევრო შეადგინა, ეს მაჩვენებლები 2022 წელს 105.69 მილიარდ აშშ დოლარამდე და 48.9 მილიარდ ევრომდე გაიზარდა.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემების თანახმად, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისმა ოფიციალურმა რეზერვებმა 4.3 მილიარდი აშშ დოლარი შეადგინა, ხოლო 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რეზერვების მოცულობა 4.9 მილიარდ აშშ დოლარამდე გაიზარდა. მიმდინარე რეზერვების დონე ადეკვატურია საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, რომლითაც ქვეყანას შეუძლია თავი გაართვას კრიზისულ სიტუაციებს მოკლევადიან პერიოდში. გარდა ამისა, რეზერვები შეიძლება გამოყენებულ იქნას იმ შემთხვევაში, თუ ლარის გაცვლითი კურსი ერთჯერადი ფაქტორების გამო მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, რადგან ვალუტის გაუფასურებამ შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ქვეყნის ეკონომიკაზე.

წლების მანძილზე ლარის კურსი დოლართან მიმართებაში მნიშვნელოვნად იცვლებოდა, როგორც საგარეო შოკების, ასევე სეზონური ფაქტორების გამო. მათგან აღსანიშნავია: 2015 წლის ნავთობის და ინდუსტრიული საქონლის ფასების გლობალური შოკი, 2019 წელს რუსეთის მიერ პირდაპირი საჰაერო ფრენები აკრძალვა, კორონავირუსის პანდემიით გამოწვეული პრობლემება (რა დროსაც გაცვლითმა კურსმა ისტორიულ მაქსიმუმს, 3.48 ლარს 1 აშშ დოლარზე, მიაღწია), რუსეთის შეჭრა უკრაინაში. რუსეთ-უკრაინის ომის საწყის ფაზაში ლარმა რეგიონის სხვა ვალუტებთან ერთად მოულოდნელი გაუფასურება დაიწყო. 24 თებერვალსა და 10 მარტს შორის პერიოდში ლარი დოლართან მიმართებით 12.8%-ით გაუფასურდა და 1 დოლარის ღირებულებამ 3.40 ლარი შეადგინა. მომდევნო თვეებში საქართველოს ეკონომიკამ აჩვენა მდგრადობა რეგიონული შოკის მიმართ და შეინარჩუნა კაპიტალის შემოდინებისა და ქვეყნისშიდა აქტივობის დონე, რის შედეგადაც ლარმა გამყარება დაიწყო და აღიდგინა ყველა ის დანაკარგი, რომელიც თებერვალსა და მარტში მიიღო. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ადგილობრივი ვალუტის სიმყარის შენარჩუნებას მკაცრი მონეტარული პოლიტიკითაც შეუწყო ხელი, რაც გამოიხატა მარტში გამართულ სავალუტო აუქციონზე 39.6 მილიონი აშშ დოლარის გაყიდვით. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1 აშშ დოლარის ღირებულება 2.7020 ლარს შეადგენდა.

მნიშვნელოვანია ყურადღება დავუთმოთ ინფლაციის ისტორიულ და მიმდინარე მაჩვენებლებს. საქსტატის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების თანახმად, წლიური ინფლაციის მაჩვენებელი. 2021 წელს, წინა პერიოდში არსებული გაუფასურებისა და მსოფლიო ბაზაზე ნედლეულზე და ნავთობის ფასის მნიშვნელოვანი მატების გამო, წლიური ინფლაცია გაუტოლდა 9.6%-ს. 2022 წლის დასაწყისიდან, საკვებისა და ენერგიის რუსეთ-უკრაინის ომით გამოწვეული გაზრდილი ფასების ფონზე ინფლაციამ ზრდა განაგრძო. ამის საპასუხოდ 2022 წლის მარტში სებ-მა რეფინანსირების განაკვეთი კიდევ 0.5 პროცენტული ერთეულით, 11%-მდე გაზარდა. 2022 წლის ბოლოს

ინფლაციის მაჩვენებელმა 11.9% შეადგინა. მიუხედავად იმისა, რომ ინფლაციის არსებული მაღალი დონე გლობალური ფენომენია და ძირითადად გამოწვეულია მიწოდების მხარის ფაქტორებით, მკაცრი მონეტარული პოლიტიკა და ლარის გამყარება დაეხმარება სებ-ს ინფლაციის მიზნობრივ დონემდე შემცირებაში მას შემდეგ, რაც ფასების მიმართ წნეხი შედარებით შესუსტდება.

ნებისმიერმა ცვლილებამ სავალუტო პოლიტიკაში, აშშ დოლართან ან ევროსთან ლარის შემდგომმა გაუფასურებამ, ინფლაციის განგრძობამა ზრდამ ან სხვა ნეგატიურმა, მათ შორის, გარე ფაქტორებმა, შესაძლებელია მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე. აღნიშნულმა კი, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე.

საქართველოს სასამართლო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“ და ინვესტორებზე.

საქართველო ჯერ კიდევ ავითარებს ადეკვატურ სამართლებრივ ჩარჩოს, რომელიც აუცილებელია საბაზრო ეკონომიკის სათანადო ფუნქციონირებისთვის. ძირითადი საკანონმდებლო ბაზა შეიქმნა 1990-იან წლებში, ხოლო რამდენიმე ფუნდამენტური საკანონმდებლო აქტი (როგორცაა საგადასახადო კოდექსი, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, არბიტრაჟის შესახებ კანონი და ა.შ.) რამდენჯერმე ფუნდამენტურად შეიცვალა. აღნიშნული კანონმდებლობის სიახლემ და საქართველოს სამართლებრივი სისტემის სწრაფმა განვითარებამ წარმოშვა ეჭვები ამ საკანონმდებლო აქტების ხარისხთან და აღსრულებადობასთან მიმართებით, და ასევე გამოიწვია გაუგებრობა და არათანმიმდევრულობა მათ გამოყენებასთან დაკავშირებით. ამასთან, რამდენადაც საქართველოს კანონმდებლობა და მისი ინტერპრეტაცია შეიძლება იყოს გაუგებარი და ცვალებადი, შესაძლებელია, რომ პასუხისმგებელმა პირებმა და საწარმოებმა, მიუხედავად მათ მიერ მიღებული ყველა გონივრული ზომისა, მაინც ვერ დაიცვან კანონმდებლობის მოთხოვნები. აღნიშნულმა შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგები, მათ შორის, ჯარიმები, გაყინული საბანკო ანგარიშები და ნებართვების გაუქმება.

გარდა ამისა, საქართველოს სასამართლო სისტემაში რეფორმის რამდენიმე ეტაპი გაიარა, რომლის ფარგლებშიც მოხდა რეფორმა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დეპოლიტიზირების მიმართულებით, შეიცვალა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ კანონი, საქმეთა განაწილების ელექტრონული წესის ამოქმედება და მოხდა სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებები. მიუხედავად ამისა, დღემდე არსებობს ლეგიტიმური კითხვები სასამართლოს მიუკერძოებლობას, ეფექტურობასა და კვალიფიკაციასთან მიმართებით. საქართველოში დავის გადაწყვეტის ალტერნატიული საშუალებებისადმი ნდობის ნაკლებობის და სასამართლოში ადამიანური რესურსების სიმცირის გამო, სასამართლო პროცესები შეიძლება გაგრძელდეს წლების განმავლობაში. როგორც წესი, სხვა ქვეყნებთან შედარებით (კერძოდ, ევროპა და შეერთებული შტატები), საქართველოს სასამართლოების მოსამართლეებს ნაკლები გამოცდილება აქვთ კომერციულ და კორპორაციულ სამართალში. სასამართლო პრეცედენტებს არ აქვს სავალდებულო ძალა შემდგომ გადაწყვეტილებებზე და კომპანიები რჩებიან საკანონმდებლო ხელისუფლების რეაგირების იმედად. გაურკვევლობამ საქართველოს სასამართლო სისტემაში შესაძლებელია ნეგატიურად

იმუქმედოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე.

შესაძლებელია წარმოიქმნას გამოწვევები „DCFTA“-ის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის კუთხით.

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ევროკავშირთან ხელი მოაწერა „ასოცირების ხელშეკრულებას“ და გახდა „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) მხარე, რაც გულისხმობს ევროკავშირთან ვაჭრობის ლიბერალიზაციას. მოსალოდნელია, რომ „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შექმნის ახალ ბიზნეს-შესაძლებლობებს, თუმცა შესაძლებელია ასევე წარმოშვას გამოწვევები ბიზნესისთვის, მეურნეობისთვის და სახელმწიფოსთვის. „ასოცირების ხელშეკრულებისა“ და „DCFTA“-ის განხორციელების მიზნით, საქართველო შეიძლება ვალდებული გახდეს მოახდინოს თავისი კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია ევროკავშირის ფინანსური სექტორის მარეგულირებელ კანონმდებლობასთან და მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული ჰარმონიზაციის პროცესი გარკვეულ გამოწვევებთან იქნება დაკავშირებული.

მას შემდეგ, რაც საქართველო 2000 წელს გახდა „WTO“-ს წევრი, იგი ეტაპობრივად ახდენდა თავისი ვაჭრობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობის ნორმებთან და პრაქტიკასთან ჰარმონიზაციას. უახლესი საკანონმდებლო ცვლილებები მოიცავს 2013 წელს საქართველოს შრომის კოდექსში შეტანილ ცვლილებებს, რაც ემსახურებოდა საქართველოს შრომითი კანონმდებლობის „ასოცირების ხელშეკრულებითა“ და „DCFTA“-ით ნაკისრ ვალდებულებებთან დაახლოებას. აღნიშნული ცვლილებებით დამსაქმებლებს დაეკისრათ ზეგანაკვეთური სამუშაოს ანაზღაურების ვალდებულება, ასევე გაიზარდა ხელშეკრულების შეწყვეტის შედეგად დასაქმებულისთვის გადასახდელი კომპენსაციის ოდენობა (ერთი თვის ხელფასიდან ორი თვის ხელფასამდე), გამყარდა დასაქმებულის უფლებები დამსაქმებლის გადაწყვეტილების სასამართლოში გასაჩივრებასთან დაკავშირებით, აიკრძალა სამსახურიდან განთავისუფლება ობიექტური მიზეზის არსებობის გარეშე, გარანტირებულ იქნა საბაზისო სამუშაო პირობები და დაწესდა შრომის უსაფრთხოების რეგულაციები. კანონმდებლობაში შესული ცვლილებებით ასევე გაძლიერდა კონკურენციის სფეროს მარეგულირებელი სამართალი, რამაც შეიძლება შეზღუდოს „კომპანიის“ შესაძლებლობა გაზარდოს თავისი საბაზრო წილი.

ასევე, შესაძლებელია სხვა ცვლილებები განხორციელდეს მთავრობის პოლიტიკაში, მათ შორის, ცვლილებები შეიძლება შეეხოს ადრე გამოცხადებული სამთავრობო ინიციატივების განხორციელებას. გარდა ამისა, „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შეიძლება მიიმე ტვირთად დააწვეს მარეგულირებელ ორგანოებს, მოხდეს მათი რესურსების გადახრა მიმდინარე რეფორმებიდან და შეამციროს ამ ორგანოების ეფექტურობა.

ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, „კომპანია“ შესაძლებელია ვალდებული გახდეს შესაბამისად შეცვალოს თავისი პოლიტიკა და პროცედურები, რათა შესაბამისობაში იყოს ამგვარი საკანონმდებლო ცვლილებების მოთხოვნებთან. „კომპანია“

ვარაუდობს, რომ ცვლილებები მომავალშიც გაგრძელდება, თუმცა შეუძლებელია იმის პროგნოზირება, თუ რა გავლენას მოახდენს ამგვარი ცვლილებები „კომპანიაზე“ და რამდენად შეძლებს „კომპანია“ დაიცვას ამგვარი ცვლილებებით განსაზღვრული მოთხოვნები.

ახალი „მეწარმეთა შესახებ“. კანონის შესაბამისად, ასევე მომავალმა ან მიმდინარე ცვლილებებმა კანონმდებლობაში შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ინვესტორების მიერ ამონაგების მიღებაზე

2021 წელს შედგა ახალი კანონის „მეწარმეთა შესახებ“ წარდგენა. საქართველოს კანონი „მეწარმეთა შესახებ“ 1994 წელს შემუშავდა, პერიოდული განახლებების მიუხედავად კანონის წესდებების ნაწილი ზოგადი ხასიათის იყო, რის გამოც რიგი საკითხები რეგულირების ჩარჩოს მიღმა რჩებოდა. სწორედ ამიტომ, შემუშავდა ახალი კანონი უზრუნველყოფს კორპორატიული სამართლის პრინციპების, ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოებას, და, შესაბამისად როგორც აქციონერთა, ისე კრედიტორთა ტუ სხვა ბიზნეს-სუბიექტთა დაცვას.

ახალ კანონში „მეწარმეთა შესახებ“ შევიდა შემდგომი მნიშვნელოვანი ცვლილებები:

- შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება ემსგავსება სააქციო საზოგადოებას, რომელსაც შესაძლებლობა აქვს გამოუშვას როგორც ნომინალური ღირებულების, ისე ნომინალური ღირებულების არმქონე წილები. ამრიგად, შპს ხდება გაცილებით მოქნილი და მის ხელთ იქნება კიდევ მეტი კაპიტალის მოზიდვის ინსტრუმენტების სიმრავლე.
- კანონი ადგენს ყველა ფორმის სამეწარმეო საზოგადოების ორგანოებთან დაკავშირებულ ზოგად წესებს.
- კანონი დეტალურად აწესრიგებს ხელმძღვანელი ორგანოს წევრთა ისეთ კორპორაციულ მოვალეობებს, როგორიცაა: კეთილსინდისიერების მოვალეობა, კონკურენციის აკრძალვა, საქმიანი შესაძლებლობის მითვისების აკრძალვა და ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მოვალეობა.
- კანონით დამოუკიდებლად არის მოწესრიგებული საზოგადოების რეორგანიზაციის ისეთი სახეები, როგორიცაა გარდაქმნა, შერწყმა და გაყოფა.
- კანონი ასევე ითვალისწინებს განსაკუთრებულ დაცვას რეორგანიზაციის პროცესში მყოფი საზოგადოების კრედიტორებისთვის და ანიჭებს მათ სამეწარმეო საზოგადოების მიმართ მოთხოვნის უზრუნველყოფის გამოყენების უფლებას, თუკი რეორგანიზაცია საფრთხეს უქმნის მათი მოთხოვნების დაკმაყოფილებას.
- კანონი ადგენს მარეგისტრირებელი ორგანოს ელექტრონული პორტალის, როგორც ერთიანი ელექტრონული სივრცის, ცნებას. ელექტრონული პორტალის მეშვეობით ხდება მარეგისტრირებელ ორგანოში რეგისტრაციის პროცესში წარდგენილი დოკუმენტების გასაჯაროება, კანონით დაკისრებული გამოქვეყნების ვალდებულების შესრულება.
- მარეგისტრირებელი ორგანოს მიერ მეწარმისათვის გაგზავნილი შეტყობინება ჩაბარებულად ჩაითვლება მეწარმის იურიდიულ მისამართზე ჩაბარების მომენტიდან, ან მეწარმის ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდზე ელექტრონულად განთავსებიდან მე-15 დღეს.
- პარტნიორთა კრება გადაწყვეტილებაუნარიანია, თუკი მას ესწრება/ესწრებიან ხმების უმრავლესობის მქონე პარტნიორი/პარტნიორები. თუ საერთო კრება გადაწყვეტილებაუნარიანი არ არის, კრების მომწვევეს შეუძლია

იმავე წესითა და იმავე დღის წესრიგით ხელახლა მოიწვიოს კრება. მეორე კრება გადაწყვეტილებაუნარიანია, მასზე დამსწრე ხმის უფლების მქონე პარტნიორთა რაოდენობის მიუხედავად.

- კანონი განსაზღვრავს პარტნიორთა კრების, სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორის გადაწყვეტილებების გასაჩივრების უფლების მქონე სუბიექტებს და ვადებს. გადაწყვეტილების შეცვლის შესახებ სარჩელი შეტანილი უნდა იქნეს იმ მომენტიდან 1 თვის ვადაში, როდესაც შეცვლის უფლების მქონე პირმა გაიგო ან უნდა გაეგო ამ გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე, მაგრამ არაუგვიანეს გადაწყვეტილების მიღების დღიდან 6 თვისა, ხოლო თუ საერთო კრება კანონის ან წესდების მოთხოვნათა უხეში დარღვევით იქნა მოწვეული ან ჩატარებული – გადაწყვეტილების მიღების დღიდან არაუგვიანეს 1 წლისა. გადაწყვეტილების ან ინფორმაციის დამალვის შემთხვევაში შეცვლის ვადა აითვლება იმ მომენტიდან, როდესაც შეცვლის უფლების მქონე პირისთვის ცნობილი გახდა აღნიშნული გადაწყვეტილების შესახებ. გადაწყვეტილების გასაჩივრების გაშვებული ვადის აღდგენა დაუშვებელია.
- აქციონერის ძირითადი უფლებების წრეში ექცევა საერთო კრებაში მონაწილეობის უფლება, დღის წესრიგის გაცნობის უფლება, დივიდენდის უფლება, აქციათა თავისუფალი განკარგვის უფლება, საზოგადოებისათვის აქციათა სავალდებულო წესით მიყიდვის უფლება და სხვა.

უცნობია როგორ იმუშავებს მეწარმეთა შესახებ კანონში შესული ცვლილებები, „კომპანია“ ვალდებულია შესაბამისად შეცვალოს თავისი პოლიტიკა და პროცედურები, რათა შესაბამისობაში იყოს საკანონმდებლო ცვლილებების მოთხოვნებთან. სავარაუდოა, რომ ცვლილებები მომავალშიც გაგრძელდება და შეუძლებელია იმის პროგნოზირება, თუ რა გავლენას მოახდენს ამგვარი ცვლილებები „კომპანიაზე“ და რამდენად შეძლებს „კომპანია“ დაიცვას ამგვარი ცვლილებებით განსაზღვრული მოთხოვნები. კანონი 2022 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა და მის ამოქმედებამდე რეგისტრირებული ყველა საწარმო ვალდებულია კანონის ამოქმედებიდან 2 წლის ვადაში უზრუნველყოს სარეგისტრაციო მონაცემების კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობა.

გადახდისუუნარობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა საქართველოში განვითარების პროცესშია, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ინვესტორების მიერ ამონაგების მიღებაზე

საქართველოში საწარმოთა (გარდა კომერციული ბანკების, არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების და სადაზღვევო კომპანიების) გადახდისუუნარობის მარეგულირებელ კანონმდებლობაში მნიშვნელოვანი სიახლეა, კერძოდ 2021 წლის 1 აპრილიდან ძალაში შევიდა ახალი კანონი რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დავაყოფილების შესახებ. ახალი კანონით ჩნდება კრიზისში მყოფი საწარმოების ეფექტიანი და ბიზნესის გადარჩენაზე ორიენტირებული რესტრუქტურისაციის ახალი შესაძლებლობები.

კანონის მიზანია კრედიტორთა მოთხოვნების კოლექტიური დავაყოფილება რეაბილიტაციის მიღწევის გზით, ხოლო რეაბილიტაციის მიუღწევლობის შემთხვევაში -გადახდისუუნარობის მასის რეალიზაციით მიღებული თანხების განაწილებით. ახალი კანონი ორიენტირებულია მოვალის რეაბილიტაციის ხელშეწყობაზე, გადახდისუუნარობის მასის შენარჩუნება -გაზრდაზე და მსგავსი უფლებების მქონე კრედიტორების მიმართ თანაბარ მოპყრობაზე. კანონის შესაბამისად „ობლიგაციების“ ინვესტორები ჩაითვლებიან არაუზრუნველყოფილ

კრედიტორებად, ყოველგვარი პრეფერენციის გარეშე და დაკმაყოფილების მხრივ განთავსდებიან მსგავსი უფლებების მქონე კრედიტორთა რიგში.

გადახდისუუნარობის ახალი სისტემა სიახლეა, ამ ეტაპზე არ არსებობს კანონის პრაქტიკაში გამოყენების პრეცედენტები და უცნობია როგორ იმუშავებს.

საქართველოს საგადასახადო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობამ შეიძლება გამოიწვიოს გადასახადების ან ჯარიმების დაკისრება „კომპანიაზე“ და შესაძლებელია ცვლილებები შევიდეს არსებულ საგადასახადო კანონმდებლობასა და პოლიტიკაში.

საქართველოში პირველი საგადასახადო კოდექსი 1997 წელს იქნა მიღებული, ხოლო ამჟამად მოქმედი საგადასახადო კოდექსი 2010 წელსაა მიღებული და ძალაში 2011 წლის 1 იანვრიდან შევიდა. შედეგად, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის აღსრულების გაცილებით უფრო მოკლე გამოცდილება გააჩნია ვიდრე განვითარებული საბაზრო ეკონომიკის მქონე ქვეყნებს, სადაც საგადასახადო კანონმდებლობის პრაქტიკა ათწლეულების და ზოგიერთ შემთხვევაში საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბდა. აღნიშნული ფაქტი წარმოშობს გამოწვევებს კომპანიების მიერ საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვასთან დაკავშირებით, რამდენადაც აღნიშნული მოთხოვნები ხშირად გაუგებარია და არსებობს მათი სხვადასხვანაირი ინტერპრეტაციის შესაძლებლობა. შესაბამისად, კომპანიებისთვის არსებობს იმის რისკი, რომ საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნების დასაცავად მათ მიერ განხორციელებულ ქმედებებს საგადასახადო ორგანოები ჩათვლიან არასათანადოდ.

გარდა ამისა, საგადასახადო კანონმდებლობაში შედის ცვლილებები და შესწორებები, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს უჩვეულო სირთულეები „კომპანიისა“ და მისი ბიზნესისთვის. ახალი საგადასახადო კოდექსი ძალაში შევიდა 2011 წლის 1 იანვარს. 2017 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა ე. წ. „ესტონური მოდელი“, რომლის საფუძველზეც საწარმოები გათავისუფლდნენ მოგების გადასახადისგან გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ისინი ახორციელებენ დივიდენდის გაცემას. ამასთან, შეიცვალა „დღ“-ს გადახდასთან დაკავშირებული რეგულაციები, მათ შორის, დამატებული ღირებულების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი გახდა ავანსები (გარდა გრძელვადიანი რეგულარული მომსახურების ფარგლებში გადახდილი ავანსებისა).

2017 წლის 23 დეკემბერს ცვლილებები შევიდა საგადასახადო კანონში, ხოლო, 2018 წლის 1 იანვარს ძალაში შევიდა შესაბამისი ცვლილებები საგადასახადო კანონში საჯარო შეთავაზების გზით ბირჟაზე დაშვებული ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავლის დაბეგვრასთან დაკავშირებით. კერძოდ, საგადასახადო კოდექსის 82-ე მუხლის თანახმად საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრისაგან თავისუფლდება რეზიდენტი იურიდიული პირის მიერ საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით გამოშვებული და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე სავაჭროდ დაშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდის მიწოდებით მიღებული შემოსავალი და რეზიდენტი იურიდიული პირის მიერ 2023 წლის 1 იანვრამდე საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით გამოშვებული და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე

სავაჭროდ დაშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდიდან პროცენტის სახით მიღებული შემოსავალი. ამასთან, კოდექსის 99-ე მუხლის თანახმად მოგების გადასახადისგან თავისუფლდება არარეზიდენტის მიერ რეზიდენტი იურიდიული პირის მიერ საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით გამოშვებული და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე სავაჭროდ დაშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდის მიწოდებით მიღებული შემოსავალი, რომელიც არ მიეკუთვნება საქართველოში ამ არარეზიდენტის მუდმივ დაწესებულებას და არარეზიდენტის მიერ რეზიდენტი იურიდიული პირის მიერ 2023 წლის 1 იანვრამდე საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით გამოშვებული და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე სავაჭროდ დაშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდიდან პროცენტის სახით მიღებული შემოსავალი, რომელიც არ მიეკუთვნება საქართველოში ამ არარეზიდენტის მუდმივ დაწესებულებას.

სამინისტროებსა და სამთავრობო ორგანოებში, მათ შორის, საგადასახადო ორგანოებში, არსებობს განსხვავებული მოსაზრებები საგადასახადო კოდექსის სხვადასხვა დებულებების ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებით, რაც ქმნის გაურკვევლობასა და გაუგებრობას მათ მნიშვნელობასთან დაკავშირებით. თუმცა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსი იძლევა საგადასახადო ორგანოებისთვის მიმართვის შესაძლებლობას, გადასახადის გადამხდელების მიერ დაყენებული საგადასახადო საკითხების წინასწარ გადაწყვეტის მიზნით. „კომპანია“ თვლის, რომ ის ამჟამად და წარსულშიც სრულად იცავდა საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნებს, თუმცა არსებობს შესაძლებლობა, რომ საგადასახადო ორგანოები განსხვავებულ ინტერპრეტაციას მისცემენ კანონმდებლობის მოთხოვნებს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს „კომპანიაზე“ გადასახადების ან ჯარიმების დაკისრება. არსებობს ასევე იმის რისკი, რომ „კომპანიას“ შესაძლებელია ჯარიმები და საურავები დაეკისროს რეგულარული საგადასახადო შემოწმების შედეგად.

ამასთან, საგადასახადო კანონმდებლობა და მთავრობის საგადასახადო პოლიტიკა შეიძლება შეიცვალოს მომავალში, მათ შორის, მთავრობის ცვლილების შედეგად. ამგვარმა ცვლილებებმა შეიძლება მოიცვას ახალი გადასახადების დაწესება ან გადასახადების გაზრდა „კომპანიის“ ან „კომპანიის“ კლიენტების მიმართ, რამაც შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

ანტიმონოპოლიურმა რეგულაციებმა შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს კომპანიის საქმიანობაზე

საქართველო განვითარებადი ქვეყანაა, ამასთან, ევროკავშირთან გაფორმებული ასოცირების ხელშეკრულების პირობებში მოსალოდნელია ანტიმონოპოლიური კანონის შემდგომი ცვლილებები. უნდა აღინიშნოს, რომ 2014 წლის მარტში არსებითი ცვლილებები შევიდა საქართველოს კანონში „კონკურენციის შესახებ“ („კანონი კონკურენციის შესახებ“).

2014 წლის აპრილში „კონკურენციის შესახებ“ კანონის საფუძველზე შეიქმნა კონკურენციის სააგენტო. კონკურენციის სააგენტო უფლებამოსილია, მონიტორინგი გაუწიოს კერძო ორგანიზაციების მიერ საქართველოს ანტიმონოპოლიური კანონმდებლობის შესრულებას და აქვს უფლებამოსილება „კონკურენციის შესახებ“ კანონის დარღვევის შემთხვევაში კომპანიებს დააკისროს შესაბამისი ჯარიმები. ანტიმონოპოლიური რეგულაციების ცვლილებამ და სააგენტოს მიერ ამ რეგულაციათა აღსრულების პროცესის არაპროგნოზირებადმა ხასიათმა

შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნესზე.

„კომპანია“ ოპერირებს ისეთ სფეროში, რომლის მარეგულირებელი კანონმდებლობა დინამიურია და მუდმივად იცვლება.

საკვებისა და სურსათის წარმოება და რეალიზაცია საქართველოში სურსათის ეროვნული სააგენტოს მიერ რეგულირდება. სააგენტო არის საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც შექმნილია „სურსათის უვნებლობისა და ხარისხის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე. სააგენტო საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად ჩამოყალიბდა 2011 წლის 3 იანვრიდან. იგი შეიქმნა სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის ეროვნული სამსახურის ბაზაზე. რამდენადაც „კომპანია“ ძირითადად ოპერირებს საკვების საცალო ვაჭრობის სექტორში, აღნიშნული სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობა ყოველთვის იყო საზოგადოებრივად სენსიტიური საკითხი. 2004 წლის შემდეგ, „მთავრობის“ მიერ ბაზრის ფართო ლიბერალიზაციას მოჰყვა საკვები პროდუქტების ხარისხისა და მათი წარმოების მარეგულირებელი კანონმდებლობის განვითარების ტენდენცია.

მარეგულირებელი კანონმდებლობა შესაძლებელია შეიცვალოს, რამდენადაც საქართველო, ევროკავშირის ბაზარზე სრული ინტეგრაციის მიზნით, ახორციელებს საკუთარი კანონმდებლობის ჰარმონიზაციას ევროკავშირის კანონმდებლობასთან, „ასოცირების ხელშეკრულებისა“ და „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) საფუძველზე. „კომპანიის“ მენეჯმენტის აზრით, საქართველომ, მსგავსი ჰარმონიზაციის ფარგლებში, მომავალში შესაძლოა მიიღოს ევროკავშირის საკვების უსაფრთხოების რეგულაციების ეკვივალენტური რეგულაციები, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის დანახარჯების ზრდა.

საშემფასებლო საქმიანობა არ არის რეგულირებადი საქართველოში

„კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებულ იქნა დამოუკიდებელი შემფასებლის სს „სავის“ მიერ მომზადებული უძრავი ქონების შეფასების ანგარიში. უძრავი ქონების საშემფასებლო საქმიანობა არ არის რეგულირებადი საქართველოში, არ მოითხოვს სახელმწიფო ლიცენზირებას და არ ექვემდებარება სახელმწიფო ზედამხედველობას.

უძრავი ქონების შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან დაშვებებს. შეფასების პროცესში უზუსტობის არსებობის შემთხვევაში უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულება შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ღირებულებისგან.

ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ზოგადი რისკები

„ობლიგაციები“ წარმოადგენს *pari passu* ფასიან ქაღალდებს.

„ობლიგაციების პირობებში“ მითითებული ფინანსური შეზღუდვების გათვალისწინებით, „კომპანია“ დამატებით შეიძლება გამოუშვას ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც რიგითობით გაუთანაბრდება „ობლიგაციებს“. ნებისმიერმა ამგვარმა ფასიანი ქაღალდების გამოშვებამ შესაძლებელია შეამციროს იმ თანხის ოდენობა, რომელიც ინვესტორებმა შესაძლებელია ამოიღონ „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, რამდენადაც დამატებითი ვალის წარმოშობამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ შესაძლებლობაზე დაფაროს „ობლიგაციების“ ძირი თანხა და დარიცხული პროცენტი. აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ გადაყიდვის ფასზე.

არსებობს „ობლიგაციების“ ძირის და პროცენტის დაფარვის რისკი.

არსებობს რისკი, რომ სხვადასხვა მიზეზების გამო, „კომპანია“ ვერ მოახერხოს პროსპექტით განსაზღვრული ობლიგაციის პროცენტების და/ან ძირის დაფარვა დროულად, მათი გადახდის ვალდებულების დადგომისთანავე ან ვერ დაფაროს საერთოდ.

„ობლიგაციების“ საპროცენტო სარგებლის ცვლადობის რისკი.

„ობლიგაციების“ საპროცენტო განაკვეთი არ არის ფიქსირებული და ცვლადია. როგორც ობლიგაციების პირობებით არის გათვალისწინებული, საბოლოო საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებული იქნება 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთი კი, ინფლაციის დონის და მოლოდინების, საქართველოს სუვერენული რეიტინგის და სხვა საბაზრო პირობების გათვალისწინებით შესაძლოა მნიშვნელოვნად შეიცვალოს (გაიზარდოს ან შემცირდეს). „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელება შეიცავს იმის რისკს, რომ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შემდგომმა ცვლილებებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ ღირებულებასა და გადაყიდვის ფასზე.

გარდა ზემოთხსენებულისა, „ობლიგაციების“ საპროცენტო განაკვეთი შესაძლოა შემცირდეს სარეიტინგო სააგენტოს მიერ „კომპანიის“ საკრედიტო რეიტინგის შემცირების გამო (კუპონის რეიტინგის მიხედვით ცვლილების ცხრილი მოცემულია ობლიგაციების დათქმების 2.6.1 (რ) პუნქტში). საკრედიტო რეიტინგის შემცირების მიზეზი შესაძლოა გახდეს „კომპანიის“ გაუარესებული ფინანსური მდგომარეობა, ბაზარზე პოზიციის დაკარგვა, „კომპანიის“ დედა კომპანიის საკრედიტო რეიტინგის შემცირება, ან სხვა ფაქტორები რამაც შესაძლოა სარეიტინგო სააგენტოს შეფასებით „კომპანიის“ რისკიანობის დონე გაზარდოს.

„ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასი, ლიკვიდურობა და სარგებელი შეიძლება იყოს ცვალებადი.

„ობლიგაციების“ ბაზარზე გავლენას მოახდენს საქართველოში არსებული ეკონომიკური და საბაზრო პირობები და ასევე, სხვადასხვა ხარისხით, საპროცენტო განაკვეთები, ვალუტის გაცვლითი კურსები და ინფლაციის

მაჩვენებლები სხვა ქვეყნებში (შეერთებული შტატები, ევროკავშირის წევრი ქვეყნები და სხვ.). საქართველოში ლარში დენომინირებული ობლიგაციების ინვესტორები ობლიგაციებს უმეტესად მათი მთლიანი ვადის განმავლობაში ფლობენ და შედეგად ლარის ობლიგაციებით ვაჭრობის მოცულობა დაბალია. საფონდო ბირჟის საიტზე მოცემული ინფორმაციის მიხედვით ბოლო ორი წლის განმავლობაში ლარის ობლიგაციისთვის სავაჭრო სესიის დროს გარიგება არ განხორციელებულა. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ საქართველოში განვითარდება „ობლიგაციების“ აქტიური სავაჭრო ბაზარი ან, თუ განვითარდა, საქართველოში ან სხვაგან მომხდარი მოვლენები არ გამოიწვევს ბაზრის ცვალებადობას ან ამგვარი ცვალებადობა არსებითად უარყოფით გავლენას არ იქონიებს „ობლიგაციების“ ფასზე ან ლიკვიდურობაზე ან ეკონომიკურ და საბაზრო პირობებს არ ექნებათ სხვაგვარი უარყოფითი ეფექტი. თუ „ობლიგაციები“ მეორად ბაზარზე გაიყიდება, ვაჭრობა შეიძლება განხორციელდეს იმაზე ნაკლებ ფასად, ვიდრე მათი პირველადი შეთავაზების ფასია; აღნიშნული დამოკიდებულია არსებულ საპროცენტო განაკვეთებზე, მსგავსი ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, ზოგად ეკონომიკურ პირობებზე, „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და სხვა ფაქტორებზე. ნებისმიერმა მსგავსმა ცვალებადობამ შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

საკრედიტო ხელშეკრულებითა და ობლიგაციების პირობებით გათვალისწინებული გარკვეული ფინანსური დათქმები შეიძლება არ შესრულდეს

„კომპანია“ ან მისმა შვილობილმა შეიძლება ვერ უზრუნველყოს საკრედიტო ხელშეკრულებით ან ემისიის

პროსპექტით გათვალისწინებული ფინანსური ან არა-ფინანსური დათქმების შესრულება. ამასთან, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ „კომპანია“ შეძლებს დასტურის წერილების მიღებას შესაბამისი მხარეებისგან, და რომ სს „თიბისი ბანკი“ ან სხვა კრედიტორები არ ამოქმედებენ სასესხო ხელშეკრულების და ობლიგაციების „პროსპექტის“ ფარგლებში გათვალისწინებულ სანქციებს, რაც შესაძლოა გამოიხატოს ახალი დაკრედიტების გაცემაზე უარის თქმაში, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვაში, არსებული საკრედიტო დავალიანებების დაუყოვნებლივ გადახდის მოთხოვნაში და სხვა. აღნიშნული სანქციების ამოქმედებამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო საქმიანობაზე.

ობლიგაციების არსებული ფინანსური შეზღუდვები შესაძლოა საკმარისი არ აღმოჩნდეს და ვერ დაიცვას ინვესტორები.

არსებული ფინანსური დათქმები და შემზღუდავი პირობები (იხ. ობლიგაციების პროსპექტის პუნქტი: 2.7.1 „ვალდებულებები“) შეიძლება არ აღმოჩნდეს საკმარისი იმისათვის, რომ ობლიგაციებში ინვესტიციები დაცული იყოს და შედეგად, ინვესტორებმა შეიძლება საერთოდ ვერ მიიღონ ან მიიღონ იმაზე ნაკლები ძირი თანხა ან პროცენტი, რასაც მოელოდნენ.

„ობლიგაციები“ ხასიათდება გაცვლით კურსთან დაკავშირებული რისკებით.

„კომპანია“ „ობლიგაციების“ ძირ თანხას და პროცენტს გადაიხდის ლარში. ეს წარმოშობს ვალუტის კონვერტაციასთან დაკავშირებულ რისკებს, თუ ინვესტორის ფინანსური საქმიანობა ძირითადად დენომინირებულია ლარის გარდა სხვა ვალუტაში („ინვესტორის ვალუტა“). აღნიშნული რისკები მოიცავს გაცვლითი კურსების მკვეთრი ცვლილების რისკს (ლარის გაუფასურების ან „ინვესტორის ვალუტის“ რევალვაციის ჩათვლით) და რისკს, რომ „ინვესტორის ვალუტაზე“ შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ორგანოებმა დააწესონ ან შეცვალონ სავალუტო კონტროლის მექანიზმები. „ინვესტორის ვალუტის“ ლართან მიმართებით ღირებულების ზრდა შეამცირებს: (i) „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ სარგებელს „ობლიგაციებზე“; (ii) „ობლიგაციებზე“ გადასახდელ „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ ძირ თანხას; და (iii) „ობლიგაციების“ „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ საბაზრო ღირებულებას. მთავრობებმა და სავალუტო ორგანოებმა (როგორც ამას ადგილი ჰქონდა წარსულში) შეიძლება დააწესონ სავალუტო კონტროლის მექანიზმები, რომლებმაც შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს გამოსაყენებელ გაცვლით კურსზე. შედეგად, ინვესტორებმა შეიძლება საერთოდ ვერ მიიღონ ან მიიღონ იმაზე ნაკლები ძირი თანხა ან პროცენტი, რასაც მოელოდნენ. აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ გადაყიდვის ფასზე.

არსებობს კომპანიასა და განთავსების აგენტს, ასევე განთავსების აგენტსა და სს „თიბისი ბანკს“ შორის პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის საფრთხე

წინამდებარე შეთავაზების მიზნებისთვის განთავსების აგენტია „თიბისი კაპიტალი“, რომელიც ასევე იქნება გადახდისა და კალკულაციის აგენტი. იმავდროულად, არსებობს იმის ალბათობა, რომ „ობლიგაციების“ ნაწილის შემძენი იქნება სს „თიბისი ბანკი“, რომელიც საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი მსხვილი კომერციული ბანკია და აფილირებულია განთავსების აგენტთან. ჩამოთვლილმა გარემოებებმა შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი, ერთის მხრივ, განთავსების აგენტსა და კომპანიას, ხოლო მეორეს მხრივ, განთავსების აგენტსა და სს „თიბისი ბანკს“ შორის. თუმცა, „ემიტენტს“ მიაჩნია, რომ შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტი მინიმუმამდეა დაყვანილი შემდგომი გარემოებების გათვალისწინებით:

(ა) სრულიად დაყოფილია და არანაირი კავშირი არ არსებობს „თიბისი კაპიტალსა“ და მასთან დაკავშირებული ბანკის მენეჯმენტს შორის. ბანკს არ აქვს განთავსების აგენტის ყოველდღიურ საქმიანობაში ჩარევის ბერკეტები. შესაბამისად, განთავსების აგენტი მას მოექცევა როგორც ერთ-ერთ ინვესტორს, თანასწორობის და თანაბარუფლებიანობის საწყისებზე;

(ბ) მიუხედავად იმისა, რომ პირველ ეტაპზე განთავსების აგენტი წარმოადგენს „ობლიგაციების“ ნომინალურ მფლობელს, „ობლიგაციონერებს“ უფლება აქვთ შეწყვიტონ შესაბამისი ურთიერთობა განთავსების აგენტთან და „ობლიგაციებს“ ფლობდნენ სხვა ნომინალური მფლობელის ან პირდაპირ რეგისტრატორის მეშვეობით; და

(გ) „ემიტენტსა“ და „თიბისი კაპიტალს“ შორის არსებული ხელშეკრულება ითვალისწინებს გადახდისა და კალკულაციის აგენტის შეცვლის შესაძლებლობას. აღნიშნული ხელშეკრულების პირობებსა და წინამდებარე

ემისიის „პროსპექტს“ შორის ურთიერთსაწინააღმდეგო/ურთიერთგამომრიცხავი ჩანაწერის არსებობის შემთხვევაში, უპირატესობა მიენიჭება წინამდებარე ემისიის „პროსპექტს“.

არსებობს „ობლიგაციები“ ინვესტიციის კანონიერების დადგენის რისკი.

ინვესტორებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ მათ სამართლებრივ მრჩევლებთან იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად და რა ფარგლებში წარმოადგენენ „ობლიგაციები“ კანონიერ ინვესტიციას ამგვარი ინვესტორებისთვის და რამდენად და რა ფარგლებში არის შესაძლებელი „ობლიგაციები“ გამოყენებულ იქნას სხვადასხვა ტიპის სესხის უზრუნველყოფის საგნად. გარდა ამისა, ფინანსურმა ინსტიტუტებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ მათ სამართლებრივ მრჩევლებთან ან მარეგულირებლებთან, რათა განსაზღვრონ „ობლიგაციებთან“ სათანადო მოპყრობის რეჟიმი, რისკზე-დაფუძნებული კაპიტალის ან მსგავსი წესების საფუძველზე.

ინვესტორებს, რომელთა საინვესტიციო საქმიანობა არის საინვესტიციო კანონმდებლობის ან გარკვეული ორგანოების მიერ შემუშავებული რეგულაციების საგანი, შესაძლებელია შეზღუდული ჰქონდეთ ინვესტიციების განხორციელება ზოგიერთი ტიპის სავალ ფასიან ქაღალდებში, მათ შორის, „ობლიგაციებში“. ინვესტორებმა უნდა შეისწავლონ და გაანალიზონ მსგავსი შეზღუდვები „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებამდე.

ინვესტორები უნდა დაეყრდნონ „რეგისტრატორის“ და შესაბამის შემთხვევებში - „ობლიგაციების ნომინალური მფლობელის“ პროცედურებს.

„კომპანია“ „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის შესაბამისი თანხების გადახდის ვალდებულებას შეასრულებს „ნომინალური მფლობელის“ ან „გადახდის და კალკულაციის აგენტის“ მეშვეობით. „ობლიგაციების“ მფლობელი ვალდებულია დაეყრდნოს „რეგისტრატორის“, „ნომინალური მფლობელის“ ან „გადახდის და კალკულაციის აგენტის“ პროცედურებს და ამ გზით მიიღოს შესაბამისი თანხები. „კომპანიას“ არ ეკისრება პასუხისმგებლობა ამგვარი პირების ჩანაწერების სისწორესა თუ სისრულეზე.

„ობლიგაციების“ პირობები შესაძლოა შეიცვალოს ან გაუქმდეს ან შესაძლოა „ობლიგაციების“ მფლობელთა უმრავლესობამ უარი თქვას ამა თუ იმ დარღვევის გამო დეფოლტის გამოცხადებაზე.

„ობლიგაციების“ პირობები შეიცავს დათქმას „ობლიგაციების“ მფლობელთა კრების მოწვევის თაობაზე იმ საკითხების განხილვის მიზნით, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს მათ ინტერესებზე. აღნიშნული პირობები განსაზღვრულ უმრავლესობას უფლებას ანიჭებს ხმა მისცეს და მიიღოს გადაწყვეტილება „ობლიგაციების“ პირობების შეცვლის ან გაუქმების თაობაზე. ასეთ შემთხვევაში, „ობლიგაციების“ უმცირესობაში აღმოჩენილი მფლობელები ვალდებული იქნებიან დაეთანხმონ და იმოქმედონ უმრავლესობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.

5. მარეგულირებელი კანონმდებლობის მიმოხილვა

ზოგადი მიმოხილვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ექვემდებარება გარკვეულ საკანონმდებლო შეზღუდვებს, რამდენადაც ის ჩართული არი საკვების საცალო გაყიდვაში. შესაბამისად, იგი ვალდებულია დაიცვას გარკვეული საკანონმდებლო მოთხოვნები, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია პროდუქტების მიმოქცევასთან და საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებასთან. ასევე გათვალისწინებულ უნდა იქნას საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული იმ ტექნიკური რეგულაციების აბსოლუტური უმეტესობა, რომლებიც რელევანტურია „კომპანიის“ ბიზნეს-საქმიანობისთვის.

მარეგულირებელი ჩარჩოს განვითარება

პირველი საკანონმდებლო აქტი, რომელიც არეგულირებდა საცალო გაყიდვებს (მათ შორის, საკვები პროდუქტების საცალო გაყიდვებს) იყო 1996 წლის 20 მარტს მიღებული საქართველოს კანონი მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ. კანონი არეგულირებდა მომხმარებელთა საბაზისო უფლებებს და აღიარებდა კეთილსინდისიერი ვაჭრობის ისეთ ძირითად პრინციპებს, როგორიცაა გაყიდული პროდუქტის უსაფრთხოება, პროდუქტის ადეკვატური ხარისხი, სწორი და ზუსტი ინფორმაცია პროდუქტზე და სხვ. კანონი ეფუძნებოდა პოსტსაბჭოთა სტანდარტებს და აწესებდა პასუხისმგებლობას საცალო გამყიდველებისა და მწარმოებლების მიერ კანონში განსაზღვრული მოთხოვნების დარღვევისათვის. შესაბამისი ურთიერთობებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი დავა საბოლოოდ უნდა გადაწყვეტილიყო სასამართლო გზით. კანონი რამდენჯერმე შეიცვალა სექტორში არსებული გარემოს ცვალეზადობის გამო.

კანონთან ერთად, ამ უკანასკნელის შევსების მიზნით, 1996 წლის 13 სექტემბერს საქართველოს პრეზიდენტის მიერ მიღებულ იქნა რამდენიმე ნორმატიული აქტი. აღნიშნული აქტები, მათ შორის, მოიცავდა სპეციალური საკვები და არა-საკვები პროდუქტების გაყიდვის წესებს, ხილისა და ბოსტნეულის გაყიდვის წესებს, ალკოჰოლის გაყიდვის წესებს, და ა.შ. სხვა სფეროების რეგულირების მიზნით, საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებულ მრავალ ტექნიკურ რეგულაციასთან ერთად, არსებობდა ცალკე კანონები სტანდარტიზაციის (1999 წლის 25 ივნისი), პროდუქციის და მომსახურების სერთიფიკაციის (1996 წლის 6 სექტემბერი) და გაზომვათა ერთიანობის უზრუნველყოფის შესახებ, რომლებიც დაკავშირებული იყო საქართველოში საკვები პროდუქტის საცალო გაყიდვასთან.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო აქტი, რომელიც უზრუნველყოფდა საკვები პროდუქტის უსაფრთხოებას, იყო 1999 წლის 25 ივნისს მიღებული საქართველოს კანონი საკვებისა და თამბაქოს შესახებ. მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ საქართველოს კანონის მსგავსად, აღნიშნული კანონიც ეფუძნებოდა საბჭოთა სტანდარტებს და იყო ზოგადი ხასიათის. კანონი შეიცავდა შეზღუდვებს საკვების წარმოებაში პოტენციურად საშიში ნივთიერებების გამოყენებასთან დაკავშირებით და არ ითვალისწინებდა კონკრეტულ პასუხისმგებლობის ზომას აღნიშნული შეზღუდვების დარღვევისთვის, რაც რეგულირდებოდა ადმინისტრაციული და სისხლის სამართლის კოდექსებით. ბუნებრივად, მზარდმა ბაზარმა და საკვების

ადგილობრივი მწარმოებლების განვითარებამ წარმოშვა უფრო ახალი მარეგულირებელი სტანდარტების დადგენის საჭიროება, რამაც შედეგად გამოიწვია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და ხარისხის შესახებ კანონის (2005 წლის 27 დეკემბერი) და სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის მიღება.

თუმცა, აღნიშნული რეგულაცია პრაქტიკაში საკმაოდ არაეფექტური აღმოჩნდა, რამდენადაც იგი ეფუძნებოდა მოძველებულ სტანდარტებს, არ იყო რელევანტური დასავლური ბაზრისა და თავისუფალი ეკონომიკისთვის, შეიცავდა ბევრ წინააღმდეგობრივ ნორმას და, შედეგად, იყო გამოუსადეგარი. დანაწევრებული კანონების ცენტრალიზებისა და საკანონმდებლო სიცხადის უზრუნველყოფის მიზნით, 2012 წლის 8 მაისს მიღებულ იქნა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის ახალი კოდექსი და სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის ახალი კოდექსი. [პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის ახალი კოდექსი](#) მიზნად ისახავდა საქართველოს კანონმდებლობის ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოებას და ასევე სხვადასხვა კანონებსა და ტექნიკურ რეგულაციებში არსებული არაეფექტური საკანონმდებლო ნორმის გაუქმებას. რაც შეეხება სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსს, იგი იყო „DCFTA“-ის მოლაპარაკებებისთვის საქართველოს მზადყოფნასთან დაკავშირებით ევროკავშირის კომისიის რეკომენდაციების პირდაპირი შედეგი.

2022 წელს 29 მარტს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა და 2022 წლის 1 ივნისიდან ძალში შევიდან მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ საქართველოს კანონი. კანონი არეგულირებს ურთიერთობებს მოვაჭრესა და მომხმარებელს შორის. მომხმარებლად მიიჩნევა ფიზიკური პირი, რომელიც არაკომერციული მიზნით ყიდულობს საქონელს ან მომსახურებას.

კანონით გათვალისწინებულია დებულებები მოვაჭრის და მომხმარებლის ძირითადი უფლებები და ვალდებულებების, დისტანციური ხელშეკრულების და სარეწის გარეთ დადებული ხელშეკრულების, სამომხმარებლო ხელშეკრულების, ხელშეკრულების უსამართლო სტანდარტული პირობების, უსამართლო კომერციული საქმიანობის შესახებ, ასევე, კანონით დადგენილია მომხმარებლის უფლებების დაცვის ინსტიტუციური გარანტიები.

ახალი კანონით განისაზღვრა მომხმარებლის უფლებების დაცვის ინსტიტუციური გარანტიები, კერძოდ კანონის აღსრულებაზე ზედამხედველ ორგანოდ 2022 წლის 1 ნოემბრიდან განისაზღვრა კონკურენციის ეროვნული სააგენტო. კანონი ითვალისწინებს სააგენტოსთვის მიმართვის, საქმის შესწავლის წესებს და პირობებს ასევე კონკურენციის სააგენტოს მინიჭებული აქვს სანქციის გამოყენების უფლებამოსილება დარღვევების გამოვლენისას. სააგენტო გასცემს მითითებებს დამრღვევის მიმართ, რომელთა შესრულება სავალდებულოა. სააგენტოს გადაწყვეტილების განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში, მოვაჭრეს ჯარიმა დაეკისრება, კანონით გათვალისწინებული ოდენობის ფარგლებში.

საკვების წარმოებისა და გაყიდვის მარეგულირებელი კანონმდებლობის ძირითად მახასიათებლები

როგორც უკვე აღინიშნა, საკვების წარმოება (მათ შორის, მეცხოველეობა საკვების წარმოების მიზნებისათვის) და საკვების საცალო გაყიდვა რეგულირდება ორი ძირითადი საკანონმდებლო აქტით: პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსით და სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსით.

I. პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი ძირითადად კონცენტრირებულია მწარმოებლის პასუხისმგებლობაზე უხარისხო პროდუქტისათვის და აწესებს გარკვეულ მოთხოვნებს პროდუქტის შესახებ მომხმარებლისთვის ადეკვატური ინფორმაციის მიწოდებასთან დაკავშირებით, და, შესაბამისად, უზრუნველყოფს უსაფრთხო პროდუქტის განთავსებას ბაზარზე. აღსანიშნავია, რომ კოდექსი განვითარებული ქვეყნების უცხოურ სტანდარტებს აღაირებს საკმარის მტკიცებულებად, რათა იქ წარმოებული პროდუქცია დაუშვას ქართულ ბაზარზე ყოველგვარი დამატებითი პროცედურის გარეშე.

კოდექსი ადგენს მწარმოებლის პასუხისმგებლობას, რომელიც, მათ შორის, მოიცავს საქართველოში უცხოური პროდუქტის იმპორტიორის პასუხისმგებლობას (გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მწარმოებელს აქვს წარმომადგენლობა საქართველოში) ნებისმიერი იმ ზიანისთვის და/ან დანაკარგისთვის, რომელიც გამოწვეულია უხარისხო პროდუქტით. შესაბამისი მოთხოვნის ხანდაზმულობის პერიოდი შეადგენს 3 წელს, რომლის ათვლაც იწყება იმ მომენტიდან, როცა დაზარალებულმა გაიგო (ან უნდა გაეგო) თავისი უფლებების დარღვევის შესახებ, იმ პირობით, რომ დაზარალებულს უფლება აქვს მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება ზიანის გამოწვევი პროდუქტის ბაზარზე განთავსების მომენტიდან 10 წლის განმავლობაში. უნდა აღინიშნოს, რომ მწარმოებლის პასუხისმგებლობა არ შეიძლება შეიცვალოს ხელშეკრულებით და მისი გამორიცხვა დასაშვებია მხოლოდ კოდექსით სპეციალურად გათვალისწინებულ შემთხვევებში (მაგ. პროდუქტი არ იყო უხარისხო იმ მომენტში, როცა განთავსდა ბაზარზე და სხვ.).

მწარმოებელი ვალდებულია მომხმარებლებს მიაწოდოს ყველა შესაბამისი ინფორმაცია ბაზარზე განთავსებულ პროდუქტთან დაკავშირებით, მათ შორის, გამოყენების ინსტრუქცია და შესაძლო გვერდითი მოვლენები. თუ დადასტურდება, რომ პროდუქტმა შესაძლებელია მნიშვნელოვანი რისკი შეუქმნას მომხმარებლებს, მწარმოებელი ვალდებულია დაუყოვნებლივ შეატყობინოს შესაბამის ორგანოს და გამოიყენოს ყველა გონივრული ზომა შესაძლო შედეგის შესამცირებლად (მაგ. ამოიღოს პროდუქტი). კოდექსი ასევე შეიცავს იმ ინფორმაციის დაწვრილებით სიას, რომელიც მითითებულ უნდა იქნას პროდუქტის აღწერაში.

კოდექსის დიდი ნაწილი ეხება მშენებლობისა და სხვა მაღალი რისკის მატარებელი სექტორების (მაგ.: მდაროები, ნავთობსადენები, და სხვ.) ტექნიკური კონტროლის საკითხებს. ვინაიდან კანონის აღნიშნული ნაწილი არ არის რელევანტური „ნიკორა ჯგუფის“ საქმიანობისთვის, შესაბამისად, იგი არ უნდა იქნას გათვალისწინებული.

კოდექსი ასევე შეიცავს ცალკე თავებს ტექნიკური რეგულაციებისა და საქართველოს მთავრობის მიერ მათი მიღების პროცედურების, ასევე სტანდარტიზაციის, გაზომვათა ერთიანობის უზრუნველყოფის და

შესაბამისობის შემოწმების (პროდუქტის და/ან მასალის შესაბამისობის შემოწმება დადგენილ სტანდარტებთან და ტექნიკურ რეგულაციებთან) შესახებ.

- II. სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი აერთიანებს რეგულაციის სამ სფეროს, რომელიც ადრე რეგულირდებოდა სამი სხვადასხვა საკანონმდებლო აქტით. კოდექსი ადგენს მარეგულირებლის კომპეტენციასა და ფუნქციებს თითოეული სექტორისათვის და განსაზღვრავს იმ კონტროლის მეთოდებს, რომლითაც ეს უკანასკნელი უზრუნველყოფს საკანონმდებლო ნორმების ეფექტურ იმპლემენტაციას პრაქტიკაში.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტო არის მთავარი მოთამაშე საკვების წარმოების სექტორში და ყველა ბიზნესოპერატორი, რომელიც საქმიანობს ამ სფეროში, ექვემდებარება სააგენტოს რეგულაციას. აღნიშნული მიზნებისათვის, თითოეული საწარმო, რომელიც მოღვაწეობს შესაბამის რეგულირებად სფეროში, ვალდებულია ამგვარ ბიზნეს ოპერატორად დარეგისტრირდეს საჯარო რეესტრის მონაცემთა ბაზაში. ამასთან, თითოეული საკვების მწარმოებელი ვალდებულია დანერგოს საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების (HACCP) სისტემა, რაც რეგულირდება საქართველოს მთავრობის დადგენილება №581-ით (სურსათის მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე). საკვების მწარმოებელმა კოდექსით დადგენილი სტანდარტები უნდა დაიცვას წარმოების ყველა ეტაპზე, მათ შორის, თავად წარმოებისას, გადამუშავებისას და დისტრიბუციისას.

სააგენტო აღჭურვილია ფუნქციათა ფართო სპექტრით, რომელიც საშუალებას აძლევს მას გააკონტროლოს საკვების მწარმოებლების მიერ საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვა. მათ შორის, სააგენტო უფლებამოსილია დაავალდებულოს მწარმოებელი ამოიღოს ყველა პროდუქტი, თუ სააგენტოს აქვს „დასაბუთებული ეჭვი“, რომ ეს პროდუქტი შეიძლება იყოს მავნე. ასევე, სააგენტოს უფლება აქვს: (ა) შეამოწმოს მწარმოებლის დაწესებულება ყოველგვარი საფრთხილების გარეშე, აიღოს ნიმუშები და შეამოწმოს შესაბამისი დოკუმენტაცია; (ბ) მონიტორინგი გაუწიოს მწარმოებელს წინასწარ დაგეგმილი ვიზიტების მეშვეობით, სახელმწიფო კონტროლის წლიური პროგრამის ფარგლებში, წინა წლების შედეგების საფუძველზე (მაგ.: საკვების მოწამვლის, გარემოს დაბინძურების და სხვ. შემთხვევები); (გ) ზედამხედველობა გაუწიოს მწარმოებლის მიერ ნარჩენი საკვების განადგურებას, ბაზრიდან საკვების ამოღებას და რეგულატორის მითითებების შესრულებას. სააგენტოს კომპეტენცია იმ ბიზნეს ოპერატორებთან მიმართებით, რომლებიც ეწევიან მეცხოველეობას, არის იგივე.

ზემოთ აღწერილი ძირითადი კოდექსების გარდა, საკვების მწარმოებლები და ის საწარმოები, რომლებიც ეწევიან მეცხოველეობას, ექვემდებარებიან საქართველოს მთავრობის მიერ კონკრეტული სექტორებისთვის მიღებულ მრავალ ტექნიკურ სტანდარტს.

„ასოციების ხელშეკრულების“ საფუძველზე არსებული ვალდებულებები

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ევროკავშირთან ხელი მოაწერა „ასოციების ხელშეკრულებას“ და გახდა „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) მხარე.

„DCFTA“-თავისი არსით, მიზნად ისახავს გაზარდოს თავისუფლება საქონლითა და მომსახურებით ვაჭრობის სფეროში, მოიცავს მრავალ რელევანტურ საკითხს (მაგ. საკვების უსაფრთხოება) და გულისხმობს საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ეტაპობრივად დაახლოებას. იგი შესაძლებლობას აძლევს საქართველოს ისარგებლოს შემდეგი სამი ძირითადი თავისუფლებით ევროკავშირის ერთიან ბაზარზე: საქონლის თავისუფლება, მომსახურების თავისუფლება და კაპიტალის თავისუფლება.

„DCFTA“-ის მეოთხე თავი (სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები) შეიცავს საქართველოს ვალდებულებას ექვსი თვის ვადაში (2015 წლის თებერვალი) ევროკავშირის წარუდგინოს ევროკავშირის იმ კანონმდებლობის სია, რომელთანაც უნდა მოხდეს საკვების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება. შემდგომში, აღნიშნული სია შეიცვალა საქართველოში ევროკავშირის ექსპერტების ვიზიტის შედეგად. არსებული რედაქციით კანონმდებლობის სია შეიცავს ევროკავშირის 102 საკანონმდებლო აქტს საკვების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით და 84 აქტს ვეტერინარიასთან დაკავშირებით.

არსებობს გონივრული ვარაუდი იმისა, რომ საკვების წარმოებასთან და მეცხოველეობასთან დაკავშირებით ევროკავშირის სტანდარტების მიღება გაზრდის შესაბამისი ბიზნეს ოპერატორების საოპერაციო ხარჯებს.

ანტი-მონოპოლიური რეგულაციები

საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე ზედამხედველობას ახორციელებს 2014 წლის აპრილში დაფუძნებული კონკურენციის სააგენტო, რომელიც დაარსდა საქართველოს კონკურენციის შესახებ კანონის („**კონკურენციის შესახებ კანონი**“) საფუძველზე. „კონკურენციის შესახებ კანონი“ აღწერს და განსაზღვრავს იმ ქმედებებს, რომლებიც შეუთავსებელია სამართლიან კონკურენციასთან შესაბამის ბაზარზე. კანონის მიზანია უზრუნველყოს სამართლიანი კონკურენცია შესაბამის ბაზარზე, სპეციალურად რეგულირებული სექტორების გამოკლებით (კანონის მოქმედება არ ვრცელდება ისეთ სექტორებზე, რომელთაც ჰყავთ თავიანთი მარეგულირებელი ორგანო, მაგ.: კომერციული ბანკები). კონკურენციის ცნების განმარტება კონკურენციის შესახებ კანონის მიხედვით არის შემდეგი: „ბაზარზე არსებულ და პოტენციურ ეკონომიკურ აგენტებს შორის უკეთესი პოზიციის დასაკავებლად არსებული კონკურენცია“. ამასთან დაკავშირებით, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ გამოყოფს რამდენიმე სახის ქმედებას, რაც შეუთავსებლად ითვლება თავისუფალ კონკურენციასთან, კერძოდ: ა) დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენება; ბ) კონკურენციის შემზღუდველი ხელშეკრულება, გადაწყვეტილება კონკურენციის შეზღუდვაზე, შეთანხმებული ქმედება; გ) შემზღუდველი კონცენტრაცია (შერწყმა ან სხვა კონსოლიდაცია რაც იწვევს კონკურენციის შეზღუდვას); დ) არაკეთილსინდისიერი კონკურენცია; და ე) სახელმწიფო დახმარება.

ზოგადად, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ შედგენილია ევროკავშირის კანონმდებლობით განსაზღვრული

სამართლიანი კონკურენციის პრინციპებზე დაყრდნობით. ამასთან, „ასოცირების ხელშეკრულება“ შეიცავს სპეციალურ ნაწილს (თავი 10), რომელიც მთლიანად ეძღვნება კონკურენციის საკითხებს. შესაბამისად, ქართველი კანონმდებლის მიდგომა „კონკურენციის შესახებ კანონთან“ დაკავშირებით, შესაბამისობაშია ევროპულ მიდგომასთან.

კონკურენციის სააგენტო ახორციელებს კერძო პირების მიერ საქართველოს ანტი-მონოპოლურ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის კონტროლს და აქვს სხვადასხვა უფლებები მოახდინოს რეაგირება მისი დარღვევის შემთხვევაში, მათ შორის, მოახდინოს ჯარიმების დარიცხვა. დარიცხული ჯარიმის მაქსიმალური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი კომპანიის წლიური ბრუნვის 5%-ს, რაც შეიძლება გაიზარდოს 10%-მდე განმეორებითი დარღვევის შემთხვევაში. შესაბამისი ეკონომიკური აგენტი უფლებამოსილია კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილება გაასაჩივროს სასამართლოში.

დასაქმება

დამსაქმებლის რანგში, „ნიკორა ჯგუფის“ კომპანიები ვალდებული არიან დაიცვან ადგილობრივი შრომის კანონმდებლობით გათვალისწინებული მინიმალური სტანდარტები თანამშრომლების აყვანის, მათთან ხელშეკრულების შეწყვეტის და მათი დასაქმების ფარგლებში. ძირითადი შრომითი საკითხები საქართველოს ტერიტორიაზე რეგულირებულია საქართველოს შრომის კოდექსით. მოქმედი შრომის კოდექსი მიღებულ იქნა 2010 წლის 17 დეკემბერს. თუმცა, 2013 წლის ივნისში და 2020 წლის სექტემბერში მასში შეტანილ იქნა ცვლილებათა მთელი პაკეტი, რომელიც მიიღო პარლამენტმა და რომელმაც შეცვალა მისი შინაარსი. ზემოაღნიშნული ცვლილებების გათვალისწინებით, მოქმედი შრომის კოდექსი აღარ მოქმედებს დამსაქმებლის სასარგებლოდ, პირიქით, მასში შეტანილია დასაქმებულის დამცავი უამრავი უფლება. ძირითადად ასეთი დაცვითი მექანიზმები დასაქმებულების სასარგებლოდ მოქმედებს ხელშეკრულების შეწყვეტის წესთან დაკავშირებით - დამსაქმებელი არ არის უფლებამოსილი შეწყვიტოს შრომითი ხელშეკრულება უსაფუძვლოდ. ამასთან, ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც 30 თვეზე მეტი ხნის ვადით გრძელდება, ითვლება განუსაზღვრელი ვადით დადებულ ხელშეკრულებად და, შესაბამისად, მას არ შეიძლება გაუვიდეს მოქმედების ვადა (შესაძლებელია მხოლოდ მათი შეწყვეტა). დამსაქმებლები ვალდებული არიან აანაზღაურონ ზეგანაკვეთური შრომის საათები. ზეგანაკვეთურად ითვლება ნებისმიერი დრო, რომელიც აღემატება კვირაში 40 საათს (ზოგიერთ კონკრეტულ შემთხვევაში დასაშვებია კვირაში 48 საათი). განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ შრომის კოდექსი არ ახდენს დიფერენცირებას ე.წ. ადმინისტრაციაში მომუშავე თანამშრომლებსა და მუშა-ხელს შორის, ასევე სხვა თანამშრომლებისგან არ განასხვავებს მაღალი თანამდებობის პირებს, რომელთაც უკავიათ მენეჯერული პოზიციები, რაც შესაძლოა პრობლემატური იყოს გარკვეულ შემთხვევებში.

მნიშვნელოვანია, რომ შრომის კოდექსი არ ავალდებულებს დამსაქმებლებს უზრუნველყონ მათი თანამშრომლები ნებისმიერი სახის სადაზღვევო პაკეტით ან სხვა რაიმე სოციალური სარგებლით, გამონაკლისს წარმოადგენს მომეტებული საფრთხის შემცველ, მძიმე, მავნე და საშიშპირობებიან სამუშაო ადგილებზე მომუშავე

თანამშრომლები, რა შემთხვევაშიც დასაქმებული ვალდებულია საკუთარი ხარჯებით მუშაობის პერიოდში დასაქმებული უზრუნველყოს უბედური შემთხვევის დაზღვევით.

ასევე კოდექსი არ ავალდებულებს მათ მისცენ თანამშრომლებს ანაზღაურება ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების დროს, თუმცა ორივეს შეთავაზება დასაქმებულის მხრიდან ითვლება საუკეთესო პრაქტიკად. სხვა შემთხვევაში, დასაქმებულები უნდა დაეყრდნონ სახელმწიფოსგან მისაღებ ერთჯერად კომპენსაციას ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების შემთხვევაში და საყოველთაო სახელწიფო დაზღვევას, რომელიც ლიმიტირებულ პაკეტს სთავაზობს მომხმარებლებს.

2020 წლის სექტემბრის ცვლილების თანახმად შრომის კოდექსით ახლებურად რეგულირდება შრომითი დისკრიმინაციის აკრძალვასთან, ინდივიდუალურ შრომით ურთიერთობებთან დაკავშირებული საკითხები. კიდევ უფრო გაიზარდა დასაქმებულ პირთა სასარგებლოდ განსაზღვრული პირობები, მათ შორის და არამხოლოდ ქალისა და მამაკაცის მიერ შესრულებული თანაბარი სამუშაოსთვის თანაბარი ანაზღაურების გადახდის ვალდებულება, დისკრიმინაციის აკრძალვა, სტაჟირების ცნების განსაზღვრა და რეგულირება, ღამის საათებში დასაქმებული პირებისთვის წინასწარი და პერიოდული სამედიცინო შემოწმებების ჩატარების ვალდებულება და სხვა.

შრომის კოდექსში ცვლილებების პარალელურად მიღებულ იქნა ახალი კანონი შრომის ინსპექციის შესახებ, რომლის მიხედვითაც 2021 წლის 1 იანვრიდან შეიქმნა და ამოქმედდა სსიპ შრომის ინსპექცია. განსხვავებით მისი წინამორბედი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დავის სამინისტროს შრომის ინსპექტირების დეპარტამენტისა, სსიპ შრომის ინსპექციის უფლებები პრაქტიკულად შეუზღუდავია და მოიცავს როგორც შრომის უსაფრთხოების, ისე შრომითი უფლებების სრული მონიტორინგის უფლებას თავისი აღსრულების მექანიზმებითა და სანქციების გამოყენების უფლების ჩათვლით.

შრომის უსაფრთხოება

2019 წლის თებერვალში მიღებული იქნა კანონი შრომის უსაფრთხოების შესახებ, რომელიც არეგულირებს სახელმწიფო ორგანოების, დასაქმებელთა, დასაქმებულთა, დასაქმებულთა წარმომადგენლებისა და სამუშაო სივრცეში მყოფ სხვა პირთა უფლებებს, ვალდებულებებსა და პასუხისმგებლობას, რომლებიც დაკავშირებულია უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნასთან. „კომპანიას“ წარმოეშობა მთელი რიგი ვალდებულებები აღნიშნული საკანონმდებლო აქტიდან გამომდინარე. მათ შორის, (ა) „კომპანიის“ ის შვილობილები, რომლებიც დაკავებულები არიან კვების პროდუქციის წარმოებით, ვალდებული იყვნენ დარეგისტრირებულიყვნენ პირებად, რომლებიც ახორციელებენ მომეტებული საფრთხის შემცველ მძიმე, მავნე და საშიშპირობებიან სამუშაოებს; და (ბ) თითოეული საწარმო ვალდებულია ჰყავდეს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი. დამსაქმებელს, რომელსაც 20 ან ნაკლები დასაქმებული ჰყავს, შეუძლია პირადად შეასრულოს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის პროფესიული მოვალეობები იმ პირობით, რომ მას გავლილი აქვს ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული აკრედიტებული პროგრამა. თუ დამსაქმებელს 20-დან 100-მდე დასაქმებული ჰყავს, იგი ვალდებულია ჰყავდეს არანაკლებ 1 შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი, ხოლო 100 ან მეტი დასაქმებულის ყოლის შემთხვევაში

დამსაქმებელი ვალდებულია შექმნას შრომის უსაფრთხოების სამსახური არანაკლებ 2 შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტით. „კომპანია“, ისევე როგორც მისი შვილობილები, ვალდებული არიან დაიცვან კანონმდებლობის აღნიშნული მოთხოვნები დასაქმებულთა რაოდენობიდან გამომდინარე.

საზოგადოების არსებობის შეწყვეტა ახალი კანონმდებლობა

ახალი კანონით „მეწარმეთა შესახებ“ რეგულირდება სამეწარმეო საზოგადოების არსებობის შეწყვეტის პროცესი და გამოიყოფა არსებობის შეწყვეტის სამი სტადია:

- საზოგადოების დაშლა
- საზოგადოების ლიკვიდაცია
- რეგისტრაციის გაუქმება

საზოგადოების დაშლა

კანონი ითვალისწინებს საზოგადოების ნებაყოფლობით დაშლას პარტნიორთა გადაწყვეტილებით ან წესდებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და იძულებით დაშლას სასამართლოს გადაწყვეტილებით. კანონი შესაძლებლობას აძლევს პარტნიორს, მიმართოს სასამართლოს და მოითხოვოს საზოგადოების დაშლა. კანონი შესაძლებლობას აძლევს სხვა პარტნიორებს, თავიდან აიცილონ საზოგადოების დაშლა განმცხადებელი პარტნიორისთვის წილის სამართლიან ფასად გამოსყიდვის შეთავაზებით.

საზოგადოების ლიკვიდაცია

საზოგადოების დაშლის შემდგომ იწყება ლიკვიდაციის პროცესი. ლიკვიდატორის დანიშვნის და მისი უფლებამოსილების, ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების შესახებ საჯარო შეტყობინების, კრედიტორთა დაცვის და ქონების განაწილების საკითხებთან ერთად გათვალისწინებულია ასევე სამეწარმეო საზოგადოების საფირმო სახელწოდებაზე დამატების „ლიკვიდაციის პროცესში“ დართვის ვალდებულება.

საზოგადოების რეგისტრაციის გაუქმება

კანონის თანახმად, ვალდებულებების დაფარვის და დარჩენილი ქონების პარტნიორთა შორის ქონების სრულად განაწილება იწვევს ლიკვიდაციის დასრულებას, რაც საზოგადოების რეგისტრაციის გაუქმების წინაპირობაა. ისეთ შემთხვევაში, როდესაც რეგისტრაციის გაუქმების შემდეგ აღმოჩნდება, რომ საზოგადოებას დარჩა ქონება, ან აუცილებელია დამატებითი სალიკვიდაციო მოქმედებების განხორციელება, ხდება ლიკვიდაციის პროცესის განახლება და სასამართლო ნიშნავს ლიკვიდატორს ლიკვიდაციის პროცესის ბოლომდე მისაყვანად.

გადახდის უუნარობა

დერეგულირებულ იურიდიულ პირებზე, მათ შორის, „კომპანიაზე“, ვრცელდება რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ კანონით გათვალისწინებული პროცედურები (გამონაკლისია ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები და სხვ., რომლებიც ექვემდებარებიან სპეციალური რეგულირების რეჟიმს და რომელთა გადახდის უუნარობის პროცედურა რეგულირებულია შესაბამისი მარეგულირებელი ორგანოს მიერ).

კომპანიის გადახდისუნარიობის შეფასება ხორციელდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად შეუძლია იურიდიულ პირს მისი ვალდებულებების დაფარვა მათი შესრულების ვადის დადგომისას. გადახდისუნარიობის პროცედურები შეიძლება დაიწყოს, თუ მოვალე გადახდისუნარო გახდება ან შესაძლოა გახდეს გადახდისუნარო ახლო მომავალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ადეკვატური ზომები იქნება მიღებული შესაძლო გადახდისუნარიობის თავიდან ასაცილებლად. გადახდისუნარიობის საქმისწარმოება შესაძლოა დაიწყოს თავად კომპანიამ ან მისმა კრედიტორებმა, იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს მისი დაწყების კანონით განსაზღვრული წინაპირობები.

გადახდისუნარიობის საქმისწარმოების დაწყების შემდეგ, ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, არსებობს შემდეგი სახის რამდენიმე სცენარი, რომლის მიხედვითაც შეიძლება წარიმართოს გადახდისუნარიობის პროცესი: ა) გაკოტრება, რასაც მოჰყვება ლიკვიდაცია (საჯარო რექსტრიდან კომპანიის დერეგისტრაცია); ბ) რეაბილიტაცია (რაც სხვა იურისდიქციებში გაიგეგმულია რეორგანიზაცია/რესტრუქტურისაცია); ან გ) გადახდისუნარიობის საქმის შეწყვეტა. „გ“ პუნქტში აღნიშნული ოფციის გამოყენება შესაძლოა იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს გადახდისუნარიობის საფუძვლები ან ასეთი საფუძვლები აღმოჩნდება იქნა გადახდისუნარიობის დაწყების შემდეგ ან მოვალეს აქვს შესაძლებლობა მიმდინარე დავალიანებები გაისტუმროს სხვა კრედიტორების ინტერესების ხელყოფის გარეშე.

გადახდისუნარიობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობისა და გაკოტრების რეჟიმის გახსნის თაობაზე სასამართლოს განჩინების გამოტანის შემდეგ მოვალის მიმართ წარმოქმნილი დავალიანება, მათ შორის, გაკოტრების საქმის წარმოების დაწყების შემდეგ წარმოშობილი საგადასახადო ვალდებულებები:

- i. პრეფერენციული მოთხოვნები;
- ii. პრეფერენციული საგადასახადო მოთხოვნები;
- iii. არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, მათ შორის, გადახდისუნარიობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობამდე წარმოშობილი საგადასახადო მოთხოვნების თანხა, რომლებსაც არ მოიცავს ამ პუნქტის სხვა ქვეპუნქტები;
- iv. მოთხოვნები, რომელიც წარმოშობილია გადახდისუნარიობის შესახებ განცხადების დასაშვებად ცნობამდე არსებულ ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტისა და ჯარიმის სახით, ადმინისტრაციული ჯარიმები და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებიდან გამომდინარე სხვა ფულადი ვალდებულებები, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად დარიცხული ჯარიმები/საურავები;
- v. არაპრივილეგირებული მოთხოვნები;
- vi. კორპორაციული ურთიერთობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები (დივიდენდის გადახდის, აქციათა გამოსყიდვის ან შენატანის დაბრუნების ვალდებულებები).

ამონაგები თანხა, რაც არ არის საკმარისი ერთი და იმავე რანგის მოთხოვნების სრულად დასაკმაყოფილებლად, კრედიტორებს შორის განაწილდება თანაბარი პრიორიტეტით შესაბამისი მოთხოვნის თანხების პროპორციულად. ზემოაღნიშნული რიგითობა არ შეეხება ფინანსურად უზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, რომლებიც პრიორიტეტულად დაკმაყოფილდება სწორედ ამ უზრუნველყოფის საშუალებით, საქართველოს კანონმდებლობის

შესაბამისად.

და ბოლოს, უნდა აღინიშნოს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია გააკეთებს განაცხადს გადახდისუუნარობის პროცესის დაწყებაზე და გეგმავს რეაბილიტაციას/რეორგანიზაციას, მაშინ კომპანიამ მხედველობაში უნდა მიიღოს ის, რომ მას მოუწევს კომპანიის არსებული კრედიტორების სრულად დაკმაყოფილება.

6. „ობლიგაციების“ დაბეგვრა საქართველოში

წინამდებარე თავი შეჯამებას უკეთებს ქართულ საგადასახადო სისტემას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის. წინამდებარე შეჯამება ეფუძნება „კომპანიის“ მიერ მოქმედი კანონების, რეგულაციების და გადაწყვეტილებების გაგებას და ექვემდებარება საგადასახადო სამართლის ინტერპრეტაციების და პრაქტიკის ცვლილებებს, მათ შორის, ცვლილებებს, ინტერპრეტაციებს და განცხადებებს, რომლებსაც შესაძლოა ჰქონდეთ უკუმაღლა. ქვემოთ აღნიშნული გარკვეული განცხადებები „ობლიგაციების“ მფლობელების შესაძლო საგადასახადო რეგულირებასთან დაკავშირებით ამ კონტექსტში უნდა იქნას წაკითხული.

წინამდებარე შეჯამება არ აღწერს ყველა საგადასახადო რეგულაციას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის, განსაკუთრებით იმ „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის, რომლებზეც ვრცელდება სპეციალური საგადასახადო წესები. რეკომენდებულია „ობლიგაციების“ მფლობელებმა კონსულტაციები გაიარონ მათ პროფესიონალ მრჩეველებთან „ობლიგაციების“ შეძენის შედეგებთან დაკავშირებით, იმ ქვეყნის კანონმდებლობის გათვალისწინებით, რომლის რეზიდენტებიც არიან.

წინამდებარე ანალიზი წარმოადგენს საგადასახადო საკითხების ზოგად მიმოხილვას „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, რომელიც მომზადებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით. როგორც საქართველოს კანონმდებლობის სხვა სფეროები, საქართველოს საგადასახადო სამართალი და პრაქტიკა არ არის ისე მკაფიო და ნათელი, როგორც სხვა უფრო განვითარებულ სახელმწიფოებში. შესაბამისად, შესაძლებელია მასში შევიდეს ცვლილებები, როგორც კანონში, ასევე მის ამჟამინდელ ინტერპრეტაციაში., ა. აქედან გამომდინარე, შესაძლებელია „ობლიგაციების“ მფლობელების მიერ გადასახდელი თანხები დაექვემდებაროს საგადასახადო დაბეგვრას ან ამჟამად არსებული საგადასახადო განაკვეთები გაიზარდოს, რაც შეუძლებელია ნავარაუდები იქნას წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ თარიღისათვის. „ობლიგაციების“ თითოეულმა პოტენციურმა შემძენმა უნდა გაითვალისწინოს საგადასახადო პრობლემატიკა იმ ქვეყნების კანონმდებლობის მიხედვით, რომელიც გავრცელდება მის მიერ „ობლიგაციების“ შეძენაზე, ფლობასა და გაყიდვაზე.

პროცენტის დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის (რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ფიზიკური პირები, არარეზიდენტი საწარმოები და რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ორგანიზაციები) გადახდილი პროცენტი იბეგრება გადახდის წყაროსთან 5%-იანი განაკვეთით. გადახდის წყაროსთან დაბეგრილი პროცენტი მიმღები ფიზიკური პირის მიერ არ უნდა იქნას ჩართული მის ერთობლივ შემოსავალში. საქართველოს რეზიდენტი იურიდიული პირები, ასევე არარეზიდენტი იურიდიული პირების

მუდმივი დაწესებულებები შემოსავალში რთავენ ობლიგაციის ფლობისგან მიღებულ საპროცენტო შემოსავალს.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ობლიგაციებიდან მისაღები პროცენტი გადახდის წყაროსთან არ დაიბეგრება და ამგვარი პროცენტი არ უნდა იქნას ჩართული ობლიგაციების მფლობელების საქართველოში დასადეკლარირებელ შემოსავალში (როგორც ფიზიკური, ასევე არარეზიდენტი იურიდიული პირების შემთხვევაში), თუ ობლიგაციები იურიდიული პირის მიერ საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით არის გამოშვებული და სავაჭროდ დაშვებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე („აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“)⁷.

არარეზიდენტი იურიდიული პირის შემთხვევაში აღნიშნული შემოსავალი არ უნდა მიეკუთვნებოდეს საქართველოში ამ არარეზიდენტის მუდმივ დაწესებულებას. ასევე არარეზიდენტი იურიდიული პირის შემთხვევაში აღნიშნული გათავისუფლება მოქმედია 2023 წლის 1 იანვრამდე.

რეზიდენტი იურიდიული პირის შემთხვევაში, ობლიგაციებიდან მისაღები/მიღებული პროცენტი გადახდის წყაროსთან დაბეგრას არ ექვემდებარება. თუ პროცენტის მიმღები გადასულია მოგების გადასახადის ახალ, ე.წ. „ესტონურ მოდელზე“, ობლიგაციებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი, ისევე როგორც სხვა სტანდარტული შემოსავალი გათვალისწინებულ უნდა იქნას გასანაწილებელი მოგების გაანგარიშებაში და მოგების დივიდენდის სახით განაწილების შემთხვევაში, უნდა დაბეგროს არსებული კანონმდებლობის შესაბამისად. თუ პროცენტის მიმღები ჯერ არ გადასულა ე.წ. მოგების გადასახადის ესტონურ მოდელზე (ფინანსური ინტიტუტები), დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისას მან ობლიგაციიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი უნდა ჩართოს ერთობლივ შემოსავალში.

„ობლიგაციების“ იმ მფლობელებისთვის გადასახდელი პროცენტი, რომლებიც წარმოადგენენ საქართველოს მთავრობის მიერ ოფშორულ ზონებად აღიარებულ და შეღავათიანი დაბეგვრის სისტემის მქონე ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებს, იბეგრება 15%-იანი განაკვეთით.

პროცენტის გადახდის წყაროსთან დაბეგვრაზე შეიძლება გავლენა მოახდინოს ორმაგი დაბეგვრის თაობაზე საქართველოს და იმ ქვეყანას შორის გაფორმებულმა შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის „ობლიგაციების“ მფლობელი, რის საფუძველზეც ობლიგაციის მფლობელმა შესაძლებელია ისარგებლოს შეღავათით(გათავისუფლდეს გადახდის წყაროსთან დაბეგვრისგან).

⁷ გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N33/04 ბრძანების საფუძველზე, რომელიც მიღებულ იქნა 2018 წლის 20 თებერვალს, სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ (ს/კ: 211382145; სალიცენზიო ნომერი: №9001, თარიღი: 14.01.2000) ის ნაწილი, რომელიც 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ „ფასიანი ქაღალდების სავაჭრო სისტემასა და ლისტიგში დაშვების შესახებ წესის“ შესაბამისად განსაზღვრულია „A“ და „B“ კატეგორიის სალისტიგო სეგმენტად (კატეგორიად), აღიარებულ იქნა ორგანიზებულ ბაზრად 2018 წლის 1 იანვრიდან. ამასთან, საქართველოს საფონდო ბირჟას განესაზღვრა ვადა ორგანიზებულ ბაზრად აღიარებისათვის ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ყველა მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, რაც საქართველოს საფონდო ბირჟამ დააკმაყოფილა და გაუგრძელდა ორგანიზებულ ბაზრად აღიარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ 2018 წლის 21 სექტემბრის N 2-19/3269 წერილით. თუმცა, გასათვალისწინებელია, რომ იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს საფონდო ბირჟა ნებისმიერ მომენტში ვერ დააკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს, არსებობს იმის რისკი, რომ ბირჟამ დაკარგოს აღნიშნული სტატუსი, რასაც შედეგად მოჰყვება ინვესტორების მიერ შესაბამისი საგადასახადო შეღავათების დაკარგვა.

„ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად, მოგების ან საშემოსავლო გადასახადი არ იქნება გადასახდელი „ობლიგაციების“ გაყიდვასთან დაკავშირებით, თუ მასზე გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“.

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, შესაძლებელია წარმოიშვას შემდეგი საგადასახადო ვალდებულებები:

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი იურიდიული პირები 15%-იან მოგების გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმოშობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს და გადაიხადოს მოგების გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. მოგების გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი საწარმო (რის საფუძველზეც გამყიდველმა შესაძლებელია ისარგებლოს შეღავათით და გათავისუფლდეს გადასახადის გადახდის ვალდებულებისგან საქართველოში).

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი ფიზიკური პირები 20%-იან საშემოსავლო გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმოშობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს და გადაიხადოს საშემოსავლო გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. საშემოსავლო გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი პირი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი იურიდიული პირები ვალდებული არიან შემოსავალში ჩართონ „ობლიგაციების“ გასხვისებით მიღებული ნამეტი შემოსავალი, რომლის დაანგარიშება ხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. საგადასახდო კოდექსში შეტანილი ახალი ცვლილებების თანახმად, მოგების გადასახადის გადახდა უნდა მოხდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დივიდენდების განაწილება მოხდა იურიდიული პირის პარტნიორებს შორის. შესაბამისად, რეზიდენტ იურიდიულ პირს შესაძლებელია დაუყოვნებლივ არ წარმოეშვას მოგების გადასახადის გადახდის ვალდებულება.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი ფიზიკური პირები ვალდებული არიან გადაიხადონ 20%-იანი საშემოსავლო გადასახადი „ობლიგაციების“ გასხვისების შემდეგ. საშემოსავლო გადასახადის დაანგარიშება მოხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

გადასახადი ძირი თანხის გადახდაზე

„ობლიგაციის“ მფლობელების მიერ „ობლიგაციების“ გამოსყიდვისას მიღებული ძირი თანხა არ ითვლება დასაბეგრ შემოსავლად და, შესაბამისად, არ ექვემდებარება დაბეგვრას საქართველოში, იმ პირობით, რომ გამოსასყიდი ფასი არ აღემატება „ობლიგაციის“ თავდაპირველი გამოშვების ფასს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

საქართველოს საგადასახდო კოდექსი „ობლიგაციების“ გაყიდვას განიხილავს იმგვარ ფინანსურ ოპერაციად, რომელიც გათავისუფლებულია დამატებული ღირებულების გადასახადისგან.

სხვა საკითხები

საქართველოს საგადასახდო კოდექსი საგადასახდო ორგანოს აძლევს უფლებას გადაამოწმოს მხარეების მიერ მითითებული ტრანზაქციის ფასი, შესაბამისი პროცედურული მოთხოვნების დაცვით.

7. კომპანიის არსებითი ხელშეკრულებები

საკრედიტო ხელშეკრულებები სს თიბისი ბანკთან

სს ნიკორა ტრეიდსა და სს თიბისი ბანკს შორის მოქმედებს საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულება #787325 (დადების თარიღი: 20 აპრილი 2017 წ.), რომელიც წარმოადგენს სტანდარტულ საბანკო ჩარჩო ხელშეკრულებას. აღნიშნული დოკუმენტის ფარგლებში მოქმედია რამდენიმე საკრედიტო ხელშეკრულება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე ნარჩენი ვალდებულება შეადგენს 176 ათას ევროს.

პროდუქციის მიწოდების ხელშეკრულება შპს ნიკორასთან

შპს ნიკორა წარმოადგენს სს ნიკორა ტრეიდის ერთ-ერთ მსხვილ მიმწოდებელს. მათ შორის გაფორმებულია პროდუქციის მიწოდების ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც შპს ნიკორა სუპერმარკეტების ქსელს ამარაგებს ხორცი, ხორცპროდუქტებით და ნახევარფაბრიკატებით. გამყიდველი ვალდებულია მყიდველს მიაწოდოს ხარისხიანი, უფლებრივად და ნივთობრივად უნაკლო პროდუქცია. გამყიდველი ასევე პასუხისმგებელია, რომ მიწოდებული პროდუქცია აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ეტიკეტირების და პროდუქტის უსაფრთხოების სტანდარტებს.

ხელშეკრულება ასევე ითვალისწინებს მყიდველის მიერ გამყიდველის პროდუქციის (ან კონკრეტული პროდუქტის ან ასორტიმენტის) დაშვებისათვის საფასურის გადახდას, ისევე როგორც რეტრო ბონუსების გადახდის სისტემას. ასევე მყიდველი და გამყიდველი შესაძლოა შეთანხმდნენ მყიდველის მიერ გარკვეული მარკეტინგული მომსახურების გაწევის პირობებზე.

ხელშეკრულება ითვალისწინებს გამყიდველის სანქცირებას პროდუქციის მიწოდებლობის ან მიწოდების დაყოვნების, ისევე როგორც პროდუქციის ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენილ სტანდარტთან შეუსაბამობის გამო. სანქციის სიმძიმე დამოკიდებულია დარღვევის ხარისხზე და პოტენციურ ზიანზე.

ხელშეკრულების საფუძველზე, გამყიდველი უფლებამოსილია საკუთარი სარეალიზაციო პოლიტიკის გათვალისწინებით მოახდინოს გარკვეული პროდუქტების დელისტირება, ხოლო რომელიმე პროდუქტით მომარაგების შეფერხების შემთხვევაში ვალდებულია მყიდველს აცნობოს 7 დღით ადრე მაინც.

ხელშეკრულება დადებულია 1 წლის ვადით. მყიდველი ნებისმიერ დროს არის უფლებამოსილი შეწყვიტოს ხელშეკრულება გამყიდველისთვის 15 დღით ადრე შეტყობინების მიწოდების საფუძველზე.

ხელშეკრულებები სხვა მომწოდებლებთან

კომპანია ყველა მომწოდებელთან დებს სტანდარტულ ხელშეკრულებებს, რომელთა საფუძველზეც უფლება-მოვალეობების გადანაწილება მეტწილად იდენტურია (იხ. შპს „ნიკორასთან“ არსებული ხელშეკრულების აღწერა). განსხვავდება მხოლოდ კომერციული პირობები (როგორიცაა გადახდის პირობები, რეტრო ბონუსების ოდენობა და ა.შ.).

8. ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან კომპანიის დონეზე

ჯგუფის კომპანიებს შორის ოპერაციები არის ელიმინირებული კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და არ არის განმარტებული.

	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ოპერაციები 2023:				
ამონაგები	1	680	-	681
მარაგების შესყიდვა	-	84 622	-	84 622
სერვისების შესყიდვა	143	1,388	-	1 531
საპროცენტო ხარჯი	626	40	521	1 187

	დედა კომპანია	დედა კომპანიის შვილობილები	საერთო დამფუძნებელი	სულ
ოპერაციები 2022:				
ამონაგები	1	730	-	504
მარაგების შესყიდვა	-	76 091	-	76 091
სერვისების შესყიდვა	71	369	-	440
საპროცენტო ხარჯი	1 398	163	258	1 561

უმაღლესი ხელმძღვანელობის შრომის ანაზღაურება 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის შეადგენდა შესაბამისად 699 ათას (მათ შორის წინა წლების ბონუსი 195 ათასი ლარი) და 689 ათას ლარს შესაბამისად, გარდა ამისა 2022 წლის ბოლოს კომპანიის მენეჯმენტს დაერიცხა ბონუსი 2,657 ათასი ლარი რომელიც 2022 წელს გაცემული არ იყო. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ერიცხება ასევე ვალდებულება მენეჯმენტის მიმართ 5 ათასი ლარი და 2021 წლის გაუცემელი ბონუსი სახით 671 ათასი ლარის ოდენობით, სულ ჯამურად 3,333 ათასი ლარი. 2023 წლის ტოპ მენეჯმენტის ჯამური შრომის ანაზღაურებამ 928 ათასი ლარი შეადგინა.

2 კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

2021 წლის 7 დეკემბერს საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის №172/04 ბრძანებით დამტკიცდა საჯარო ფასიანი ქაღალდების ემიტენტებისათვის კორპორაციული მართვის კოდექსი, რომელიც ძალაში შევიდა 2022 წლის პირველი იანვრიდან.

საჯარო ფასიანი ქაღალდების ემიტენტები ვალდებული უზრუნველყონ კომპანიის კორპორატიული მართვის კოდექსთან შესაბამისობა და შესაბამისი ანგარიშის პირველადად წარდგენა უზრუნველყონ 2023 წლის წლიური ანგარიშის წარდგენის თარიღისთვის (არაუგვიანეს 2024 წლის 15 მაისი).

მიმდინარედ, ზემოაღნიშნულ კოდექსთან შესაბამისობაში მოყვანამდე, კომპანიას, როგორც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ანგარიშვალდებულ საწარმოს, შეეძინა აქვს კორპორატიული მართვის კოდექსი საზოგადოების წესდების ფარგლებში რომელიც მოიცავს კორპორატიული მართვის, გადაწყვეტილებების მიღების წესებს და აგრეთვე უმაღლესი მმართველი ორგანოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობაზე უფლებამოსილი პირისთვის დადგენილ უფლება-მოვალეობებს; საზოგადოების წესდება საჯარო, კერძოდ განთავსებულია მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში, სადაც შესაძლებელია აგრეთვე ყველა თანმდევი ცვლილების ნახვა.

9. კომპანიის მმართველობის ორგანოები

სს ნიკორა ტრეიდიში მოქმედებს საზოგადოების მართვის დუალისტური სისტემა, რაც გულისხმობს იმას, რომ საზოგადოებას ყავს ორი მმართველი ორგანო აქციონერთა საერთო კრება, როგორც მართვის უმაღლესი ორგანო და სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭო, შედგება შვიდი წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციაა კომპანიის დირექტორის საქმიანობაზე ზედამხედველობა და კონტროლი. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოში ქვეკომიტეტად შექმნილია აუდიტის კომიტეტი, რომლის ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესს, ხარისხის კონტროლის, რისკების მართვის და, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური ინფორმაციის შიდა აუდიტის ეფექტიანობას, ფინანსური ანგარიშგების/კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას ხარისხის კონტროლის სისტემის მონიტორინგის ანგარიშში ასახული დასკვნების გათვალისწინებით; საზოგადოების ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე პასუხისმგებელი პირია აღმასრულებელი დირექტორი, რომლის უფლება- მოვალეობები აგრეთვე განსაზღვრულია წესდებით და კანონით. აღმასრულებელი დირექტორის ხელმძღვანელობის უფლებამოსილება გულისხმობს უფლებამოსილების ფარგლებში საწარმოს სახელით გადაწყვეტილებების მიღებას, ხოლო წარმომადგენლობითი უფლებამოსილება გულისხმობს საწარმოს სახელით გამოსვლას მესამე პირებთან ურთიერთობაში.

პარტნიორთა საერთო კრება

საზოგადოების წესდების თანახმად საზოგადოების უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, რომელიც მოიწვევა წელიწადში სულ მცირე ერთხელ, საზოგადოების წლიური ბალანსის შედგენიდან 2 თვის ვადაში, სხვა შემთხვევებში მოიწვევა რიგგარეშე საერთო კრება წესდებით განსაზღვრული პირების მიერ.

საერთო კრება უფლებამოსილია:

- ა) შეცვალოს საზოგადოების წესდება, მათ შორის, საწესდებო კაპიტალი, საფირმო სახელწოდება, შეიტანოს სხვა ცვლილებები საზოგადოების წესდებაში, გადაწყვიტოს მისი ლიკვიდაციის საკითხი;
- ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება შერწყმის, გაყოფის, ან გარდაქმნის შესახებ;
- გ) მთლიანად, ან ნაწილობრივ გააუქმოს აქციონერის მიერ აქციების უპირატესი შესყიდვის უფლება საწესდებო კაპიტალის გაზრდის დროს, აგრეთვე, საწესდებო კაპიტალის გაზრდის მიზნით აქციებში კონვერტირებადი სხვა ფასიანი ქაღალდების გამოშვებისას.
- დ) მიიღოს, ან უარყოს სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორების წინადადება მოგების გამოყენების შესახებ, ან როცა ეს ორგანოები ვერ იძლევიან ერთიან წინადადებას, მიიღოს გადაწყვეტილება წმინდა მოგების გამოყენების შესახებ;
- ე) აირჩიოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები და გამოიწვიოს ისინი სამეთვალყურეო საბჭოდან, განსაზღვროს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის არჩევის ვადა;
- ვ) დაამტკიცოს აღმასრულებელი დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშები;

- ზ) გადაწყვეტოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების, მივლინების და სხვა საკითხ(ებ)ი;
- თ) აირჩიოს და გაათავისუფლოს გარე აუდიტორი.
- ი) მიიღოს გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოსა და აღმასრულებელი დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლო პროცესში მონაწილეობის შესახებ, ამ პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;
- კ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საზოგადოების ქონების შეძენის, გასხვისების, გაცვლის (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) ან სხვაგვარად დატვირთვის შესახებ, რომელთა ღირებულება აღემატება საზოგადოების აქტივების 50 (ორმოცდაათი) პროცენტზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საწარმოო საქმიანობას.
- ლ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საზოგადოების მიერ სესხებისა და კრედიტების აღების ან/და უზრუნველყოფის თაობაზე, რომლებიც აღემატება 20 (ოცი) მილიონ ლარს;

უფლების განხორციელების წესი

აქციონერთა კრების ზემოაღნიშნული უფლებამოსილებების განხორციელებისთვის, განსაზღვრულია აქციების მფლობელების მიერ გადაწყვეტილების მიღების ხმათა სხვადასხვა პროცენტული რაოდენობები, რომელიც მერყეობს ხმის უფლების მქონე კაპიტალის 50%- 75%- ზე მეტი აქციების მფლობელთა რაოდენობებს შორის, თუ კონკრეტულ შემთხვევაში კანონით სხვა რამ არ იქნა გათვალისწინებული;

ჩამოთვლილი უფლებამოსილებების გარდა, ყველა სხვა საკითხზე გადაწყვეტილებებს იღებს აღმასრულებელი დირექტორი ან სამეთვალყურეო საბჭო თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

აქციონერთა უფლებამოსილებები:

საზოგადოების აქციონერს უფლება აქვს:

- ა) პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით დაესწროს აქციონერთა საერთო კრებას და მონაწილეობა მიიღოს კენჭისყრაში;
- ბ) იქონიოს ერთი ხმა აქციონერთა კრებაზე მის საკუთრებაში (მფლობელობაში) არსებულ ყოველ აქციაზე.
- გ) ინფორმირებული იქნას საერთო კრების ჩატარებისა და მათზე განსახილველი საკითხების თაობაზე;
- დ) მოგების განაწილების შემთხვევაში მიიღოს დივიდენდები მისი კუთვნილი აქციების რაოდენობის პროპორციულად.
- ე) განკარგოს საკუთარი აქციები კანონმდებლობით დადგენილი წესით. აქციების დაგირავების, გასხვისებისთვის ან მესამე პირზე სხვა ფორმით გადაცემისთვის აუცილებელია აქციონერთა საერთო კრების წინასწარი თანხმობა. ამ პუნქტის მოქმედება არ ვრცელდება საჯარო ფასიან ქაღალდებზე.
- ვ) მოსთხოვოს საზოგადოებას თავისი აქციების შეფასება და გამოსყიდვა;

- ზ) სამეთვალყურეო საბჭოსგან მოითხოვოს იმ საკითხების დაზუსტება, რომლებიც შედის აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგში.
- თ) მოსთხოვოს განმარტებები აღმასრულებელ დირექტორსა (დირექტორებს) და სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრების დღის წესრიგის თითოეული პუნქტის გამო და გამოთქვას თავისი აზრი.
- ი) აქციების სარეთო რაოდენობის 5%-ის ან მეტის მფლობელებს უფლება აქვთ მოითხოვონ სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანი წლიური ბალანსის სპეციალური შემოწმება, თუ მათ გააჩნიათ საფუძვლიანი ეჭვი, რაიმე დარღვევის თაობაზე.
- კ) საზოგადოება უფლებამოსილია არ დააკმაყოფილოს აქციათა 5%-ის მფლობელი აქციონერების მოთხოვნა საზოგადოების სახელით დადებული გარიგებებთან და ინფორმაციებთან დაკავშირებით, თუ აღნიშნული მოთხოვნა ეწინააღმდეგება საზოგადოების ინტერესებს ან შესაძლებელია საფრთხე შეექმნას საზოგადოების კომერციული საიდუმლოების განჟღავნებას.
- ლ) აქციების 5%-ის მფლობელ აქციონერებს ან აქციონერთა ჯგუფს უფლება აქვთ, საზოგადოების წესდებით განსაზღვრულ ორგანოს (სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორებს) მოსთხოვონ საზოგადოების აქციონერთა რიგგარეშე კრების ჩატარება.

სამეთვალყურეო საბჭო

საზოგადოებაში შექმნილია სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც შედგება 7 (შვიდი) წევრისაგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრის არჩევა ხდება 3 (სამი) წლის ვადით, ხოლო უფლებამოსილების ვადა გრძელდება ამ ვადის გასვლის შემდეგაც ახალი წევრების არჩევამდე.

საზოგადოების წესდების მიხედვით სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენცია შემდეგია:

- ა) კონტროლი გაუწიოს აღმასრულებელი ან/და სხვა დირექტორ(ებ)ის საქმიანობას; სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერ დროს შეუძლია, მოითხოვოს აღმასრულებელი ან სხვა დირექტორებისაგან საზოგადოების საქმიანობის ანგარიში.
- ბ) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია გააკონტროლოს და შეამოწმოს საზოგადოების საბუღალტრო წიგნები, ასევე ქონებრივი ობიექტები, კერძოდ, საზოგადოების სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა.
- გ) მიწვიოს რიგგარეშე საერთო კრება, თუ ამას საზოგადოების ინტერესები მოითხოვს;
- დ) შეამოწმოს წლიური ანგარიშები, მოგების განაწილების წინადადება და ინფორმაცია მდგომარეობის შესახებ და ამის თაობაზე მოახსენოს საერთო კრებას;
- ე) სამეთვალყურეო საბჭო ახდენს აღმასრულებელი დირექტორის და ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე პასუხისმგებელი სხვა პირების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) დანიშვნას და მათ გამოწვევას, მათი უფლებამოსილების ფარგლების დადგენას, საჭიროების შემთხვევაში ასევე მათთან

სასამსახურო ხელშეკრულების დადებას და შეწყვეტას;

- ვ) სამეთვალყურეო საბჭო უფლებამოსილია, დირექტორებთან გარიგებების შესრულებისას წარმოადგინოს საზოგადოება, აგრეთვე, საერთო კრების გადაწყვეტილებით საზოგადოების სახელით მათ წინააღმდეგ წარმართოს სამართლებრივი დავა.

აგრეთვე, აღმასრულებელმა დირექტორმა (დირექტორებმა) მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით შეიძლება განახორციელოს შემდეგი საქმიანობა:

- ა) საწარმოთა 50%-ზე მეტი წილის შეძენა და გასხვისება;
- ბ) ფილიალების შექმნა და მათი ლიკვიდაცია;
- გ) წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობიდან გამომდინარე ვალდებულების მიღება;
- დ) სესხების და კრედიტების აღება, რომლებიც აღემატება 10 (ათი) მილიონ ლარს.
- ე) სესხების და კრედიტების უზრუნველყოფა, თუ ისინი არ მიეკუთვნებიან ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობას და აღემატება 10 (ათი) მილიონ ლარს. დაუშვებელია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორების ვალდებულებათა უზრუნველყოფა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამის თაობაზე გადაწყვეტილება მიღებულია საერთო კრების მიერ.
- ვ) ახალი სახის ეკონომიკური საქმიანობის დაწყება ან საქმიანობის არსებული სახის შეწყვეტა;
- ზ) სამეურნეო პოლიტიკის ძირითადი (ზოგადი) პრინციპების დადგენა;
- თ) სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;
- ი) გადაწყვეტილების მიღება საზოგადოების აქციებისა და სხვა ფასიანი ქაღალდების საფონდო ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების შესახებ, თუ ამგვარი დაშვება საზოგადოებას აკისრებს კანონით გათვალისწინებულ მნიშვნელოვან დამატებით ხარჯებს;
- კ) ხელმძღვანელ პირთათვის მოგებისა და სხვა მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობის, მათი საპენსიო უზრუნველყოფის პრინციპების განსაზღვრა და აქციონერთა კრებაზე დასამტკიცებლად წარდგენა;
- ლ) საზოგადოების უმაღლესი მენეჯმენტის რგოლის თანამშრომლების სამუშაოზე მიღება-გათავისუფლება და შრომის ანაზღაურების განსაზღვრა.
- მ) საზოგადოების ქონებისა შეძენის, გასხვისების ან გაცვლის (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, რომელთა ღირებულება შეადგენს საზოგადოების ქონების საბალანსო ღირებულების 10%-ს. ეს არ შეეხება საზოგადოების ჩვეულებრივ საქმიანობას;
- ნ) გადაწყვეტილების მიღება იმ საკითხებზე, რომლებიც კანონით არ განეკუთვნება არც აღმასრულებელი დირექტორის და არც საერთო კრების კომპეტენციას.
- ო) წმინდა მოგების განაწილების მოწონებულ წინადადებას სამეთვალყურეო საბჭო დასამტკიცებლად წარუდგენს საერთო კრებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

- თავმჯდომარე/წევრი: ვასილ სუხიაშვილი (პ/ნ 01024003505);
- თავმჯდომარის მოადგილე/წევრი: ტარას ნიჟარაძე (პ/ნ 01017003022);
- წევრი: ირაკლი ბოქოლიშვილი (პ/ნ 01024032145);
- წევრი: გია პეტრიაშვილი (პ/ნ 01026002268);
- წევრი: ირაკლი ნიკოლაიშვილი (პ/ნ 01015002814)
- წევრი: ვასილ ტარადინი 75 2877247
- წევრი: ოლეგ გუბანოვი, 71 7143091

სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთ წევრს, რომელიც სამართლებრივად ან/და ეკონომიკურად არ არის დაკავშირებული სააქციო საზოგადოებასთან მათ შორის არ ფლობს ამ საზოგადოების აქციებს და არ იღებს აღნიშნული საზოგადოებიდან ანაზღაურებას ან სხვა ეკონომიკურ სარგებელს, წარმოადგენს **გია პეტრიაშვილი პ/ნ 01026002268**.

სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები წლის განმავლობაში საშუალოდ ტარდება 3-5-ჯერ.

აუდიტის კომიტეტი

სამეთვალყურეო საბჭოში ფუნქციონირებს აუდიტის კომიტეტი, რომლის ძირითადი ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს:

- ა) ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესს;
- ბ) ხარისხის კონტროლის, რისკების მართვის და საჭიროების შემთხვევაში ფინანსური ინფორმაციის შედა აუდიტის ეფექტიანობას;
- გ) ფინანსური ანგარიშგების/ კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას ხარისხის კონტროლის სისტემის მონიტორინგის ანგარიშში ასახული დასკვნების გათვალისწინებით;
- დ) აუდიტის/აუდიტორული კომპანიის დამოუკიდებლობას „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან:

- ა) თავმჯდომარე/წევრი:პ/ნ გია პეტრიაშვილი (პ/ნ 01026002268), 18.05.1961
- ბ) წევრი: ირაკლი ნიკოლაიშვილი (პ/ნ 01015002814), 05.09.1971
- გ) წევრი: ირაკლი ბოქოლიშვილი (პ/ნ 01024032145), 01.10.1963

საზოგადოების ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა

საზოგადოების ხელმძღვანელობა და მისი წარმომადგენლობა ევალება აღმასრულებელ დირექტორს.

კომპანიის წესდების თანახმად აღმასრულებელი დირექტორი:

- ა) წარმოადგენს საზოგადოებას სასამართლოში და მესამე პირებთან ურთიერთობაში და პასუხს აგებს საზოგადოების ყოველდღიურ მართვაზე;
- ბ) საზოგადოების სახელით დებს გარიგებებს;
- გ) განკარგავს საზოგადოების სახსრებსა და ქონებას, წარმოადგენს საზოგადოებას, როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, გასცემს მინდობილობებს;
- დ) უზრუნველყოფს საერთო კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების ზუსტ და დროულ აღსრულებას;
- ე) ვალდებულია წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია გაწეული საქმიანობისა და საზოგადოების ფინანსური მდგომარეობის შესახებ;
- ვ) ადგენს საზოგადოების წლიურ ანგარიშსა და სამეურნეო მდგომარეობის ანგარიშს, ასევე, წმინდა მოგების განაწილების წინადადებას სამეთვალყურეო საბჭოზე წარსადგენად.
- ზ) აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია საზოგადოების საქმეები წარმართოს კანონმდებლობის, წინამდებარე წესდების და აქციონერთა გადაწყვეტილებების შესაბამისად. აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია, სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით განახორციელოს ის ქმედებები, რომელიც მოქმედი კანონმდებლობისა და წესდების თანახმად საჭიროებს სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობას. თანხმობა მიიღება სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების ფორმით.
- თ) სამუშაოზე იღებს და ათავისუფლებს საზოგადოების თანამშრომლებს;
- ი) საზოგადოების თანამშრომლებს განუსაზღვრავს დისციპლინური სახდელისა და წახალისების ფორმებს;
- კ) ამტკიცებს საზოგადოებისა და მისი ფილიალებისა და წარმომადგენლობების საშტატო განრიგს;
- ლ) განსაზღვრავს საზოგადოების თანამშრომლების შრომის ანაზღაურების ოდენობას და პირობებს;
- მ) ადგენს და ამტკიცებს საზოგადოების შინაგანაწესს, შიდა სახელმძღვანელო ინსტრუქციებს;
- ნ) ასრულებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ ინსტრუქციებს.

საზოგადოების აღმასრულებელი დირექტორია თემურ ალექსანდრია

ბატონი თემურ ალექსანდრია გამოცდილი ფინანსისტია. იგი „ნიკორა ტრეიდის“ დირექტორია 2022 წლის აპრილიდან და მანამდე ექვსი წლის განმავლობაში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა. 2012-2015 წლებში იგი იყო უფროსი ანალიტიკოსი და ბიზნესის განვითარების კოორდინატორი „ვითიბი ბანკში“. მანამდე იგი კორპორატიული ბიზნესის ანალიტიკოსი იყო „პროკრედიტ ბანკში“. ბატონ ალექსანდრიას აქვს ბაკალავრის ხარისხი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

მმართველობითი ორგანოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიმართ გამოყენებული დივერსიფიკაციის პოლიტიკა

კომპანია წევრებს შეარჩევს სხვადასხვა კრიტერიუმით, რომელიც ემყარება კომპანიის უმაღლესი ორგანოს – პარტნიორთა კრების შეფასებას კონკრეტულ პირზე, რომელიც დააკმაყოფილებს, პოზიციისთვის განსაზღვრული ფუნქცია-მოვალეობების შესრულებისთვის საჭირო უნარ-ჩვევებს; ამასთან გასათვალისწინებელია რომ, კანონით დადგენილ ვადებში კომპანიის მიერ შესაბამისობაში იქნება მოყვანილი ნებისმიერი ის საკითხი, რომელიც მოითხოვება საქართველოს კანონმდებლობით.

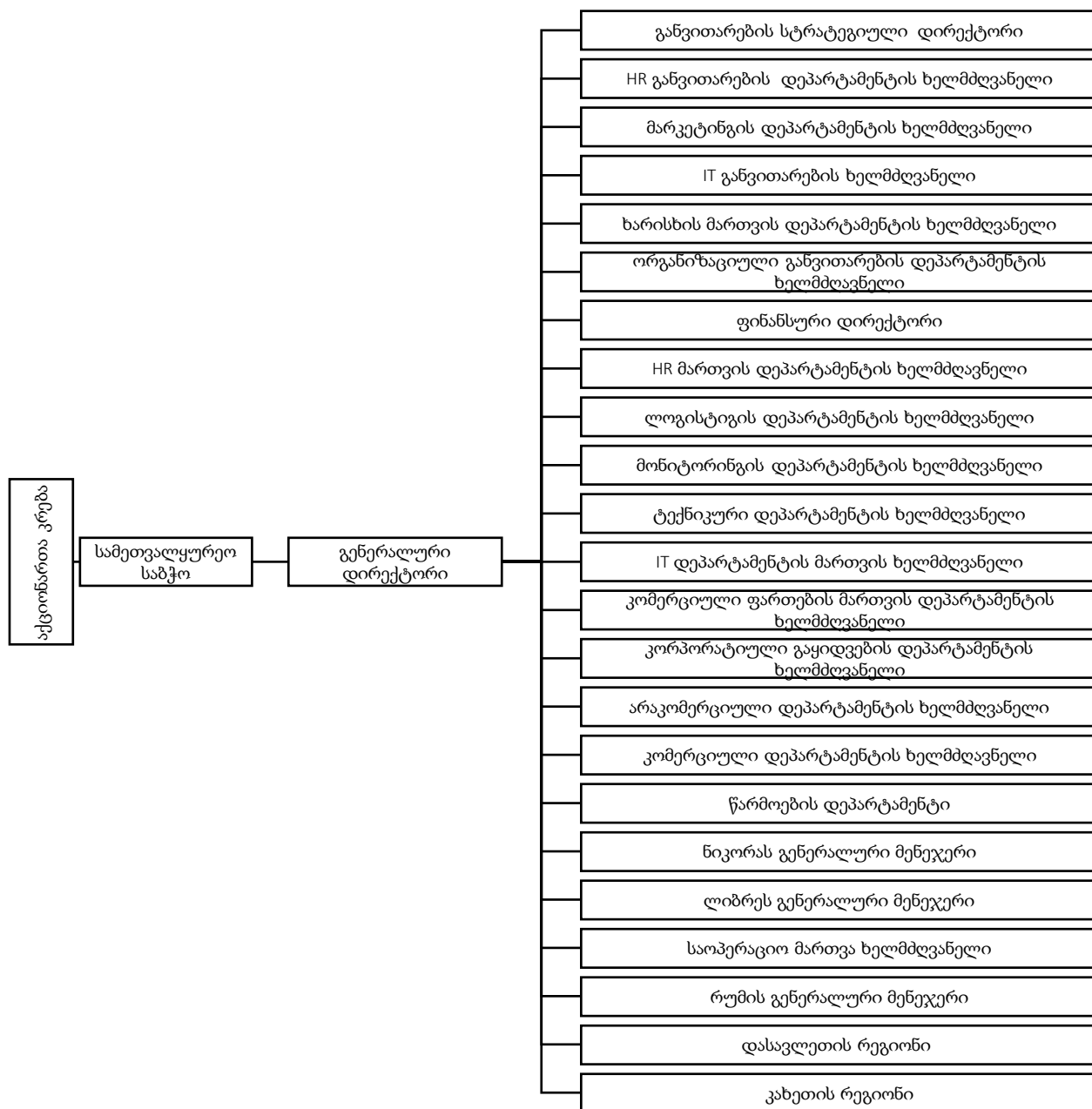
სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების შემთხვევა

საზოგადოების აქციები სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების მოთხოვნის საგანს არ წარმოადგენს;

10. კომპანიის სტრუქტურა და მენეჯმენტი

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „ნიკორა ტრეიდი“-ს სააქციო კაპიტალის 96.94%-ს სს „ნიკორა“ ფლობდა, ხოლო დანარჩენ წილს ფლობდნენ სხვა პირები, რომლებიც შესაბამისად არ ფლობდნენ აქციათა 5%-ზე მეტს.

სს „ნიკორა ტრეიდი“-ს შიდა სტრუქტურა

ძირითადი თანამშრომლები

„კომპანია“ მართავს დიდი გამოცდილების მქონე მენეჯერთა გუნდი, რომლის წევრებსაც ბევრი წელი აქვთ ნამუშევარი ჯგუფის შიგნით და გააჩნიათ ხანგრძლივი სამუშაო სტაჟი. სს „ნიკორა ტრეიდის“ ძირითადი თანამშრომლების მოკლე მიმოხილვა:

სამეთვალყურეო საბჭო

ვასილ სუხიაშვილი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე

ბატონი სუხიაშვილი სს „ნიკორას“ ერთ-ერთი დამფუძნებელია და მისი დირექტორი იყო 1998-იდან 2008 წლამდე, როცა იგი სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე გახდა. სს „ნიკორას“ დაფუძნებამდე იგი მართავდა გაზიანი სასმელის სადისტრიბუციო ბიზნესს მოსკოვში. ბატონ სუხიაშვილის მიღებული აქვს ბაკალავრის ხარისხი მექანიკურ ინჟინერიაში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტიდან.

ტარას ნიჟარაძე, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი/თავჯდომარის მოადგილე

1986 წელს, ტარას ნიჟარაძემ დაამთავრა მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის ფაკულტეტი და მიიღო ბაკალავრისა და მაგისტრის ხარისხი ნახევარგამტარების ფიზიკის სპეციალობით. 1987 წელს, ტარას ნიჟარაძემ სამეცნიერო კარიერა დაიწყო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ბაზაზე არსებულ სტრუქტურული კვლევების რესპუბლიკურ ცენტრში - მეცნიერ-მკვლევარის თანამდებობაზე. 1990 წლიდან, იგი აქტიურად მოღვაწეობს ბიზნესის სფეროში - გახლავთ საბანკო, ტურიზმის, სოფლის მეურნეობის, ბუნებრივი რესურსებისა და ენერგეტიკის სფეროებში მოღვაწე კერძო კომპანიების დამფუძნებელი და მენეჯერი.

ირაკლი ბოქოლიშვილი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ბატონი ბოქოლიშვილი „ნიკორა ჯგუფის“ მმართველია 2010 წლიდან, როცა იგი დაინიშნა გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე. იგი გახლდათ „ბაზისბანკის“ ერთერთი დამფუძნებელი სადაც 15 წლის განმავლობაში მუშაობდა სხვადასხვა პოზიციებზე, მათ შორის ფინანსური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის. მანამდე იგი მუშაობდა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მათემატიკის ფაკულტეტზე. ბატონ ბოქოლიშვილს დაცული აქვს დისერტაცია სსრკ-ს გამოყენებითი მათემატიკის სამეცნიერო აკადემიაში და გააჩნია სამეცნიერო ხარისხი მათემატიკასა და მათემატიკურ მოდელირებაში ლომონოსოვის სახელობის მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან. მას აგრეთვე გააჩნია სამეცნიერო ხარისხი საბანკო და საფინანსო საქმიანობაში თბილისის ჰუმანიტარულ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

გია პეტრიაშვილი, სს ნიკორას ტრეიდის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

გია პეტრიაშვილი ფლობს მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაგისტრისა და დოქტორის აკადემიურ ხარისხს თეორიული და მათემატიკური ფიზიკის განხრით. სამეცნიერო კარიერა, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაღალი ენერგიების ფიზიკის ინსტიტუტში, მეცნიერ-მკვლევარის პოზიციაზე დაიწყო. საბანკო სფეროში

მრავალწლიანი საქმიანობის შემდეგ - გია პეტრიაშვილმა, პარტნიორებთან ერთად, დააფუძნა სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია "მიკრო ბიზნეს კაპიტალი" ("ემბისი") და დაარსების დღიდან, იკავებს გენერალური დირექტორის პოზიციას, ხოლო 2017 წლიდან არის ამავე ორგანიზაციის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი.

ტაპ მენეჯმენტი

თემურ ალექსანდრია, აღმასრულებელი დირექტორი

ბატონი თემურ ალექსანდრია გამოცდილი ფინანსისტი. იგი „ნიკორა ტრეიდის“ დირექტორია 2022 წლის აპრილიდან და მანამდე ექვსი წლის განმავლობაში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა. 2012-2015 წლებში იგი იყო უფროსი ანალიტიკოსი და ბიზნესის განვითარების კოორდინატორი „ვითიბი ბანკში“. მანამდე იგი კორპორატიული ბიზნესის ანალიტიკოსი იყო „პროგრედიტ ბანკში“. ბატონ ალექსანდრიას აქვს ბაკალავრის ხარისხი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან

გიორგი ვერძაძე, ფინანსური დირექტორი

ბატონი გიორგი ვერძაძე „ნიკორა ტრეიდის“ ფინანსური დირექტორია 2022 წლის აპრილიდან. „ნიკორაში“ მოსვლამდე იგი მუშაობდა „თიბისი ბანკში“ 10 წლის განმავლობაში სხვადასხვა პოზიციაზე და ბოლო სამი წელი იყო უფროსი კორპორატიული ბანკი. ბატონი ვერძაძე არის ფინანსური ანალიტიკოსის წოდების მფლობელი (CFA® Charterholder) ასევე ფლობს მაგისტრის ხარისხს ფინანსებში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან და ბაკალავრის ხარისხი ფინანსებში კავკასიის უნივერსიტეტისგან (კავკასიის ბიზნესის სკოლა).

ლია სუხიაშვილი, კომერციული დირექტორი

ქალბატონი ლია სუხიაშვილი „ნიკორა ტრეიდის“ კომერციული დირექტორია 2006 წლიდან, ხოლო 2006 წლამდე სამი წლის განმავლობაში მუშაობდა მშობელი კომპანიის კომერციულ დეპარტამენტში. „ნიკორაში“ მოსვლამდე ქალბატონი სუხიაშვილი თბილისის ენდოკრინოლოგიის საერთაშორისო ცენტრში კარდიოლოგ ქირურგად მუშაობდა. მას აქვს სამედიცინო ხარისხი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისგან.

რუსუდან ჯერენაშვილი, შესყიდვების დირექტორი

ქალბატონი რუსუდანი 2008 წელს შეუერთდა JCS "Nikora Holding"- ს. მუშაობდა მარკეტინგის სპეციალისტად და ბრენდის მენეჯერად. ნიკორა ტრეიდში ის იკავებდა უფროსი კატეგორიის მენეჯერის თანამდებობას. დაამთავრა კავკასიის ბიზნესის სკოლა.

ირაკლი ლომაია, სუპერმარკეტების ქსელის განვითარების მიმართულების ხელმძღვანელი

ბატონი ირაკლი ლომაია „ნიკორა ჯგუფს“ შემოუერთდა 2006 წელს, თავდაპირველად როგორც ჯგუფის ფინანსური დირექტორი. ორი წლის შემდეგ იგი დაინიშნა სს ნიკორას გენერალურ დირექტორად საიდანაც 2010 წელს ბატონი ლომაია გადავიდა მულტინაციონალურ საცალო მოხმარების პროდუქტების მწარმოებელ კომპანიაში. თავდაპირველად Wrigley-ს კავკასიის გენერალურ დირექტორად ხოლო შემდგომში Mars Inc კორპორაცია კავკასია პლიუს ბელარუსია მოლდავეთი რეგიონალურ დირექტორად. 2017 წელს ბატონი ლომაია კვლავ შემოუერთდა „ნიკორა ჯგუფს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის რანგში და „ნიკორა ტრეიდში“ კურიერებს სუპერმარკეტების ქსელის განვითარებას. ბატონი ლომაია არის პროფესიონალი ფინანსისტი, ეკონომიკის ბაკალავრის ხარისხის მფლობელი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან.

11. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულადაა გამოყენებული კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა ინფორმაციაზე, თუ ეს სხვაგვარად არაა აღნიშნული.

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ა) ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა

ოპერაციებში ჯგუფი ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ჯგუფის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად ჯგუფი იყენებს ქართულ ლარს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ათას ლარში.

ბ) უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები საწყისად აღიარდება ოპერაციის დღის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში ასახული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება კონსოლიდირებული მოგებისა და ზარალის ანგარიშებზე.

წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს. არაფულადი აქტივები, რომლებიც შეფასებულია უცხოური ვალუტით, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით გადაიანგარიშება ოპერაციის შესრულების თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსით. ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკურსო მოგება და ზარალი წარდგენილია კონსოლიდირებულ მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნეტო სიდიდით.

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	დოლარი	ევრო
2023 წლის 30 ივნისი	2.6177	2.8591
2022 წლის 30 ივნისი	2.9289	3.0821

ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს დაპირებული საქონლის მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის გადაცემის სანაცვლოდ. ჯგუფი იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- ამონაგების აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და ამონაგების აღიარების დროულობა

ჯგუფის ამონაგები მოიცავს საცალო მაღაზიებში მარაგების გაყიდვას. მომხმარებლებზე კონტროლი გადადის მომხმარებლების მიერ საცალო მაღაზიებში პროდუქციის გაყიდვიდან და შესაბამისად ჯგუფი ამონაგებს აღიარებს დროის გარკვეულ მონაკვეთში. ჯგუფი თავის შეთანხმებებში არის მარწმუნებელი. ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია მოცემული ოპერაციიდან ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა და შესაძლებელია ამონაგების თანხის საიმედოდ შეფასება, მიუხედავად იმისა როდის მოხდება ანაზღაურება. ამონაგების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულების მიხედვით, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობებისა და ვადების საფუძველზე, გადასახადების გამოკლებით. მომხმარებლებს არ აქვთ უფლება რომ პროდუქცია დააბრუნონ ან ჩაანაცვლონ.

გარიგების ფასის განსაზღვრა

კომპანია ამონაგებს იღებს ფიქსირებული ფასით. ფასები შესაძლოა შეიცვალოს პერიოდულად, თუმცა მომხმარებელმა თითოეულ პროდუქციაზე იცის ფასი ყიდვამდე. მომხმარებელი ფულს იხდის პროდუქციის შესყიდვის მომენტში. შესაბამისად ხელმძღვანელობა არ აკორექტირებს ამონაგებს ფულის დროითი ღირებულების გამო.

ჯგუფის საცალო გაყიდვების მიმართულება ახორციელებს ერთგული მომხმარებლის წამახალისებელ პროგრამას. ჯგუფი მომხმარებლებს სთავაზობს ე.წ “ბონუს ბარათებს”, რომელზეც თანხის დარიცხვა ხდება მომხმარებლის მიერ პროდუქციის შესყიდვის პროპორციულად. ბარათის მფლობელს მომავალში ნიკორას სუპერმარკეტში ნებისმიერი პროდუქტის შეძენის საშუალება აქვს. მოცემული ქულები ჯგუფისთვის წარმოადგენს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ტრანზაქციის ფასს წარმოადგენს მომხმარებლისგან მიღებული ფული და ფულის ეკვივალენტები, რომელიც ნაწილდება შესყიდვის მომენტში შესასრულებელ და ბონუს ქულების საფუძველზე შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

ჯგუფი გარიგების ფასს თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებაზე ანაწილებს განცალკევებით გასაყიდი შედარებითი ფასის საფუძველზე, ჯგუფი ხელშეკრულების დაწყებისას განსაზღვრავს თითოეული

განსხვავებული საქონლის ან მომსახურების განცალკევებით გასაყიდი ფასს, რომელიც საფუძვლად უდევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებას და შემდეგ გარიგების ფასი ამ განცალკევებით გასაყიდი ფასების პროპორციულად ნაწილდება.

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის ფარგლებში მომხმარებელზე გაცემული ბონუს ქულები აღირიცხება იმ ამონაგებისგან განცალკევებით, რომლის ფარგლებშიც გაიცა ბონუს ქულა. მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების რეალური ღირებულება რეალიზაციის საწყის ეტაპზე ნაწილდება ბონუს ქულებსა და რეალიზაციის სხვა კომპონენტებს შორის. მომხმარებელზე გაცემული ბონუს ქულების სახელშეკრულებო ღირებულება მათ განაღდებადღე აღიარდება, როგორც საკონტრაქტო ვალდებულება ვალდებულებების მუხლში, რომელიც ამონაგებში აღიარდება პროდუქციის მიწოდების პროპორციულად.

ხარჯები

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

გუდვილი

გუდვილი წარმოადგენს საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც ინდივიდუალურად არ არის განსაზღვრული და დამოუკიდებლად აღიარებული. გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებით გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. გუდვილი განაწილებულია იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ისარგებლებენ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად

წარმოქმნილი სინერგიით და წარმოადგენენ ჯგუფში ყველაზე დაბალ დონეს, რომელ დონეზეც ხელმძღვანელობა ახდენს გუდვილის მონიტორინგს. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები, რომლებზეც ხდება გუდვილის მიკუთვნება გაუფასურებაზე ტესტირდება წელიწადში ერთხელ მაინც. გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე თავდაპირველად ამცირებს იმ გუდვილის მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც მიკუთვნებულია ასეთ ერთეულზე. დარჩენილი გაუფასურების ზარალი პროპორციულად ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალ სხვა აქტივებზე. გუდვილის გაუფასურების აღდგენა შემდგომ პერიოდებში არ ხდება. გაუფასურების ტესტთან დაკავშირებული პროცედურების სანახავად იხილეთ განმარტებითი შენიშვნა 11.

ძირითადი საშუალებები

პროდუქციის წარმოების, საქონლის მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია გადაფასებული ღირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის (თუკი გაუფასურებას ქონდა ადგილი) ღირებულებით. ძირითადი საშუალების გადაფასების დროს, გადაფასების დღისათვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ნეტო თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული თანხით. გადაფასებები დამოუკიდებელ შემფასებელთა მიერ ტარდება ისეთი ინტერვალით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისაგან რაც მას ექნებოდა პერიოდის ბოლოს, რომ მომხდარიყო მისი რეალური ღირებულებით შეფასება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს გარემოებების არსებითად ცვლილებას, რეალური ღირებულება ფასდება ყოველწლიურად.

ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი ჩაირთვება სხვა სრულ შემოსავლებში (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც იმავე აქტივთან დაკავშირებული გადაფასების რეზერვის შემცირება წინა პერიოდში უკვე აღიარებული იყო მოგება-ზარალში, ასეთ შემთხვევაში გადაფასების რეზერვის ზრდა მოგება-ზარალზე აღირიცხება წინა პერიოდში შემცირებული თანხის მოცულობით), ხოლო გადაფასების რეზერვი კაპიტალში. საბალანსო ღირებულების შემცირება, რომელიც გამოწვეულია გადაფასებით აღირიცხება მოგება-ზარალში, რადგან საბალანსო ღირებულება აღემატება ძირითადი საშუალების რეალურ ღირებულებას, ხოლო თუ არსებობს წინა პერიოდში ძირითადი საშუალების გადაფასებით წარმოქმნილი რეზერვი ხდება მისი შემცირება. გადაფასების რეზერვის გადატანა ხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე თუ მოხდა მასთან დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების გაყიდვა ან სხვა ფორმით მისი აღიარების შეწყვეტა.

ძირითადი საშუალებების სხვა ჯგუფები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალკე-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები. ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან დაკავშირებული ხარჯები,

კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ძირითადი საშუალების ობიექტის აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, თითოეული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი არის ისეთ მდგომარეობაში, რომელიც შეესაბამება ხელმძღვანელობის მიერ დასახულ მიზნებს. ცხრილი გვიჩვენებს ძირითადი საშუალების ჯგუფების სასარგებლო მომსახურების ვადებს.

	მომსახურების წელი
შენობები	5-45
მანქანა-დანადგარები	1-5
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	5-7
ოფისის აღჭურვილობა	1-5
ტრანსპორტი	4-5

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების სასრული ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების ვადაზე, რომელიც შეადგენს 1-15 წელს. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების უსასრულო ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო წლის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

იჯარა

იჯარის იდენტიფიკაცია

ხელშეკრულების დაწყებისას ჯგუფი აფასებს, მთლიანად ხელშეკრულება არის თუ არა იჯარა, ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. იმის დასადგენად, ესა თუ ის ხელშეკრულება გადასცემს თუ არა მომხმარებელს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ჯგუფი აფასებს, გამოყენების პერიოდის განმავლობაში მომხმარებელს გააჩნია თუ არა შემდეგი ორივე უფლება:

- ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან პრაქტიკულად მთლიანი სარგებლის მიღების უფლება და
- იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება

საწყისი აღიარება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება როგორც:

- აქტივი, რომელიც წარმოადგენს იჯარის ვადის განმავლობაში, იჯარის ობიექტის გამოყენების უფლებას და
- ვალდებულება საიჯარო გადასახდელების ანაზღაურებისთვის.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის საიჯარო გადახდები, რომლებიც გაითვალისწინება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში, მოიცავს იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებულ შემდეგი სახის გადახდებს, რომლებიც განხორციელებული არ არის იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის:

- ა) ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ), მისაღები წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით;
- ბ) ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველად შეფასებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ინდექსის, ან განაკვეთის გამოყენებით
- გ) თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- დ) შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას
- ე) იჯარის ვადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის

ვადამდე შეწყვეტის არჩევის უფლების გამოყენებას.

საიჯარო გადახდები მოიცავს გარკვეულ არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადახდებს. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ისეთი გადახდებია, რომლებიც ფორმის მიხედვით შეიძლება ცვალებადობას ითვალისწინებდეს, მაგრამ, თავისი არსით, გარდაუვალი გადახდებია. არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები იმ შემთხვევაში არსებობს, როდესაც გადახდები იმგვარადაა სტრუქტურირებული, როგორც ცვლადი საიჯარო გადახდები, მაგრამ მათთვის დამახასიათებელი არ არის ნამდვილი ცვალებადობა. ამგვარი გადახდები მოიცავს ისეთ ცვლად პირობებს, რომლებსაც რეალური ეკონომიკური შინაარსი არ გააჩნია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აქტივების გამოყენების უფლებას თვითღირებულებით აფასებს. აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას,
- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე, მიღებული წამახალისებელი საიჯარო გადახდების გამოკლებით
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი, ან საიჯარო აქტივის აღსადგენად ისეთ მდგომარეობაში მოყვანის მიზნით, რაც მოითხოვება საიჯარო ხელშეკრულების პირობებით.

შემდგომი შეფასება

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების გამოკლებით. თუ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად საიჯარო აქტივზე საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დასრულებისას მოიჯარეს გადაეცემა, ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს მოიჯარის განზრახვას, რომ ის გამოიყენებს აქტივის შესყიდვის არჩევის უფლებას, აქტივის ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე. სხვა შემთხვევაში, აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივების გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. საიჯარო აქტივი ამორტიზდება საიჯარო ხელშეკრულების ვადას დამატებული ხელმძღვანელობის მიერ გაგრძელების უფლების შეფასების პერიოდზე. აქტივის გამოყენების უფლების პერიოდი მოიცავს 1-10 წელს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი აღიარდება მოგება/ზარალში. საიჯარო

ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

თუ შეიცვალა თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის პირობის ფარგლებში ან შეიცვალა მომავალი საიჯარო გადახდები იმის გამო, რომ შეიცვალა ამ გადახდების განსაზღვრისთვის გამოსაყენებელი ინდექსი ან განაკვეთი, საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება იჯარის ვადის დასაწყისში განსაზღვრული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც საიჯარო გადახდების ცვლილება გამოწვეულია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით.

როცა კომპანია ახდენს იჯარის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაციას, ამ შემთხვევაში, აღრიცხვა დამოკიდებულია მოდიფიკაციის შინაარსზე:

- მოდიფიკაცია აისახება, როგორც განცალკევებული იჯარა, თუ მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება გამოყენების სფერო და ანაზღაურება იზრდება გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი ანაზღაურებით.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღრიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, იჯარის მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის თარიღისთვის მოიჯარე ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას გადასინჯული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის საფუძველზე.
- იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო, მცირდება აქტივების გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, მოგება/ზარალში აღიარდება ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიანად შეწყვეტასთან; საიჯარო ვალდებულება შემდგომში კორექტირდება იმგვარად, რომ მისმა საბალანსო ღირებულებამ ასახოს მოდიფიცირებული საიჯარო გადასახდელები მოდიფიცირებული ვადის განმავლობაში, რომლებიც დადისკონტირებულია მოდიფიკაციის თარიღისთვის არსებული განაკვეთით. ასეთ დროს, აქტივების გამოყენების უფლებაც შესაბამისი თანხით კორექტირდება.

ჯგუფი არასაიჯარო კომპონენტებს არ გამოაცალკევებს საიჯარო კომპონენტებისგან და ამის ნაცვლად თითოეული საიჯარო კომპონენტი და მასთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტი აღრიცხება, როგორც ერთი საიჯარო კომპონენტი.

იჯარის ვადის განსაზღვრა

იჯარის ვადა არის იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მოიჯარეს აქვს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლება, შემდეგ პერიოდებთან ერთად: ა) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მათ შორის მიღებული საქმიანი პრაქტიკით გამყარებული), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს; და ბ) პერიოდები, რომლებსაც მოიცავს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის

უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას არ გამოიყენებს.

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იჯარის ვადის დადგენისას. იმის შესაფასებლად, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, ჯგუფი განიხილავს ყველა სათანადო ფაქტს და გარემოებას, რომელიც მოიჯარეს ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება, ან არ გამოიყენოს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლება. ჯგუფი ხელახლა აფასებს, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ ის გამოიყენებს იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლებას, ან არ გამოიყენებს იჯარის ვადამდე შეწყვეტის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც: ა) მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება; და ბ) გავლენას ახდენს იმის შეფასებაზე, საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული არ ჰქონდა იჯარის ვადის დადგენისას, ან არ გამოიყენებს ისეთ უფლებას, რომელიც ადრე გათვალისწინებული ჰქონდა იჯარის ვადის განსაზღვრისას.

ზღვრული სასესხო განაკვეთი

ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის, საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივების გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ზღვრული სასესხო განაკვეთის დადგენისთვის. დაკვირვებადი მონაცემების გამოყენებით განისაზღვრება ძირითადი განაკვეთი, რომელიც კორექტირდება მოიჯარისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური ფაქტორებით და უზრუნველყოფის (იჯარის ობიექტის) მახასიათებლებით.

საიჯარო გადახდების განსაზღვრა

საქართველოში ხშირად იჯარის ხელშეკრულება არ მოიცავს ჩანაწერს (ან მოიცავს არასრულ ჩანაწერს) იჯარის განახლების/გაგრძელების შესახებ. ზემოთხსენებული უფლების არსებობა გამყარებულია მიღებული საქმიანი პრაქტიკის შესაბამისად. ჯგუფი ამგვარ მიღებულ საქმიან პრაქტიკას განიხილავს ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილად. ასეთი შემთხვევებისთვის, საიჯარო ვალდებულების განსაზღვრისას შეფასებული საიჯარო გადახდები არის უცვლელი მთელი საიჯარო ვადის განმავლობაში განახლებადი პერიოდის ჩათვლით. საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს ხელშეკრულების ფიქსირებულ ფასს და არსებითად ფიქსირებულ საიჯარო გადასახდელებს.

მოკლევადიანი იჯარა, ცვლადი საიჯარო გადახდები და გრძელვადიანი იჯარა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს

ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიან იჯარასთან და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარასთან მიმართებაში გამოიყენოს გათავისუფლება. ამ იჯარასთან დაკავშირებული საიჯარო გადახდები აღირიცხება ხარჯის სახით იჯარის ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით. სხვა სისტემატური საფუძველი იმ შემთხვევაში გამოიყენება, თუ ეს საფუძველი უფრო ადეკვატურად ასახავს მოიჯარის მიერ სარგებლის მიღების

სტრუქტურას/მოდელს.

ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ასახული არ არის საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში იმ პერიოდში, წარდგენილია მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, იმ პერიოდში რომელშიც წარმოიშვა ამ გადახდების გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება (გარდა გუდვილისა)

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფი გადახედავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება იმისათვის, რომ განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი. თუ შეუძლებელია ცალკეული აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრა, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ არსებობს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ცალკეულ ერთეულებზეც, ან სხვა შემთხვევაში, ისინი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უმცირეს ჯგუფზე, რომლისთვისაც შეიძლება განისაზღვროს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი.

განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები, ან ის არამატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოყენებისთვის ჯერ არ არის ხელმისაწვდომი გაუფასურების გამოსავლენად მოწმდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, და აგრეთვე მაშინ, როდესაც აქტივის გაუფასურების ნიშნები არსებობს.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები. თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადასინჯულ ოდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შებრუნების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომ თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს შეძენის, გადამუშავების და სხვა ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მარაგების თვითღირებულება მცირდება მიღებული ფასდაკლებით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების გადამუშავების დანახარჯები მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული პროდუქციის ერთეულის წარმოებასთან. ასევე, მოიცავს სისტემატურად გასანაწილებელ მუდმივ და ცვლად ზედნადებ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულია ნედლეულისა და მასალების მზა პროდუქციად გარდაქმნის, გადამუშავების პროცესში. მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც წარმოების მოცულობის ცვლილებასთან მიმართებაში უცვლელი რჩება. ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც იცვლება წარმოების მოცულობის ცვლილებების პირდაპირპროპორციულად.

გაყიდვის შემთხვევაში მარაგები აღიარდება ხარჯად იმ პერიოდში, როდესაც აღიარდება მისი შესაბამისი ამონაგები. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერის თანხებიც აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ხდება ჩამოწერა ან ადგილი აქვს დანაკარგებს. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულების გაზრდით გამოწვეული ნებისმიერი ჩამოწერის უკუგატარების თანხა ზრდის გაუფასურებული მარაგების

საბალანსო ღირებულებას განახლებულ ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებასა და თვითღირებულებას შორის უმცირეს თანხამდე. მარაგები ჩამოიწერება ფიფო მეთოდით.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენის გამო აქვს მიმდინარე (იურიდიული თუ არაკონტრაქტული) ვალდებულება, მოსალოდნელია, რომ ჯგუფს მოეთხოვება ამ ვალდებულების გასტუმრება და შესაძლებელია ვალდებულების ოდენობის სათანადო სიზუსტით განსაზღვრა.

ანარიცხებად აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს იმ თანხის ყველაზე ზუსტ შეფასებას, რომელიც საჭირო იქნება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის, ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და გაურკვევლობების გათვალისწინებით. როდესაც ანარიცხები ფასდება მიმდინარე ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება (თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მასზე არსებითია).

თუ ანარიცხების დაფარვისთვის საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ნაწილობრივ ან მთლიანად მიღება მესამე მხარისგან არის მოსალოდნელი, მისაღები თანხის აღიარება აქტივად ხდება მაშინ, როდესაც ფაქტობრივად გარანტირებულია ანაზღაურების მიღება და მისაღები თანხის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“. ჯგუფის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნესი მოდელი შეესაბამება ჯგუფის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად: „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები ძირითადად წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები). ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. ჯგუფი საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. ჯგუფი აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და

ფული და ფულის ეკვივალენტებს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებულ ფულს და ბანკში არსებულ თანხებს.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე ჯგუფი მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს: სესხებს და ობლიგაციებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ურთიერთგადაფარავს მაშინ, როდესაც ურთიერთგადაფარვა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და ჯგუფი გეგმავს ანგარიშშორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

სააქციო და საემისიო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი განსაზღვრულია კომპანიის მფლობელების მიერ. აქციების გაყიდვით მიღებული ანაზღაურება ფასდება რეალური ღირებულებით. ნომინალურ ღირებულებაზე ნამეტით გამოშვებული და გაყიდული აქციებიდან მიღებული თანხები აღირიცხება, როგორც საემისიო კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წარმოშობილია მათი გადახდის იურიდიული მოვალეობა. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და შესაბამისი თანხით მცირდება კაპიტალი. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე გამოქვეყნებული დივიდენდები განიმარტება ბალანსის შემდგომ მოვლენებში.

3 არაფინანსური ანგარიშგება

სს ნიკორა ტრეიდი წარმოადგენს სს ნიკორას შვილობილ კომპანიას. სს ნიკორას როგორც ჯგუფის არაფინანსური ანგარიშგება გამოქვეყნებულია მის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასთან ერთად. არაფინანსური ანგარიშგების ცალკეული დეტალები მოცემულია ქვემოთ ტექსტში ხოლო სხვა დეტალები მოცემულია სს ნიკორას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად გამოქვეყნებულ არაფინანსურ ანგარიშგებაში.

12. ადამიანური რესურსების მართვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ დღესდღეობით ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი დამსაქმებელია საქართველოს ბაზარზე, რომელმაც წელს - „დასაქმების ეროვნული ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტო“ ს მხრიდან მიიღო 2022 წლის საუკეთესო დამსაქმებლის სტატუსი და ჯილდო. კომპანია აერთიანებს სავაჭრო ობიექტებს, დისტრიბუციის ქსელს, ცენტრალურ საწყობს, მზა კერძებისა და საკონდიტრო წარმოებას და რა თქმა უნდა, ადმინისტრაციას.

კომპანიის თანამშრომლებით დაკომპლექტებას, თანამშრომელთა ადმინისტრირებასა და საქართველოს მასშტაბით არსებული ადამიანური კაპიტალის მართვას ახორციელებს ადამიანური რესურსების მართვისა და განვითარების დეპარტამენტი, რომელიც კომპანიის მასშტაბისა და საჭიროებიდან გამომდინარე 2017 წლის ნოემბრის თვიდან შეიქმნა სს „ნიკორა ტრეიდის“ ორგანიზაციულ სტრუქტურაში და ჰოლდინგის ცენტრალიზებული HR დეპარტამენტისაგან დამოუკიდებლად ახორციელებს სს „ნიკორა ტრეიდის“ HR სტრატეგიის დაგეგმვასა და განხორციელებას კომპანიის ბიზნეს ამოცანებიდან გამომდინარე. დეპარტამენტის მიერ ხორციელდება, ასევე, ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების შემუშავება, HR სისტემების გამართვა და სათანადო HR გადაწყვეტილებების მიღება კომპანიის ზედა რგოლის მენეჯმენტთან კოორდინირებით.

ადამიანური რესურსების მართვის მიზანს წარმოადგენს: ხელი შეუწყოს კომპანიის განვითარებას, შექმნას ძლიერი/მყარი ადამიანური კაპიტალი, მოიზიდოს მაღალკვალიფიციური კადრები, გააუმჯობესოს თანამშრომლების სამუშაო გარემო, ხელი შეუწყოს მათ განვითარებას, შეამციროს თანამშრომელთა გადინება და შექმნას კონკურენტუნარიანი სამუშაო გარემო, სადაც კომპანიისა და თანამშრომლების მიზნები ურთიერთთანხვედრაშია ერთმანეთთან. კომპანიაში შემუშავებულია შინაგანაწესი და ადამიანური რესურსების მართვა ხორციელდება შესაბამისი პროცედურების დაცვით.

კომპანია მისი სწრაფი წინსვლისა და განვითარების ტემპიდან გამომდინარე, თვიდან თვემდე ქმნის ახალ სამუშაო ადგილებს და ხელს უწყობს ქვეყნის მოქალაქეების დასაქმებასა და კარიერულ განვითარებას. შესაბამისად, „ნიკორა ტრეიდი“ კომპანიის განვითარებასთან ერთად, თანამშრომელთა რაოდენობა წლიდან წლამდე მუდმივად ზრდადია. ქვემოთ მოცემულია დასაქმებულთა რაოდენობა კონკრეტული პერიოდების მიხედვით.

- 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, „ნიკორა ტრეიდი“ დასაქმებულთა რაოდენობა – 4497 თანამშრომელი.
- 2019 წლის აპრილის მდგომარეობით – 4609 თანამშრომელი;
- 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით – 5312 თანამშრომელი;

- 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით - 5703 თანამშრომელი;
- 2021 წლის ივლისის მდგომარეობით - 5774 თანამშრომელი;
- 2022 წლის დეკემბრის მდგომარეობით - 6739 თანამშრომელი;
- 2023 წლის მიმდინარე მდგომარეობით - 7537 თანამშრომელი;

გენდერული თანასწორობის კუთხით მდგომარეობა დაბალანსებულია, როგორც მდედრობითი, ასევე, მამრობითი სქესის თანამშრომლები სარგებლობენ თანაბარი პირობებითა და შესაძლებლობებით. შესაბამისად, აქვთ თანაბარი პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები. თანამშრომლის დაქირავების პროცესში ყურადღება ექცევა და აქცენტები კეთდება კანდიდატის საქმიანობასთან შესაბამისობაზე, უნარებსა და კვალიფიკაციაზე, განურჩევლად სქესისა, ასაკისა და ა.შ.

დღევანდელი მდგომარეობით სქესის მიხედვით თანამშრომელთა გადანაწილება შემდეგია:

- ქალი – 5532
- კაცი – 2005

რაც შეეხება ასაკობრივ განაწილებას:

დღევანდელი მდგომარეობით;

- 25 წლამდე – 1765
- 26-35 წელი – 2174
- 36-50 წელი – 2357
- 50 წლის ზემოთ – 1241

კომპანიაში არსებულ თითოეულ პოზიციაზე არსებობს გარკვეული სახელფასო ზღვარი, რომლის ფარგლებშიც ხდება კანდიდატის დაქირავება. კომპანიაში მუშაობს რამდენიმე ტიპის სახელფასო სისტემა:

- დისტრიბუციის მიმართულებით;
- ცენტრალური საწყობის მიმართულებით;
- ადმინისტრაციის მიმართულებით;
- მზა კერძების და საკონდიტრო წარმოების მიმართულებით;

- სავაჭრო მიმართულებით შემუშავებულია თანამშრომელთა ანაზღაურების სისტემა, სამუშაო გრაფიკებისა და შესასრულებელი სამუშაოს გათვალისწინებით.

2018 წელს ჩატარდა მენეჯერების პროფესიული ატესტაცია, მიმდინარე წელს მენეჯერების პროფესიული უნარებისა და ცოდნის ატესტაციით შეფასებასთან ერთად, გაკეთდა მათი კომპეტენციების შეფასება. ასევე, 2019 წელს ჩატარდა ადმინისტრატორების ატესტაცია და შეფასდა მათი კომპეტენციები. 2019 წლის მესამე კვარტალში საპილოტე რეჟიმში განხორციელდა სათაო ოფისის თანამშრომლების შეფასება კომპეტენციების მოდელისა და ტალანტების მატრიცის მეთოდის გამოყენებით.

თანამშრომლების მოტოვაცია და წახალისების მიზნით ხორციელდება სხვადასხვა კორპორატიული პროექტები: კორპორატიული ღონისძიება/ები, სადღესასწაულო დღეების მილოცვა, სპორტული აქტივობები, საზაფხულო გუნდური გასვლები. სავაჭრო მიმართულებით წარმატებით ხორციელდება შიდა სამოტივაციო პროექტი, რომლის ფარგლებშიც ნავაჭრების მიხედვით დაჯგუფებულ ფილიალებს შორის ტარდება გაყიდვებზე ორიენტირებული შეჯიბრი და კვარტალში ერთხელ გამარჯვებული ფილილების გუნდებისთვის ეწყობა ორდღიანი გასვლები ქალაქგარეთ 5 ვარსკვლავიან სასტუმროებში ვიზიტითა და Teambuilding აქტივობებით. ხოლო, პროექტის ფარგლებში, წლის ბოლოს ვლინდება ორი საუკეთესო ფილიალი, რომელთა გუნდები მიემგზავრებიან სამოგზაუროდ საზღვარგარეთ.

თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, ნიკორა ტრეიდიმ 2020 წლის ივლისის თვიდან დაარსდა „ნიკორას კარიერის სკოლა“, სადაც უწყვეტ რეჟიმში ხორციელდება სავაჭრო მიმართულებით დასაქმებული ახალი თანამშრომლების სწავლება, როგორც სალარო ოპერაციებთან და სავაჭრო ფილიალებში არსებულ პროდუქციასთან, ასევე, ეფექტური მომსახურების სტანდარტებთან დაკავშირებით. ნიკორას კარიერის სკოლის ბაზაზე მიმდინარეობს არამხოლოდ ახალი თანამშრომლების მომზადება, არამედ დასაქმებული თანამშრომლების გადამზადება სხვადასხვა სასწავლო მოდულების მიხედვით, იგულისხმება როგორც პროფესიული, ასევე, რბილი უნარების ტრენინგები.

კომპანია, ასევე, ზრუნავს თანამშრომლების პროფესიულ და კარიერულ განვითარებაზე და ვაკანტური პოზიციების შევსებისას პრიორიტეტს ანიჭებს შიდა რესურსებს.

ძალიან მნიშვნელოვანია თანამშრომლების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხი, თანამშრომლები სარგებლობენ ჯანმრთელობის კორპორატიული დაზღვევით. დაზღვევის ფარგლებში წელიწადში ორჯერ დისტრიბუციის, სავაჭრო, სასაწყობო და წარმოების მიმართულებებით დასაქმებული თითოეული თანამშრომელი (ყველა, ვისაც პროდუქციასთან აქვს შეხება) გადის ჯანმრთელობის პროფილაქტიკურ შემოწმებას, გარდა ამისა, სათაო ოფისში განთავსებულია ოჯახის ექიმის სამუშაო ოთახი, რომელიც თანამშრომლებს უწევს სამედიცინო კონსულტაციას და საჭიროების შემთხვევაში ამისამართებს ვიწრო პროფილის ექიმთან.

ამასთანავე, კომპანიაში არსებობს შრომის უსაფრთხოების სამსახური, რომლის ბაზაზეც აქტიურად ხორციელდება შრომის უსაფრთხოების მიზნით საჭირო ღონისძიებები, აქტიურად მიმდინარეობს შესაბამისი, საჭირო სისტემების

დანერგვა და მუდმივი მონიტორინგი.

კომპანია მუდმივ რეჟიმში ახორციელებს ადამიანური რესურსების მართვის პროგრამის დახვეწასა და განვითარების. მიმდინარე ეტაპზე წარმატებით ჩაეშვა „თანამშრომლის პირადი პორტალის პროექტი“ რომელიც დასაქმებულს საშუალებას აძლევს მარტივი სმს ვერიფიკაციის საშუალებით შევიდეს პირად გვერდზე კომპანიის პორტალზე, რომელზეც წვდომა აქვს მხოლოდ მას და გაეცნოს ინფორმაციას საშვებულებო დღეების რაოდენობის შესახებ, იხილოს ნებისმიერი მისი სახელფასო დარიცხვის გაშიფრვა, გაეცნოს კომპანიაში არსებულ მიმდინარე შიდა ვაკანსიას/ებს და გააკეთოს განაცხადი დაწინაურების შესახებ, ჩათის მეშვეობით დაუსვას მისთვის საინტერესო შეკითხვა HR-კოორდინატორს, რომლისგანაც ოპერატიულად მიიღებს პასუხს და სხვა.

13. შრომის უსაფრთხოება და გარემოს დაცვა

კომპანია სს „ნიკორა ტრეიდი“ გარემოსდაცვით საკითხებში აქტიურად არის ჩართული, შესაბამისად კომპანიას ჰყავს შესაბამისი პროფილის სპეციალისტი – გარემოსდაცვითი მმართველი.

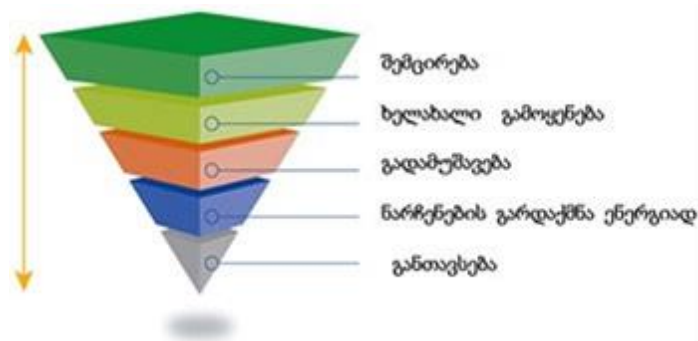
კომპანიის მასშტაბით ხდება ნარჩენების აღრიცხვა, სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების დახარისხების მეთვალყურეობა, მათი გადაცემა სათანადო კონტრაქტორ ორგანიზაციებზე.

კომპანია მუდმივად ზრუნავს, რომ მინიმუმამდე იყოს დაყვანილი ბუნებრივი რესურსების ფუჭი გამოყენება, რისთვისაც საქმიანობაში ჩართული ობიექტები აღჭურვილია ენერგოეფექტური ტექნიკითა და ხელსაწყოებით, ასევე მუდმივად ხდება ახალი გზების მოძიება და პრაქტიკის დახვეწა იმისათვის, რომ კომპანიამ მოიხმაროს რაც შეიძლება ნაკლები ბუნებრივი რესურსი და გააფრქვიოს ატმოსფეროში რაც შეიძლება ნაკლები ნახშირორჟანგი და წვის შედეგად წარმოქმნილი სხვა აირები.

გარემოს დაბინძურების და მასზე მავნე ზეგავლენის მინიმიზაციის მიზნით სავაჭრო ობიექტების აღჭურვისას კომპანია იყენებს ენერგოეფექტურ და გარემოსადმი მეგობრულ ტექნიკას. კერძოდ: ენერგოეფექტური მაცივარ დანადგარები, რომლებიც ახალი თაობის ფრეონს და ნაკლებ ელექტრო ენერგიას მოიხმარენ; ენერგიის დამზოგავი ლედ განათების სისტემები; ენერგიის დამზოგავი ღუმელები.

ოპერირების პროცესში სს „ნიკორა ტრეიდი“ ს პრიორიტეტია ნარჩენების საერთო რაოდენობის შემცირება, ხოლო გარდაუვალი ნარჩენის - რეციკლირება, განადგურება ან ნაგავსაყრელზე შესაბამისი წესების დაცვით განთავსება.

ნარჩენების მართვის პროცესში კომპანია ხელმძღვანელობს შემდეგი პირამიდით:

ნარჩენების შესამცირებლად კომპანია ატარებს სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ღონისძიებებს. ნარჩენების გადამუშავებისათვის (გამოყენებული მცენარეული ზეთის, მუყაოს, მაკულატურის, პოლიეთილენის გადამუშავება) სს „ნიკორა ტრეიდი“ თანამშრომლობს რამდენიმე კომპანიასთან. ნაგავსაყრელზე განთავსება ხდება მხოლოდ იმ ნარჩენების, რომელთა გადამუშავება ან ხელახალი გამოყენება შეუძლებელია.

2023 - წლიდან კომპანიამ დაიწყო მთლიანი ქსელის მასშტაბით აღდგენადი ნარჩენების შეგროვება რეციკლირების მიზნით, ასევე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის შემცირებისა და მონიტორინგის კუთხით ხორციელდება მაცივრ აგენტების ჟურნალების წარმოება, მაცივარ აგენტებზე მომსახურე პერსონალი

სისტემატიურად გადის პროფესიულ მომზადებას სასწავლო დაწესებულებებში.

კომპანიას საქმიანობის განხორციელებისას, პრიორიტეტად აქვს დასახული შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის საკითხები. ნიკორა ჰოლდინგის ზედამხედველობით შეიქმნა ახალი სტრუქტურული ერთეული. განყოფილების ძირითადი ფუნქციაა კომპანიისა და შვილობილი კომპანიების მიერ შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის მიმართულებით სისტემების დანერგვა და განვითარება, შესაბამისად სს „ნიკორა ტრეიდი“-სთვის გამოიყო სტრუქტურულად დამოუკიდებელი კადრი რომელიც ზედამხედველობას უწევს კომპანიაში შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის განვითარებას და დანერგვას. კომპანიის ხელმძღვანელობა აცნობიერებს შრომის უსაფრთხოების კუთხით არსებულ პასუხისმგებლობას და სათანადოდ უზრუნველყოფს დასაქმებულთა შრომისა და ჯანმრთელობის დაცვას.

კომპანია უზრუნველყოფს ტრავმებისა და პროფესიული დაავადებებისაგან თავისუფალ და დაცულ სამუშაო გარემოს. ამის მიღწევა ხდება სამუშაო პროცესების სწორად მართვითა და პროფესიული ორგანიზაციების ურთიერთთანამშრომლობით. კომპანიის მენეჯმენტი მიისწრაფის მიმდინარე სამუშაო პროცესებისა და უსაფრთხო სამუშაო გარემოს გაუმჯობესებისკენ.

კომპანიამ შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის მიმართულებით ატარებს ტრენინგების და ინსტრუქტაჟებს, ასევე ხდება კომპანიაში შეფასდა რისკები და ამის საფუძველზე გამოიკვეთა პრიორიტეტული მიმართულებები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ადასტურებს თავის ვალდებულებას დაიცვას, როგორც საქართველოს შრომის უსაფრთხოების შესახებ ორგანული კანონი და სხვა საკანონმდებლო აქტები, ასევე საერთაშორისოდ აღიარებული უსაფრთხოების სტანდარტები.

14. საზოგადოებასთან ურთიერთობა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ უკვე 23 წელია, რაც საცალო-სასურსათო ვაჭრობის ბაზარზე ოპერირებს და ამ დარგში ლიდერი ქართული კომპანიაა. კომპანია არსებობის მანძილზე დინამიურად მზარდი და განვითარებადია. მომხმარებელში გამოირჩევა სანდოობით და სტაბილურობით. ბრენდისთვის მნიშვნელოვანია თითოეული მომხმარებლის კმაყოფილება და ერთგულება.

მომხმარებელთა სურვილების, საჭიროებების და კმაყოფილების დასადგენად, კომპანიაში მუდმივად ტარდება სამომხმარებლო ბაზრის კვლევა, რის მიხედვითაც იგეგმება წლის სამოქმედო გეგმა. მომხმარებლების ინტერესების გათვალისწინებით ხორციელდება აქტივობები, რომლებიც მათი მოლოდინების გამართლებას ემსახურება.

წლიდან წლამდე იზრდება ექსკლუზიური პროდუქციის ასორტიმენტი. ახალი ბრენდების შემომატებას პერმანენტული ხასიათი აქვს. საფასო პოლიტიკა მაქსიმალურად ითვალისწინებს მომხმარებლის ინტერესებს, მიაწოდოს მაღალი ხარისხი ხელმისაწვდომ ფასად. ასევე აღსანიშნავია, GMO FREE სახის პროდუქტების სიჭარბეც დახლებზე.

ბოლო წლებში „ნიკორა სუპერმარკეტი“ გამოირჩევა ყველაზე მოთხოვნად პროდუქციაზე საუკეთესო ფასის შეთავაზებით. რაც კიდევ უფრო დადებითად განაწყობს მყიდველს ბრენდის მიმართ. სამ დღიანი შოკ აქციები, ორ კვირიანი აქციები, თემატური, სეზონური თუ სხვადასხვა სადღესასწაულო ფასდაკლებები - ეს ის მოკლე ჩამონათვალია, რაც მომხმარებელში ბრენდის მიმართ ლოიალობას ყოველწლიურად ზრდის. მსგავსი აქციების ერთობლიობა კომპანიას აძლევს საშუალებას, შექმნას მომხმარებლის მოლოდინებზე დაფუძნებული შეთავაზებები და გაზარდოს მათი კმაყოფილება.

ერთ-ერთი ფაქტორი, რაც ბრენდს გამოარჩევს კონკურენტებისგან დაგროვებითი ბარათია, რომელიც კომპანიის სავაჭრო ობიექტზე პროდუქტების შეძენისას ბარათზე ქულების დაგროვებას და ამ ქულებით ნებისმიერი პროდუქტის შეძენას გულისხმობს. დღევანდელი მონაცემებით მილიონამდე მომხმარებელი სარგებლობს აღნიშნული პროგრამით, რაც ქვეყნის მასშტაბით აქტიურ ჩართულობაზე მიუთითებს.

2018 წელს კომპანიამ “ლიბერთი ბანკთან” ერთად ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პროექტი შექმნა, რომელიც დღემდე წარმატებით მიმდინარეობს. პროექტის ფარგლებში მხოლოდ „ნიკორა სუპერმარკეტში“ ლიბერთი ბანკის ნებისმიერი სოციალური ბარათის მქონე პირს შეუძლია, მიიღოს ყველაზე მოთხოვნადი პროდუქტები, უპრეცედენტოდ დაბალ ფასად. პროდუქტების არჩევანი მრავალფეროვანია და ყოველთვიურად განახლებადი. სულ მცირე დროის მონაკვეთში პენსიონერთა და სხვა სოციალური ბარათის მქონე პირთა მხრიდან მაღალი ინტერესი დაფიქსირდა, რაც მომავალში დინამიურ ზრდის მყარი საფუძველია. “ნიკორა სუპერმარკეტისთვის” აღნიშნული პროექტი განსაკუთრებულად ღირებული და მნიშვნელოვანია, იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიას 22 წლიანი ისტორიის განმავლობაში ყოველთვის ჰქონდა და აქვს მაღალი კორპორაციული პასუხისმგებლობა და სურვილი, ჩაერთოს მსგავსი ტიპის კამპანიებში.

სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით წლებია „ნიკორა სუპერმარკეტი“ „ბერი ანდრიას ფონდის“ მხარდამჭერია და ყოველთვიურად აქვს აღებული მათი ხარჯების გარკვეულ ნაწილზე პასუხისმგებლობა. ასევე უწევს მხარდაჭერას სხვადასხვა საქველმოქმედო ფონდებსა და ღონისძიებებს. ამავდროულად 2020 წლის პანდემიის დროს სს „ნიკორა ტრეიდიმ“, „წითელ ჯვრის საზოგადოებისა“ და ფონდი „მომავლისთვის“ ერთად, თავის ერთგულ მომხმარებლებს მისცა საშუალება წვლილი შეეტანათ მარტოხელა ხანდაზმულების დახმარებაში.

ბოლო დროის აღსანიშნავ აქტივობად შეიძლება ჩაითვალოს „ნიკორა ტრეიდის“ და „ეფეს საქართველოს“ ერთობლივი პროექტი, რაც გულისხმობს პლასტმასის ბოთლების მამუტაბურ შეგროვება-გადამუშავებას და ასევე შავი ზღვის სანაპირო ზოლის დასუფთავებას.

მომხმარებელთა განწყობის ამაღლებისთვის წლებია ფილიალებში კომპანიის პირადი რადიო მაუწყებლობს, რომელიც მსმენელს სთავაზობს მათთვის საინტერესო რუბრიკებს, სასურველ მელოდიებსა და აძლევს ერთმანეთთან აქტიური კომუნიკაციის საშუალებას.

ონლაინ შესყიდვები და ადგილზე მიწოდება პანდემიის შემდეგ საგრძნობლად გააქტიურდა და ამ კუთხითაც კომპანია აქტიურად თანამშრომლობს მიწოდების კომპანიებთან. მომხმარებლის სურვილი რომ პროდუქტი დროულად და დაუზიანებლად მიუტანონ ადგილზე, „ნიკორა სუპერმარკეტის“ შემთხვევაში საკმაოდ ეფექტურია და გამოყენების მაჩვენებელიც ყოველწლიურად მზარდი.